

CATECH

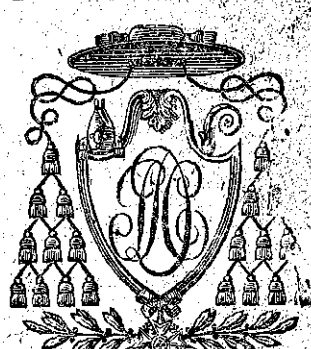
EVIT
AN OLL ILIZOU

EMEUS. AN

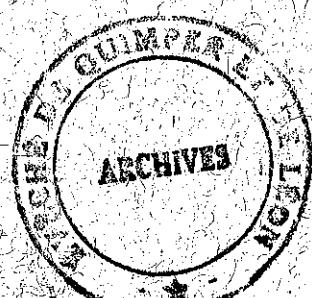
Impalaërden a Frang.

Unus Deus, una Fides, unum Baptisma.
Ne eus nemet un Done, ne eus nemet un
Greden, ne eus nemet un Vadiziant.

*ST. PAUL, en e lizer d'ar bobl emeus
a Ephes. Chap. IV, verset 5.*

E QUEMPEL,
E ty P. M. BARAZER, Imprimer ha Librer
an Autrou Escop.

A V T S.

Cahout a raffer er C'hatechis-mâ, ar goulennon ar re necessera, merquet dre ur stereden; hac ar re a rañ Catechis n'o devezo quet ezom d'a zesqui d'ar vugale (d'ar re memes ho devez ar speret ar c'haleta) ar goulennou pere ne zint quet merquet dre ar stereden-se.

Pa gavot ur stereden e penn ur guentel, an dra-se a signifi penaus e zeo ret gouzout ar guentel-se.

APPROBATION *emeus an* *Autrou Cardinal CAPRARA.*

NI, IAN-BAPTIST CAPRARA, Belec eus an Ilis santel. Emeus a Rom, Cardinal emeus an titr a sant Honuphr, Arc'h-Escop eus a Vilan. Legat emeus an tad santel ar Pap, PII seizvet, ac emeus ar gador santel apostolic, e quichen an Impalaër eus a Franc ha Roue eus an Itali.

Pep den a voar er vad penaus hon tadon ho devez credet gant ræson, e zeo ret miret ur reglen sur a commun evit desqui hac evit explica al lezen gristen; red e zeo c'hoaz miret ur reglen vad evit instrui ar bobl fidel, hac ispicial ar vugale; rac petra ellomp ni da sonjal guelloc'h a profitaploc'h egnet guelet partout ar memes facon da instrui? pa velomp an oll dud pere zo galvet d'ar memes feiz, o sonjal ac o parlant er memes facon, neuze e zeo essoc'h deomp en em perfectioni en hor santimanchou ac en hor c'homsoù. Cefu perac hon tadon santel ar Pabet, bepret occupet emeus an oll Ilison, ho deus a bep amser aliet a recommandet mad ma vize al lezen gristen desquet en ur memes facon ac expliquet en ur memes facon e quement bro-ze. E calz broïou, dre necessite pe dre ur ræson-all bennac, e zeus faconñiou dishenvel da ober Catechis.

Mæs an Impalaër eus a Franc, Roue eus an Itali, NAPOLEON quenta, en devez laqueet en e santimant trec'hi an oll difficulteou, ac ouspen desirèt en devez ma vize græt ac expliquet ur C'hatechis commun par-tout e Franc.

Presentet e ze bet deomp, evit e approuvi, ur C'hatechis henvel ous Catechis un den habil; an Autrou *Jacques-Benig Bossver*, Escop eus a Van, h tennet eus a calz Catechisou-all emeus a veur a Escopti a Franç. Ar Catechis-mâ a so conform d'ar reglen mou eus a Escoptiou Franç, ha græt evit usach an dud fidel.

Cetu perac goude beza laqueet examina er vad an C'hatechis-mâ; goude ma hon deveus guelet e pe sæçon e zeo expliquet ennan ar principala mysterou eus hon Religion; goude ma hon deveus guelet a'e zeus netra ennan controll da lezen an Ilis; er c'hontroll, goude ma hon deus guelet e zeo conform e pep tra d'hon Religion santel, hon deveus juget penaus ar C'hatechis pehini en deveus evit Titr, *Catechis evit an oll Ilizou emeus an Impalaërdet a Franç*, a virit beza, non pas hepquen beza approuvet, mæs beza proposet a recommandet d'an oll esquibien eus a Franç, en approuvi a reomp dre al liser-mâ, e qualite a Legat eus a Rom; ac eus an tad santel ar Pap Pii seizvet. En approuvi a reomp dre an autorite eus an Ilis Catholic ac Apostolic; proposi a recommandi a reomp aneza; gouzout a reomp a dra sur penaus e vezo profitabl; rac evel ne eus nemet ur feiz, evel-se ive e zeo profitabl ne vè nemet ur memes sæçon da zesqui ar feiz ha da instrui ar bobl.

Hon Salver Jesus-Christ, pehini a so ar fondator eus ar feiz, en deveus carguet an isquibien eus ar sourci da gonservi ha da explica d'ar bobl, al lezen eus ar guir Religion; an esquibien a dle eta recommandi d'ar versionet ha d'ar veseleyen oll explica, sclæra ma ellint, quement chabistr a so el leor Catechis-mâ. Roet e Paris, an tregonvet devez a vis meurs, er bloaz 1806.

Sinet J. B. CARD-LEGAT.

E plaç t ar c'hachet,

VICENT DUCCI, Secretour.

EXTRET

Eus ar Minut e ty ar Secretour eus an Impalaër.

E Pales an Tuileri er pevare devez a viz
Abrill 1806.

NAPOLÉON, Impalaër eus ar Francisien, ha Roue eus an Itali;

Var lavar ar Ministr eus ar Religion, hon deveus Decretet ac e tecretomp c'hoaz ar pezh a so amâ var lerc'h.

Quenta Articl.

Evit executi an articl 39 eus al lezen eus an 18 germinal, ar C'hatechis-mâ pehini zo approuvet gant an Autrou Cardinal Legat, a vezo publiet; ha ne vezo Catechis ebet nemetâ a guement a vezo expliquet en oll Ilizou eus a Franç.

Ar Ministr eus ar Religion a so
carguet da lacaat imprima ar C'ha-
techis-mâ, hac e pad dec vloas e
zeo e-unan carguet da guemer an
oll moyennou necesser evit an dra-
se.

Trede Articl.

An Decret-mâ, a vezo laqueet e
quement Catechis a vezo imprimet;
laqueet e vezo ive e leor al lezennou.

Pevare Articl.

Ar Ministr eus ar Religion a so
carguet da lacaat executi an Decret-
mâ.

Sinet NAPOLEON.

Dre urz an Impalaër,
Ar Secretour eus a Franç,
Sinet H. B. MARET.

Certifiet conform :
Ar Ministr eus ar Religion,
Sinet PORTALIS.

MANDAMANT

AN Autrou Escop a Guemper, pehini a ordren
ma vezo publiet ar C'hatechis evit usaich an oll
Ilisou eus an Impalaërdet a Franç, ha pehini
hebquen a vezo desquet en e Escopty.

PER VIC. DOMBIDAU-DE-CROUSEILHES,
dre c'hraç Doue ha dre autorite hon Tade santel
ar Pap, Escop a Guemper, ha Membr eus al
Legion a enor, d'an dud a Ilis ha d'ar bobâ
fidel eus hon Escopty : SALUD HA BENEDICTION
en hor Salver J. C.

HOR BREUDEUR QUER,

DESIR ar C'honcil a Drant, hini an Ilis a Franç,
discleriet quen alies a vech, a so er fin satisfiet : *evel
ne eus nemet ur Feis, ne vezo nemet ur feçon a zes-
cadures.*

Hervez an exempl eus a Charlemagn hac eus a Sant
Louis, hon respectabl Impalaër en deus santet e lile
lacate oll sourci da gresaat e speret ar bobl, ar Religion
santel eus e behini en deus digoret an templou ha
savet an auteriu, Mæs-evel an daou bring-se, quer bras
ha quen devot, NAPOLEON a anvez ive an termien eus an
diou autorite spirituel ha temporel. Ansao a ra penaus
d'an Ebestel hebquen, ha d'an Esquibien var o lerc'h,
en deus J. C. layaret : *It, instruet an oll Nationou,*

« l'homme ganeoc'h bete fin an oll amseriou ; hon
Impalaër a vezo ato ar protectour eus ar Religion ,
james ne glasco commandi dezi ; ato en devezo res-
pet evit an autorite spirituel eus an Ilis. Lavar a ra
d'an oll esquibien , evel ma lavaras gueich-all un Im-
palaër ha Roue a Franç : me a fell din ho sicour hac
ho servicha eus va oll galloud , evit ma allot executi
ar peiz so necesser d'oc'h autorite. Hon Impalaër ,
fidel d'ar reglen-se , va breudeur quer , a zeu d'en
em adressi d'hon tad santel ar Pap , goulen a ra
digant a ur C'hatechis evit an oll Ilis a Franç ; eulia
ra an exempl a sant Louis ; anaout a ra penaus ,
m'ar apparchant ous an esquibien-annonç gant liberte
ar guirioneou ho deus desquet digant J. C. e ap-
parchant ive ous ar Prinç , chilaou gant respet ar
guirioneou santel-se , hac o fratica ervad. Pa vè ac-
cord an diou autorite spirituel a temporel , ô pegen
eurus eo quement-se , evit contribui d'ar bonheur ha
d'ar peoc'h eus an oll nationou ! « Pa vè soutenet a
» diffennet an Ilis dre an autorite sacr eus ar Rouet
» hac eus ar Brincet , neuse , eme Bossuet , an Ilis
» a laca dezo un trôn en ur plac ar guella ac ar
» sura ; ar plac-se eo ar goustiang , e lec'h ma e
» ma trôn an Autrou Doue memes ; hac ar plac-
» se a so an assura evit an dranquillite public....
» Mæs ansavomp er memes amser , penaus e creiz
» quen alies a inimiet , etouez quement a dud impi ,
» hon daouarn , pere ne zougont quet an armou ,
» ha pere ne allomp nemet sevel var su an ean , a
» so dre vonheur soutenet dre c'halloud ar Brincet »

Ar C'hatechis evit an oll Ilisou a Franç , hor bre-
 deur quer , pehini a bresantomp deoc'h , a so bet
 examinet gant ur C'hardinal eus a Rom , pehini en
 deus recevet ar pouvoar digant an tad santel ar Pap ;
 ar C'hardinal-se a zeu da broposi deomp ar C'hate-
 chis-mâ , evel græt quasi-oll gant Bossuet : an hano-
 se a ra calz a enor hac a c'hloar d'a Ilis Franç.
 An oll esquibien a Franç ho deus ur respet bras evit
 an Autrou Bossuet , hac en c'honsideri a reont evel
 unan eus ar re habila tadou eus an Ilis , an es-
 quibien *en deus J. C. roet an tensor sacr eus ar feiz ;*
 hint a so barnourien , hac ho deus recevet ar C'ha-
 techis-mâ ; gant ur joa vras e teuont da bresanti d'an
 dud fidel eus ho Escoptiou , ur C'hatechis pehini a
 so respetet dre an dud habil ha santel.

Ma n'on devise quet cleve e tie ar C'hatechis-mâ
 beza roet d'a Ilis Franç , n'on devise quet gortoet
 bete bremâ evit ober ur C'hatechis nevez , rac ne-
 cesser e voa an dra-se , ispicjal en Escopti-mâ ; an
 arranjament nevez græt abaoe ar c'honcordat , da
 lavaret eo abaoe ma eo rentet deomp hor Religion ,
 a so bet caus ma voa pevar Catechis en hon Escopti :
 hini Querne , hini Leon , hini Treguer hac hini
 Guenet. Gwir eo e zint henvel evit al lezen hac ar
 greden , mæs gouscoude an dra-se a rê un ambarras
 vras a d'ar veleien ha d'an dud fidel , evit an ins-
 truction ; rac evel ma en lavar erfad Ministr ar Re-
 ligion : « An instruction ne ia quet quer buen na
 » quercoulz pa renquer expliqua ar memes tra e meur

» a façon differant. Alies e c'hoare e za calz tud
 » da chom eus an eil Escopti d'eguille; ha pa c'hoare
 » quement-se, e eus poan o tesqui Catequis un Escopti
 » all; an dra-se a zeu da scuiza memor an dud hac
 » alies da droubli ho ræson ».

Allas! goude quen alies a vloavez passeet erspont
 hac en disurz, e pad pere ar Religion a so bet
 chassee eus an ilisou hac eus an tyeguiziu, an ins-
 truction a so bet neuse negliget; ret eo eta e renta
 facil d'an dud yaouanc pere n'ho deus desquet nemet
 quentellou fall ha dangerus, dre bere e zint deut
 tud yen hac indifferant evit ar Religion.

Hac evel ma lavar c'hoas, ar Ministr eus ar Re-
 ligion, den fur hac habil meurbet; pehini en deus bet
 ar gouraich, e pad ar revolution maleürus, da barlant
 eus ar profit a ra deomp Religion J. C., ha da la-
 caat terri al lezen pehini a chassee eus a Franç an
 oll veleyn fidel « An instruction var ar Religion,
 » emezâ, a so quer profitabl d'ar vro evel d'ar Religion
 » memes. An instruction a servich evel da vagadurez
 » d'an den, adalec e yaouanquis; desqui a ra ar
 » guirioneou ar re vrassa d'an dud a bep oad hac a
 » bep condition; caout a rer ar vertuziou ar re gaëra
 » e ty an dud paour evel e Palez ar Rouanet: m'ar
 » guelomp hirio tud pere n'ho deus quet calz a zes-
 » cadurez, o veza habiloc'h var ar guirioneou
 » ar re santela, ha var ar questionou prin-
 » cipal eus ar moral, eguet ne voa gueichall ar
 » filosofhet, da biou hon deus-ni obligation eus an

» dra-se? D'ar Religion gristen, pehini a ordren
 » deomp ober œuvrou-mad, ha caout ar feiz; ha
 » dre heno, a zeu d'hon dispansi eus an oll dif-
 » ficuliteon emeus ar squianchou humen ».

C'hui Beleyen, hor breudeur quer, c'hui a zeu
 bemdez dre ho couraich da brocure deomp an avan-
 tachou-se, peguen dudins, peguen douc eo evidomp
 renta deoc'h adarre an hommaich-mâ eus hor
 resped hac eus hon istim tener! Enno e ma
 hor fiang, esperout a reomp ec'h implichot ec'h
 oll ardeur evit disqui ar C'hatechis nevez dan
 dud fidel eus a bere e oc'h carguet, hac evit
 lacaat executi gant fidelite an articlou eus hon or-
 drenanç.

Rac-se e ordrenomp ar pezh so varlerc'h:

ARTICL QUENTA.

Adalec an deiz ma vezo publiet hor Mandament,
 ar C'hatechis bras ha bihan, evit usaich an oll ilisou
 eus an Impalaërdet a Franç, a vezo, eu amser da zont,
 desquet hebquen, en hon Escopty, quen er Paressiou
 hac en Tréou quen er Seminareou, Scolachou, Scoliou
 hanvet *Secondaire*, Tyez a bancyon, a Zezcadurez,
 Hospitaliou, Scoliou eus an eil sex hac eguille.

ART. I f.

An oll Catechisou all, ar re memes approuvet gant
 an Esquibien-all en hon rauc, ne vezint quen hi-
 ziviquen disquet en hon Escopty.

ART. III.

Eus an oll doublou eus ar 'hatechis evit usaich an oll ilisou a Franç, ne vezo implijet evit descadurez an dud fidel, nemet ar re e penn pere en em gavo hor Mandamant.

ART. IV.

An antrou BARAZER, hon Imprimér e Quemper, a so hebquen autoriset dreizomp, da imprimi ha da zistribui ar 'hatechis nevez, pe autramant al libérien gant pere en devezo græt, hervez e zantimant, un accord bennac evit æssaat an distribu anezan.

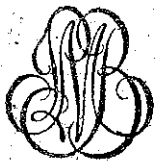
Hac e vezo hor Mandamant lennet ha publiet en oll ilisou eus hon Escoptry, e prôn an oferen bret, ar Zul varlerc'h ma vezo bet recevet.

Roet e Quemper, ar pempzecvet a vis Maë 1807.

† P. V. Escop a Guemper.

Dre an Antrou Escop:

AR CLANCHE, Belec ha Secretair.

ABREGE

EMEUS AN

HISTOR SATEL.

I. Creation ar bed, ha creation an den.

En gommeñamant hac aroc pep amser, a bep eternite, e voa Doue; ha Doue e voa tad, map ha speret sateL, un Doue hepquen e tri ferson, speret eürus hac oll-galloudec: dre ma zeo eürus, n'en deves ezom nemet anezan e-hunan: ha dre ma-zeo oll-galloudec, e ell croui eus a netra quement tra a blich gantâ. Rac se aroc creation ar bed, ne voa netra nemet Doue tad, map ha speret sateL; ar rest oll, quement a velomp ha quement na velomp quet, ne voa netra.

Doue eta, er gommeñamant, a grouas an Ëon hac an douar, quement tra a velomp, ha quement tra ne velomp quet, an traou spirituel ha corporel, an Ël hac an den. Doue a gommeñandas: ha dre e gombs an oll-draou a sortias eus a netra; dre e volonte hepquen e voa ractal crouet pep tra; ha pep tra a voë laqueet en e blaç, ar sclerigen, ar firmamant, an ëol, al loar, ar steret, an douar, ar mor, ar plant, al loënet, hac erfin an den.

Doue a fautas dezan croui ar bed e c'huec'h devez, hac e fin ar c'huec'hvet devez, e crouas an den henvel outa, hac a reas dezan un Ëne capabl da gompren ha da garet; fallout a reas

Zone e vize an den eternellamant eürus, an'ar labouge a galon d'a anaout ha d'a servichas e prometas penaus eus e vugale e thie donet ur grouer; er memes amser e reas d'an den ar Salver pehini en divise distruget rouantelez an e'hrac evit allout e ober: ar bonheur eternal eus drouc-speret, ha penaus an den a vise deliyret eus an den a dlle beza da bossedi. Doue e grouer: ma ar pec'het hac eus ar maro: ar Salver-se a voa men divise quet pec'het, ne vise quet bet sujet d'ar Jesus-Christ pe ar Messii, pehini a dlle donet maro; ha Doue en devoa intantion d'e gonservi var an douar.

III. Corruption ar bed, hac an diluich.

AN dud corrompet er facon-se, er moiet quenta ma ezint concevet, a zeuë bepret da veza goassoc'h sul ma cresque an niver anezo; Cain unan eus a vugale Adam, a lazaz dre jealousy. Abel e vreur, pehini a voa den just; goude ar pec'het-se bugale Cain a zeuas da veza quer fall hac en; Doue a reas d'a Adam ur map-all hanvet Seth, e plaç Abel. Famill Seth a gonservas ar sonch hac an anoudeguez a Zone, servicha reas Doue betec an amser ma teuas da ober aliançon criminel gant famill Cain: divar an amser-se, an oll dud a zeuas da veza corrompet; Doue a guemeras neuse ar resolution da lacaat an oll da vervel dre un diluich universel; ne voa nemet Noë hac e famill a guement a falle dezan conservi evit lacaat ur bobl nevez var an douar. Aroc digass an dour deluich, Doue a ordrenas d'a Noë ober ul lestr, hanyet an arc'h; en arc'h-se e voa conservet Noë, e famill, al loënet a guement sort zo. An dour emeus an diluich a voa quer bras ma c'holoë an douar, ha memes ar meneou ar re huela eus ar bed. An arc'h-se o veza dindan protection an autrou Doue, a navigue var an dour: pa voa echu ar glao ha disec'het an douar, Noë a sortias eus an arc'h, ur bloas goude ma voë antreet enni. Quenta tra a reas en ur sortial eus an arc'h, e voa sevel un auter hac offri ur sacrific d'a Zone evit e drugarecat.

II. Pec'het Adam; hon Salver prometet.

DOUE a gronas ive ar vaouez: an deir a voa hanyet Adam, hac ar vaouez a voa hanyet Eva; Doue a fallas dezan e vize dent an oll dud anezo ho daou; Doue a laqueas an daou zén-se er Barados; ar Barados-se a voa ur jardin caër meurbet; maes evit disquez e voa ar maestr souveren a hepar, e tifennas ous Adam hac Eva, dibri emeus ar froëz eus ur certen guëzen; Doue a hanvas ar vëzen-se guëzen ar gouieguéz eus an drouc hac eus ar mad: ar mad a edo chom fidel d'a c'hourc'hemennou Doue, hac an drouc a dlle donet emeus ho disobeissanc d'a c'houre'himen Doue. An den a voa crouet en ur stad mad ha santel, maes ne voa quet parfet, ha capabl e voa da bec'hi. An drouc-speret a dentas an den, hac an den a zisobeissas d'a Zone en ur zibri eus ar frouëz a voa difennet outà: neuze souden Doue a brononças an arret eus e varo; ha dre ur jugement just, pec'het Adam a zeuas da veza ive pec'het e vugale, d'a lavaret eo, pec'het an oll-dud: neuze an den a goëzas dindan gallout an drouc-speret, rac ma en devoa leset an drouc-speret d'e drec'hi: Doue e chasseas eus ar barados terrestri; maes er memes amser, dre druez outà;

*An ignoranç hac an idolatriach dre ar bed-
oll; Abraham choaset ha galvet gant Doue;
promessaou Doue hac e alianç gant Abraham.*

Ar bed a voa adarre carguet a dud hac a loë-
net, ha quemement pobl a so er bed a zeuas eus a
dri map Noë, pere a voa hanvet Sem, Cam ha
Japhet. A hed an amser e teuas c'hoas an dud da
anconç'hat Doue, pehini en devoa ho c'hrouet,
ha pehini en devoa crouet ive an ên hac an douar,
an dud a zeuas d'a adori an traou crouet, rac ma
cave dezo e voa un dra gaër ha excellent en traou-
se; commanç a rezont da adori an eon, al loar,
an èbl, hac an dud memes pere a voa dreist ar gom-
mun; cetu peñaus e commanças an idolatriach
etouez an dud. Gouscoude ar guir religion, hac
ar greation ne voan quet ancoet; an tad a expli-
que d'e vugale, an eil a zigasse sonch d'eguille eus
a c'hallout Doue hac eus ar guir religion, gant
aon na zeuje ar corruption eus ar bed da lacaat
an dud da anconç'hat ar virione santel-se, Doue
a choasas Abraham eus a famill Sem; ober a
reas alianç ganta, ha prometti a reas dezan evise
bepret e Zoue ha Doue e vugale, e condition ma
vise eon hac e vugale fidel dezan; ar circoncision
a oa gourc'hemennet neuse evel ar merq hac ar
siel eus an alianç-se; Doue a gunduas Abraham
e bro Canaan, en ur brometti c'hoas ar vro-ze
d'e vugale var e lerc'h. Ar vro-ze a so hanvet ar
Judee, ar Palestin pe an douar santel: er vro-se
e fantas da Zoue beza servichet gant bugale Abra-
ham. Donte evit rei ur c'hraç caëroc'h c'hoas d'ar
patriarch Abraham, a brometas dezan Salver ar
bed, pehini a dlie guenel eus e lignez, ha dre
behini an oll dud eus ar bed, goude beza bet en

AN HISTOR SANTEL.

devaligen, a dlie, un devez, retourne d'ar guir
Doue, pehini en devoa crouet an ên, an douar,
an dud hac al loënet.

Doue a zeu c'hoaz da great an alianç en
devoa greet gant Abraham; ha da renouvelli
d'a Isaac, map da Abraham ha da Jacob e
vap bihan, ar bromessa e teuje Jesus-Christ
var an douar: Doue a roaz d'a Jacob an hano
a Israël: Abraham, Isaac ha Jacob a vevas e
douar Palestin hep cahout domicil e nep lec'h,
labourat a rezont en ur gundui ur vuez simpl;
maga rent calz loënet, ha Doue a e e vene-
macion d'ho labour, rac ma-servichent anezân;
respetet e voant ive gant ar b'incet ha gant ar
oll habitantet eus ar vro-ze. Jacob en devoa
daouzec map, pere a voë hanvet an daouzec
Patriarch, d'a lavareet eo an tadou quenta eus
an Israëlitet hac ar vryen eus an daouzec Tri-
bu: cetu eno ar sourcen emeus an Israëlitet,
pere a hanver ive ar Bobl Hebreux.

*V. Captivité eus a Bobl Doue en Egypt, ha
delivret gant Moyses.*

Ur famin general a obligeas Jacob da quit-
taat douar Canaan; monet a reas gant e vugale
en Egypt, pehini ne voa quet goal bell dioues
ar vro e pehini emedo. En Egypt ne vanque
netra; Joseph, map da Jacob, hac unan eus
e vugale mnya caret, en devoa bet sourci d'a
bœurvei gant abundanç, an Egypt, a bep tra:
abaoue pell amser, Jacob a songe dezan e voa
maro e vap Joseph. Gouscoude Doue en devoa
dra dre viracl conservet e vuez d'a Joseph; ha Pha-
raon, roue eus an Egypt, en devoa reet dezan
ur gallout vras en e rouantelez: Jacob a voa
recevet en Egypt dre protection e vap, ha chom

a reas er vro-ze gant e oll famil : ene pa vo prest da vervel e roas e venediction d'a pep-hin eus e vugale , e particulier. E toëz an oll vugale-se , Judas a dlie beza ar brassa : eus an an a Judas , e dlie bro ar Palestin tenna e ano , ha beza galvet ar Judee : eus an ano-ze c'hoas dlie ar Bobl Hebreux tenna e ano , ha beza galvet ar jusevien : Jacob en ur rei e venediction d'e vap Judas , a annouças dezani ar gloa eus e liguez , ha prometi a reas-dezan penan Jesus-Christ , an esperanç eus an oll dud , e dlie guenel en e famil.

Famil Jacob a zeuas d'a veza ur bobl vras : a famill-ze a gonservas ar feiz eus ar Patriarchet , ha servicha reas an Doue protectour eus a Abraham , eus a Isaac hac eus a Jacob. Ar guir Doue ne voa quet anaveet gant an Egyptianet , pere a edo en idolatriach. Goude-se ur roue all a zeuas da bignat var an tron eus an Egypt ; ar roue nevez-se a anconc'has an oll servichou en devoa rentet Joseph d'ar vro-ze : ar jalousi eus ar prinç-ze , hac eus e oll snjedi a lacaas en e ben ar sonch da distrnjeaar bobl Hebreux , pe an Israëlitet : mæs Doue ho defivras eus ar vro-ze , dre viraclou bras ; en em servicha reas eus a Voyses evit ho c'hundui da ur vro-all. Doue a scoaz an Egypt dre an dec malheur a goezas var ar vro-ze ; hac an dec malheur-ze a so hanvet *goulion* an Egypt : dour ar rivierou a voa chenchet e goad ; an oll diez en em gavas carguet a ranet , pere ne roent repos ebet d'an Egyptianet. Doue a zigassas ur mervent vras ha blessou terrubl d'andudha d'al loënet : ho eost a voa distringet gant ar grizil , hac ar pez a chomme var ho lerc'h a voa devoret gant grillet , eus a bere an

niver a edo quer bras ma c'holoënt an douar an oll vro eus an Egypt a voa goloët gant ur vrumen quenteo ha quen tenval , ma ne alle quet an habitantet en em anaout an eil eguile. Erfin , Doue a zigassas un el , pehini en un nosvez a reas mervel pep cossâ eus a vugale an Egyptianet , eus a betec map henaour ar roue , asseet var an tron , betec map cossâ e vates. Pharaon neuse a chilaouas moëz Doue , hac a lezas an Israëlitet da zortal eus e rouantelez : ar mor ru en em zispartias hac a lezas un hent gant ar bobl a Israël , ha goude beza tremenet dre an hent-ze , e velzont Pharaon hac e souldardet pere a edo e clasq ho fourchu , o nün e creiz ar mor ; rac an Egyptianet ho devoa cun da veza lest an Israëlitet da bartial ; cetn perac Doue ho lezas da venü e creis ar mor , hep truez ebet outo.

VI. An Israëlitet en desert ; receo a reont lezen Doue ; antreal a reont en douar prometer ; Josue , David , Salomon , an Templ ; ar schismatic Jeroboam ; captivite ar jusevien e Babilon ; ar prophetiou ; esperanç eus ar Messii.

An Israëlitet a chommas daouguent bloas en desert , mæs Doue ho c'hemeras dindan e protection ; ur boëd celestiel , hanvet ar maan , a goezas eus an eon evit ho maga ; Moyses , en ur squei gant e voal var ur garrec , a lacaas ur zourcen dour en abundanç d'a sortial eus ar garec-ze : nebeut a amser goude ma voant ar ruet en desert , Doue a apparissas dezo var mènes Sinai , gant ur vajeste hac ur baissanç vras , e creis an tan eus al luyat , hac e creis an trous eus ar gurun. Scriva reas gant e veez var diou daolen meen an dec Gourc'hemen , hac a reas d'an

Israëlitet al lezen hervez pehini e tlient en e vestres ens ar jusevien , pere a chommas fidel gundui e bro Canaan , quen na zeuje ar Mesa lezen Doue : gouseoude ar jusevien a zeuje res da anconcl'hat an autrou Doue , hac an infir-
var an douar.

Arruet e voa an amser e pehini Doue en elite-ze a demnas varnez calz punishmentou. Acas voa sonjet rei d'an Israëlitet ar vro pehini a Manessès , ho daou roueed eus ar jusevien , devoa prometet rei d'ho zud coz arozo ; Moysesac ho daou tud impi , a voa ar pen caus eus pehini en devoa roet dezo lezen Doue , ho c'hualvelheur ar bobl ; en amser ma edont var an duos quasi betec ar vro-ze ; Josue ho c'hundou on , Doue a zigassas Nabucodonosor , roue a tre er vro-ze , hac a bartajas an douarou etre a babilon , evit punissa an ingrateri eus e bobl : daouzec tribu a Israël , d'a lavaret eo , etre a guer a Jerusalem a voa distrujet , an templ daouzec famill : erfin David a zeuas er bed antet e ludu , hac ar bobl casset e captivite d'a abillon. Gouseoude an autrou Doue ne alle ha choaset e voa gant Doue evit gounit ar v-
pehini en devoa prometet d'an Israëlitet : e famill et dizonjal e garante ; sonch en devoa bepret David e thie guenel an oll roueed eus ar bobl is ar bromessaou en devoa greet d'a Abraham , Israël , rac David a edo eus a famill judas , eus a Isaac ha d'a Jacob : rac-se e tigassas c'hoas behini e thie guenel ar Messii. David a compa bobl d'an douar santel , gonde ur gaptivite a sas Psalmou e pere e annonce ar miraclon en c bloas ha tri- ugent. Reparet e voa ar guer hon Salver , pehini a thie dont var an douar Jerusalem , hac an templ a voa savet anevéz , guelet a reas ar figur pe ar sceud eus ar Pers , roue eus ar Pers , a voa choazet gant e personnaich Salomon e vap , pehini a voa roue en e c'honde ; e queit a ma voa Salomon roue eus a Israël , e voa bafisset an Templ e roue a Jerusalem , hac an templ-se a so bet a guer a Jerusalem , hac an templ-se a so bet a figur eus ilis christen : Salomon ne chommas quet bepret fidel d'a zoue , ha gonde e varo e ronantelez , en amser Roboam e vap , roue var e lerc'h , a voa partaget. Eus an daouez tribu , dec en em zispartia diouas an templ ha pere a zeu d'en em zispartia diouas an ilis catho-
lic. Famill Judas a chommas bepret ar pen hac liouz famill David , da behini Doue en devoa roet ar rouantelez : Jeroboam , a voa ar c'habili-
ten eus an dnd revoltet : Doue a guemeraz caas II. Guinevez Jesus-Christ ; e instructionou ; e varo ; outo , hac e colzont ho ano hac ho reputation resurrection ; e ascension en eon ; e oll-c'hallout , vad. Cetu eno ar figur emeus ar schismatiquez , ar dro peyar mil bloas e voa ma voa crouet bed , ha ma veve an dud en devaligen hac en moranc ; ar guir Doue ne voa anaveet gant den

nemet gant ar jusevien , pere a voa ar bihana ha
 an distera pobl eus ar bed. Dent e voa an heur
 pehini ar Messii prometet gant Done a dlle don
 var an donar : an antrou Done erfin a zigassas
 bed e vap unic Jesus-Christ ; ar Verb eternal e
 em vreas den. Ar c'helou-se a voa annoncet d
 Vari pehini a dlle beza e vam , ha pehini gou
 coude a dlle chom bepret guerc'hes. Mari a gred
 ar c'helou-se ha concevi a reas map Done en
 c'heff biniguet. Map Done a c'hanas er guer
 Vetleem ; receo a reas ar circoncision , hac ha
 vet e voa Jesus , da lavaret eo Salver. Cresqui
 ree , ha senti a ree ous Mari e vam hac ous Je
 seph. Dan oad a dregont bloas e recevas ar va
 diziant digant St-Jan badezour ; prezec a re
 er Judee , hac annonç an Aviel , da lavaret eo
 c'helou mad. Ar c'helou mad-se a voa ar pardo
 eus ar pec'hejou hac ar vuez eternal evit ar re
 gredje ennàn , hac ho devije bevet hervez al lese
 nevez a bresegue. Evit fonti e Ilis , e choazas
 zaouzec Abostol , choas a reas Sant Per ev
 beza ar c'henta anezo. Nense map Done a vo
 exposet d'ar jalousi eus ar veleyn , eus ar ph
 risianet hac eus an doctoret eus al lesen , rac m
 tene da repren ho defautou hac o hypocrisi : erfi
 map Done a voa crucifiet voar ar c'halvar , to
 da Jerusalem , etre daou laër. Ar jusevien ne h
 anent d'e ontragi e creiz e boanniou ; hac ev
 ina en devoa seyete , e rezont dezan da eva ur vel
 trempet er guinaigr. Ar pez a voa scrivet ane
 er psalmou hac er prophétion , a voa neuze a
 complisset : mervel a reas voar ar groas , hac
 gorff laqueet en ur bê ; e ene santel a zisquenn
 en ifernou evit delivra eneou an dud just ; ha
 ben an trede de e unissas e ene gant e gorff ha

e savas eus ar bê ; en devez memes ma ressucitas
 Jesus-Christ , en em zisquesas d'e esquibien pere
 ho devoa collet fizianç ; guelet a rezont hon Sal
 ver , ha touich a rezont ho biziati hac ho daouarn
 eus e c'houlion sacr ; n'e alzont mui doneti n'a
 vize hon Salver ressucitet. Er spaç a zaou-uguent
 devez , map Done a barlantas outo hac ho instruas.
 Cass a reas e zaouzec abostol dre ar bed-oll , evit
 beza ar fondatourien eus an Ilis hac evit rei pas
 voret d'ar gristenien bete fin ar bed ; erfin goude
 beza prometet dezo e chomje ganto bete fin ar
 bed , e pignas en eon ep ho frezanç ; eno e ma
 asead e tu deou da Zoue e dad , hac an oll-gal
 tout en eon ha var an donar , a so bet roet dezan.

*VIII. An disquen eus ar Speret-Santel ; an eta-
 blissamant eus an Ilis.*

ANTER cant devez goude Pasq , d'a zerev ar
 Pentecost , Jesus-Christ a zigassas ar Speret-
 Santel , ervez ma en devoa prometet. An ebestel
 leun a gouraich hac a nerz , a ia da annonç
 dre ar bed universal , resurrection Jesus-Christ hac
 ar remission eus ar pec'hejou , en hano hon Salver a
 dre ar mirit eus e voad precius. E neubenta amser ,
 an ebestel a brezegas an Aviel dre ar bed oll ,
 hac a squillas ho goad evit difen ha souten ar
 guirioneou santel pere a brezeguent. An impa
 laër Neron , ar mechanta hac ar c'hruela eus ar
 oll dirantet , a zeuas ar c'henta da bersecuti an
 Ilis , hac e coindaounas d'ar maro , er guer a
 Rom , an ebestel Sant Per ha Sant Paul ; rac
 al goude ar c'henta persecution-se , e commanças
 ar brezel a enep ar jusevien , pere ho devoa ar
 c'henta aliet ar pobl a Rom d'a bersecuti ar
 gristenien , ha pere ho devoa livret bugale Jesus ;

Christ d'an tyrantet : epad ar brezel-ze, ar gne
 a Jerusalem a voa distrujet oll, an templ a voa
 rentet e ludo; hac ar jusevien a gollas ho buez
 dre ar c'hlese; neuse ar bobl ingrat-se a santet
 an effct eus ar c'hri horrubl ho devoa losquet
 Jerusalem pa leverzont evit lacaat condaoni Jesus
 Christ d'ar maro : *Ra goezo e voad varnomp-ni
 ha var hon bugale.* Venjanç Doue a goeas var ar
 jusevien, ha partout ezint captivet pe vagabon-
 det. Gouscoude an oll bobl eus ar bed, corrompet
 dre an idolatriach ha dre hep seurt vicoù, a
 zeu da chench buez ha da gundui ur vnez nevez.
 Ar gristenien persecutet e pad tri c'hant bloas
 a andure hep en em glem, pep seurt poan ha pep
 seurt miser: an oll dud eus ar bed e faute dezo
 distruja ar gristenien, mæs ho oll valiç ne servi-
 chas da neira dezo; ar santeles eus ar gristenien
 ar batiantet eus ar verserien a zeu da douich
 calon ar bayanet ha da gontvertissa an oll. Dent
 e voa an amser merquet gant Doue evit rei erfin
 repos d'e vugale. Constantin, impalaër eus a
 Rom, servicher d'a Zoue, a zeuas var an douar
 hac en em rentas christen: an oll roueed a zeuas
 d'a veza bugale ha protectourien eus an Ilis; hac
 ervez ar brophetet ancien, ar religion gristen a
 voa etablisset dre ar bed oll; an hereziou a zeuas
 neuse d'a ataqi ar religion, ervez ma en devoa
 anoncet hon Salver hac an ebestel. Quemement
 myster santel so en hon religion a voa ataq-
 uet an eil goude egnile; mæs an dra-se ne ra
 nemet scleraat ha creaat ar Feiz; dre al lezen ha
 dre ar zacramanchou santel, an Ilis a zeu da
 santifia tud eus a bere ar santeles ne zè quet
 anaveet gant an tud monden. Gouscoude e pep
 amser e ze bet gnelet exemplou admirabl eus ar
 brassa

brassa santeles: petra bennac ma ze exposet ar
 gristenien da galz a dentationou hac a zangerou,
 ato gouscoude e maint e c'hortos ar resurrection
 general hac an devez e pehini Jesus-Christ a zui
 leun a vajeete, evit barn ar re-veo hac ar re varo.

*Evit scriva an Histor santel-mä e speret ar vu-
 gale, e ve mad ho lacaat da gaout sonch eus a
 anvou an dud a bere en deus an autrou Doue en
 em servichet gneichal evit fonti e religion: car
 gnelet a reomp dre experianç pa ve desquet an
 anvou-se, e ze essoc'h derc'hel sonch egnou an
 Histor santel-mä. Mad e ve goulen diganto ar
 pez a so amä var lerc'h.*

- G. *Piou en deus crouet an ñou hac an douar?*
 R. Doue eternal, tad, map ha speret-santel,
 un Doue hepquen e tri ferson.
 G. *Pehini eo ar c'henta den crouet gant Doue?*
 R. Adam.
 G. *Pehini eo ar c'henta maouës crouet gant Doue?*
 R. Eva.
 G. *Adam ac Eva ac hint eo hon tadou quenta?*
 R. Ia, Adam ac Eva so hon tad ac hon mam
 quenta.
 G. *Petra ho deus-hi roët deomp-ni evit heritaich?*
 R. Ar pec'het ac ar maro.
 G. *Pehini eo ar c'henta eus an oll dud just,
 maro e grag Doue?*
 R. Abel, an eil eus a vugale Adam, pehini a
 so bet laz et gant e vreur Cain dre avi.
 G. *Pe ano en devoa ar c'hrouadour a reaz Doue
 da Adam e plac Abel?*
 R. Anvet e voa Seth; ac e famill Seth e zeo
 bet conservet ar sonch ac an anoudegues a Zoue.

G. *Penaus en deus an autrou Doue punisset corruption ar bed?*

R. Dre an diluich.

G. *A ne voa den just ebed var an douar?*

R. Ne voa nemet unan, anvet Noë.

G. *Pe seurt grac a reas Doue da Noë?*

R. En savetei a reas en arch, eon ac e famill.

G. *Piou a gargas ar bed a dud goude an diluich?*

R. Tri vap Noë, hanvet Sem, Cam a Japhet.

G. *Gant piou a reaz Doue alianç da guenta?*

R. Gant Abraham.

G. *Eus a be famill e voa Abraham?*

R. Eus a famill Sem.

G. *Pioue zeo ar patriarchet?*

R. Abraham, Izaac e vap, Jacob map da Izaac, a daouzec map Jacob.

G. *Jacob ac en en deus un ano all?*

R. Ia, Jacob a so c'hoas anvet Israël; Jacob a so het tad dan Israëlitet, da lavaret eo tad da bobl Doue.

G. *Piou so bet tad dan daouzec tribu eus a Israël?*

R. Daouzec map Jacob a so bet an tadou eus ar bobl-ze.

G. *Eus a behini a vugale Jacob e thie guenel J. C.?*

R. Eus a Judas.

G. *E pe vro e voa da guenta an Israëlitet e capituite?*

G. En Egypt, e pelec'h ho zud coz a voa bet arozo e pad ur famin general.

G. *Eus a biou en em servichas Doue evit o de-livra eus ar gaptuite-se?*

R. Eus a Voïses.

G. *Dre biou en deveus roet Doue al lezen dan Israëlitet ancien?*

R. Dre Voïses c'hoas.

G. *Piou en deveus ho c'honduet en douar promettet?*

R. Josue.

G. *Piou en deus peurachuet acquisita ar vro-se?*

R. Ar Roue David.

G. *Eus a bez tribu e voa ar roue David?*

R. Eus a lignez Judas.

G. *Petra promettas Doue e particulier d'ar roue David?*

R. Prometti a reas Doue da Zavid e sortige ar C'hrist pe ar Messii eus e famill.

G. *Piou en deus batisset an templ eus ha Jerusalem?*

R. Salomon map David eus a behini e tisquen Jesus-Christ.

G. *Petra represent an templ-se deomp?*

R. Representi a ra an Ilis catholic e pehini Doue a fell dezan beza servichet.

G. *Dindan-pe roue e zeo bet dispartiet an dec tribu dious an templ?*

R. Dindan ar roue Roboam map da Salomon.

G. *Piou so bet ar pencaus eus an division-se, pe eus ar schim-se?*

R. Jeroboam eus a behini an hano a so cho-met infam e peb amzer a c'hondevez.

G. *Petra signifi an division-se?*

R. An dra-se a represent deomp an heresiou hac ar schismou.

G. *Da behini eus an dec tribu ho deveus en em roet an Israëlitet pere a chomas fidel?*

R. Da dribu Judas e pehini e thie guenel ar Messii.

G. *Ar jusevien hac hint a c'hortoë ar Messii?*

R. Ia, hac annoncet e oa bed dija gant Moïses, gant David en e psalmon, ha gant ar profetet.

G. *E pe amzer eo deus Jesus-Christ var a douar ?*

R. Var dro ar bloas pevar mil eus ar bed.

G. *Da biou e zeo map ?*

R. Map e zeo da Zoue en eternite, ha d'ar Verches Vari en amzer.

G. *Piou en deus-en choaset evit etablissâ e Ilis ?*

R. An daouzec abostol.

G. *Piou e zeo ar c'henta eus an daouzec abostol ?*

R. Sant Per.

G. *Piou en deus roët dezan ar brimaute-se ?*

R. Jesus-Christ e-unan.

G. *Eus a belec'h e zeo deus an oll isquibien hac an oll bastoret eus an Ilis ?*

R. Eus an daouzec abostol.

G. *Piou en deus da guenta persecutet an ilis ?*

R. Neron, ar c'hruela hac an infama euz an dirantet.

G. *Pere e zeo bet ar c'henta merzerien e amser Neron ?*

R. An ebestel sant Per ha sant Paul.

G. *E pelec'h e zint-hi bet merzeriet ?*

R. Er guær memes a Rom.

G. *Piou eo ar prinç quenta en deus gret ur broffession public eus ar religion gristen ?*

R. An impalaër Constantin.

CATECHIS.

QUENTEL.

* G. *A c'hui so christen ?*

R. Christen e zon dre c'hraç Doue.

G. *Perac a leverit-hu dre c'hraç Doue ?*

R. Abalamour beza christen a so un donæson digant Doue, hac ar brassa éveus e oll donæsonou.

* G. *Petra e zeo ur c'hristen ?*

R. Un den badezet pehini a gred hac a heuil al lezen gristen.

G. *Petra ententit-hu dre al lezen gristen ?*

R. Me a entend al lezen desquet deomp gant Jesus-Christ.

G. *E pelec'h e tesquer al lezen gristen ?*

R. Desqui e rer al lezen gristen en c'hatechis.

G. *Petra signifi ar guer-se Catechis ?*

R. Ar guer-se a signifi descadurez.

G. *Digant piou he tleer receo an descadurez-se ?*

R. Digant an Ilis ha digant ar bastoret eus an Ilis.

* G. *Petra zesq deomp al lezen gristen?*

R. Desqui a ra deomp evit petra en deu
Done hon laqueet er bed.

* G. *Evit petra ezomp-ni laqueet er bed gant Doue?*

R. Evit e anaout, e garet, e servicha,
gounit dre ar voyen-se ar vuez eternal.

QUENTA PARTI.

QUENTA QUENTEL.

Var Simbolen an Ebestel.

G. *E pelec'h e caver ar guirioneou principala
disoleriet gant Doue de Ilis?*

R. Er Simbolen eus an Ebestel.

G. *Petra signifi ar gombs Simbolen?*

R. Signifia ra ar merq pe un dra etablisset
dre ur gonsantamant commun.

G. *Perac a leverit-hu e zeo ar Simbolen gret gant
an Ebestel?*

R. Abalamour a viscoaz an Ilis universel azo
bet bepret assant var ar poent-ze.

G. *Ped articl sa er Simbolen?*

R. Daouzec.

G. *Leverit ar Simbolen e latin?*

R. Credo in Deum, etc. (*E fin ar Catechis.*).

* G. *Leverit ar Simbolen e brezonnek?*

R. Me gred e Doue, etc. (*E fin ar Catechis.*).

EIL QUENTEL.

Imeus a Zoue.

* G. *Recitet an articl quenta eus ar Simbolen?*

R. Me gred e Doue an Tad oll-galloudec,
crouer an en hac an douar.

G. *Petra eo Doue?*

R. Doue a so crouer an eon hac an douar,
hac ar maistr absolu eus a guement tra so.

* G. *Gret deomp anaout en ur facon particulier ar
pez a gredet var boez Doue?*

R. Doue a so ur speret infinit, eternal hac
incompreñabl, pehini a zo e peb lec'h, a vel
pep tra, a ell pep tra, en deus gret pep tra eus
a netra hac a c'hounarn pep tra dre e furnez.

G. *Leverit deomp an traou-se oll gant ur gombs
hepquen?*

R. Doue a so parfet.

G. *Pretra ententit-hu pa leverit e zeo Doue parfet?*

R. Da lavaret eo, quement a mañller com-
pren a perfectionnou a so e Doue, a calz oc'h-
pren; ne vanq netra dezan.

* G. *Petra ententit-hu pa leveret e zeo Doue ur
speret?*

R. Me entend e zeo Doue ur speret pehini
ne all na beza gnet gant hon daoulagat, na
touchet gant on daouarn, nac anavezet gant hini
ebet eus ar squianchou naturel, ha pehini ne
all beza comprenet nemet gant hor sperejoñ.

G. *A capabl e zeo hor speret de gaouet un anaou-
deguez parfet a Zoue?*

R. Salocrag: ne aller quet compren Doue en
ur facon parfet.

* G. *Doue hac eon en deus ur c'horff?*

R. Salocrag: Doue n'en deus na corff, na
figur corporel.

G. *Petra so caus eta ma ve comset quen alies a
vech eus a zaouarn Doue, eus e zaoulagat, etc.*

R. Dre zaoulagat Doue e ententomp e vel Doue
peb tra; dre e zivrec'h e ententomp e c'halloud
bras, ha dre e c'halloud e ententomp eza maistr
d'an oll draou crouet.

* G. *Petra ententet-hu pa leverit e ma Doue e peb lec'h ?*

R. Me entend e ma Doue en eon , var an donar hac en quement lec'h - so.

G. *Doue hac-en so ennomp ?*

R. Ia , Doue a so ennomp : eon a souten ac'hanomp.

* G. *Petra ententet-hu pa leverit e vel Doue pep tra ?*

R. Me entend e vel Doue assambles quement tra so bet , a so hac a vezo , a ma anaff betec hor sonjou ar muia cuezet.

* G. *Petra ententit-hu pa leverit e ell Doue peb tra ?*

R. Me entent e ra Doue quement e blich gantan , dre e volonté , eb poan ebet.

* G. *Petra ententit-hu pa leverit e c'houarn Doue peb tra ?*

R. Me entent ne arru netra nemet dre e volonté pe e bermission.

G. *Penaus e anavezit - hu Doue ?*

R. Dre e oberou caër meurbet , dre an urs etablisset er bed , ha dre ar sclerigen en deus roet deomp.

G. *Perac e roit - hu dezan an hano a Dad ?*

R. Evit rei da gompren en deus Doue græt pep tra.

G. *Petra a ententit-hu dre ar guer Tad ?*

R. Me entend e zeo Doue a bep eteruite Tad d'e Vap unic pehini a so an eil Ferson eus an Drindet - santel.

G. *Perac e comser er Simbolen en ur façon particulier eus a oll-galloud Doue ?*

R. Evit ober deomp beza epad hor huez soumetet dezan.

* G. *Petra ententer dre ar guerlou-mâ , Crouer an en hac an douar ?*

R. Entend a rer en deus Doue crouet , non pas hepgnen an en hac an Douar , mæs c'hoas an oll grouadurien betec an diveza preveden.

G. *Penaus e ellit-hu cridi en deus Doue crouet loënet quer vil ?*

R. Abalamoure firnez hac e c'halloud a velomp querconlz a scleroc'h memes aveichou el loënet vil-se , egneter grouadurien pere a admiromp muia.

G. *Doue hac eon en deus græt ar pec'het ?*

R. Salocrag : Doue n'en deus quet græt ar pec'het ; ne ra nemet e bermetti.

G. *Perac e permet Doue ar pec'het ?*

R. Evit ur mad brassoc'h.

G. *Petra signifi ar c'homsou-mâ : Megred Doue ?*

R. signifi reont-penaus en em roer da Zoue a galon vad , gant ur volonté vad.

G. *Ouspen credi e Doue , ha ni ell credi en un dra-all bennac quement a ma credomp e Doue ?*

R. Salocrag : rac Doue a zo ar vñione eternal hac hor mad souveren.

TREDE QUENTE.

* Var Mister an Drindet.

G. *Hac-en eus ouspen un Doue ?*

R. Salocrag : ne eus nemet un Doue.

G. *Ped person so e Doue ?*

R. Tri ferson so e Doue.

G. *Pere e zeo an tri ferson-se ?*

R. An Tad , ar Map hac ar Speret-santel : a cetu eno ar peza c'halvomp an Drindet-santel.

G. *An Tad hac-en so Doue ?*

R. Ia.

G. *Ar Map hac-en so Doue ?*

R. Ia.

G. *Ar Speret-santel hac-en so Doue ?*

R. Ia.

G. *Ha tri Doue int-hi?*

R. Salocraç : tri ferson an Drindet so distinguet an eil dious eguile, pere gouscoude na reont nemet ur memes Doue.

G. *Perac na reont-hi nemet un Doue hepquen?*

R. Abalamour n'ho deus o zri nemet ar memes natur hac ar memes divinite.

G. *Pehini eo ar brassà, ar fura hac ar gallou-deca eus an tri ferson divin?*

R. Quer bras, quer fur ha quer galloudec eo an eil evit eguile.

G. *Ha cossoc'h eo an Tad evit ar Map hac ar Speret-santel?*

R. Salocraç : eternal int o zri ; ingal int e pep tra, dre ne zint ho zri nemet un Doue hepquen.

PRVARE QUENTEL.

Creation an El hac an Den.

* G. *Pere eo ar barfeta crouadurien græt gant Doue?*

R. An El hac an Den.

* G. *Ha ne eus quet etouez an Elet re vad ha re fall?*

R. Ia : bez a zens Elet mad hac Elet fall.

* G. *Pere eo an Elet mad?*

R. Ar re ho deus perseveret er vad.

* G. *Pere eo an Elet fall?*

R. Ar re n'ho deus quet perseveret er vad.

G. *Penaus e hanvet - hu an Elet fall?*

R. Elet an devaligen pe an Drouc-speretjou.

G. *Ha crouet en deus Doue an Elet fall evel ar re vad?*

R. Ia : Doue en deus o c'hrouet oil, mæs ne deo quet Doue en deus ho rentet fall.

* G. *Ha crouet int-hi bet mad ha santel evel ar re-all?*

R. Ia, Doue en devoa o c'hrouet mad ha santel evel ar re all.

* G. *Piou en deus ho rentet fall?*

R. Int ho-unan, dre o fec'het.

G. *Perac e teu an Drouc-speret da dempti an Den, ha de alia d'an drouc?*

R. Abalamour an Drouc-speret a so mechant hac avius eus ar bonheur prometet deomp.

* G. *Doue hac en en deus græt coif an Den quercoulz hac e ene?*

R. Ia : Doue en deus crouet an eil hac eguile.

* G. *Eus a betra en deus Doue græt coif an Den quenta?*

R. Eus a zouar.

* G. *Eus a betra en deus Doue furmèt e ene?*

R. Doue dre e oll-galloud en deus tennet an ene eus a netra.

G. *Hon eneou hac int so crouet er memes façon gant Doue?*

R. Ia : crouet ezint er memes façon gant Doue hac unisset ezint gant ur c'horff pa zen Doue da furni ur c'horff bennac.

G. *E petra e consist an excellanç eus an Den?*

R. En e ene, pehini so bet crouet henvel ouz Doue.

G. *Penaus an ene ef-hi græt henvel ouz imach Doue?*

R. Dre ma ell an ene anaout Doue, e garet, ha dre ar voyen-se possedi eveltan an eürusdet eternal.

G. *Pe seurt faculteou a guevet - hu eta ennoc'h ho-unan?*

R. Diou principal : ar faculte da anaout, hac

ar faculte da fallout pe da ober ar peza a blich ganin.
G. Piou en deus roet deoc'h ententant pe ar faculte da anaout?

R. Doue eo.

G. Piou en deus roet deoc'h al liberte da choaz ar peza a fel deoc'h?

R. An antrou Doue.

O. Pe seurt implic'h a dleet-hu ober eus an diou faculte - se?

R. Ho rapporti da Zone, da lavaret eo, e anaout hac e garout.

G. Perac e tleomp-ni rapporti d'a Zone an diou faculte-se?

R. Abalamour Doue en deus o roet din evit an d'eo-se.

** G. Penaus e hanvet - ho tadou quenta?*

R. Adam hac Eva.

G. Perac e ze fallet da Zone e vise sortiet an oll dud eus a zaou bried hepquen?

R. Evit etabliha an union hac ur seurt querentiach etre an oll dud.

P E M P E T Q U E N T E L.

Var disobeissanç an Den.

** G. Hac en en devoa Doue crouet an den quenta mad a sant?*

R. Ia, Doue en devoa en c'hrouet mad a sant.

** G. Ha beza e zomp-ni ive oll mad ha sant pa zomp er oed?*

R. Salocrag: pec'herien e zomp ha dougnet d'an drouc.

** G. Petra so caus ma e zomp ganet pec'herien ha dougnet d'an drouc?*

R. Abalamour da bec'het hon tad quenta.

** G. Penaus e hanvet - hu ar pec'het a zeu gwe-neomp var an douar?*

R. Ar pec'het originel, da lavaret eo ur pec'het contractet er moment quenta eus hor buez.

** G. Pe seurt pec'het en devoa graet Adam?*

R. Debret en devoa froez difennet.

G. Perac e tiffennas Doue ouz Adam dibri eus ar froez - se?

R. Evit amprouvi e obeissanç.

G. Piou a so bet caus dan den da zisobeissa da Zone?

R. An drouc - speret pehini en temptas.

G. Petra signifit tempti an den?

R. En alia d'an drouc.

G. An den eta n'en deus quet pec'het pa e le guir penaus an drouc - speret en deus e anet da ober an drouc?

R. Ur pec'het grevus en deus commetet, abalamour ma edo possubl dezan, gant sicour grac Doue, resista d'an dentation.

C' H U E C' H V E T Q U E N T E L.

Var an effejou eus a bec'het Adam.

** G. Pere e zeo bed an effejou eus a bec'het Adam?*

R. Pec'het Adam en deus bed effejou maleürus hac evit ar c'horff hac evit an ene.

** G. Pere e zeo an effejou eus a bec'het Adam pere a sell'ous ar c'horff?*

R. Ar maro hac an oll miserieu eus ar yuez-ma.

G. Hac immortal e vise bed an den ma n'en divise quet pec'het?

R. Ia: penevit pec'het Adam an oll dud a vise bed immortal, hac en ho c'horvou hac en ho eneo.

G. Penaus e vise bed immortal ar c'horff?

R. Dre un donæson particulier eus a Zone.

** G. Pe seurt effejou en deus bed pec'het Adam ehnep an ene?*

R. An ignoranc hac an inclination dan drouc.

G. E petra e consist an ignoranc - se?

R. Er c'holl en deus gret an den eus an anoudeguez eus a Zone, hac eus an anoudeguez a nezan e-unan.

G. Perac e leverit-hu en deus an den collet an anoudeguez a Zoue?

R. Abalamour ispicial aranc donediguez hor Salver, an idolatriach a voa heuliet casi er bed-oll.

G. E petra e consist an idolatriach?

R. Oc'h adori traou cronet elec'h adori hor Chronor.

G. Perac e leverit-hu e voa heuliet an idolatriach casi er bed-oll?

R. Abalamour ar guir Doue na voa anayec nemet gant ar jusevien.

G. Ar bobl-se hac en e voa oll divlam eus an idolatriach?

R. Salocrag : douguet e voa d'ar pec'hed-se, hac alies e coëze ennâ.

G. Perac e leverit-hu n'en deus an den anaoudeguez ebet anezâ e-unan?

R. Dre ne sonch quet dezan e vê netra guelloc'h egnet al loënet, a dre ma sonch dezan ne ell beza eürus nemet en eur heulia e blijadurezon.

G. Petra eo an inclination dan drouc?

R. Ar goall inclination eus ar c'horff.

G. E petra e consist ar goal inclination-se?

R. Andra-se a gonsist ho caret re blijadurezon ar c'horff hac ar c'hicq, hac oc'h en em gant hon-unan muoc'h egnet Doue.

SEIZVET QUENTEL.

Var ar Messii promettet.

* G. Petra verite an dud dre ar pec'hed originel?

R. Meritout a rent oll ar maro eternal.

* G. Penaus en deus Doue ho delivret eus ar malheur-se?

R. Dre e Visericord hepquen.

* G. Pe seurt moyen en deus Doue quemeret evit an dra - se?

R. Roet en deus dezo ur Salver hac ur Redemptor.

* G. Piou e ze ar Salver hac ar Redemptor - se?

R. Map Doue en em c'hret den, JESUS-CHRIST.

* G. Perac e ze hanvet Jesus-Christ Salver?

R. Abalamour Jesus-Christ a zeu da savetei ac'hanomp eus or pec'hejou.

* G. Petra signifi ar guer-mâ Redemptor?

R. Signifiout a ra an hini a breen, evel da brener esclavet.

G. Jesus-Christ hac-ena so bet anavezet a viscoaz?

R. Ia : adalec commançamant ar bed.

G. Ar Jusevien hac hint a c'hortoë Salver ar bed?

R. Ia : e c'hortos a rent dindan hano ar Christ pe ar Messii.

G. Ar Jusevien hac int a se c'hoas eus e c'hortos?

R. Ia : e c'hortos areont c'hoas quen dallet e zint.

EIZVET QUENTEL.

Eus a JESUS-CHRIST.

* G. Leverit an eil article eus ar Simbolen?

R. Hac e Jesus-Christ e vap unig, hon Autrou.

* G. Petra zesq deomp an eil article-mâ hac an articlou - all betec an eizvet.

R. Disqui a reont deomp ar pez hon deus da gredi eus a Jesus-Christ, hac eus ar redemption ar bed.

* G. Perac e leverer Me gred e Jesus-Christ evel ma leverer Me gred e Doue an tad?

R. Abalamour map Doue, Jesus-Christ, a so Doue evel an tad.

* G. *Petra signifi ar guer* Jesus?

R. Jesus a signifi Salver.

* G. *Petra signifi* Christ?

R. Christ a signifi Den - sacr.

G. *Perac e hanver* hor Salver Den-sacr?

R. Abalamour e amser ar bobl a Israël e vise consacret gant an eol sacr ar Veleien pe ar Sacrifierien, ar Rouanez, ar Brophetet; ha Jesus-Christ a so bet Belec pe Sacrifier, Roue ha Prophet oll assamblez.

G. *A consacret eo bet* Jesus-Christ dre ur consecration corporel?

G. *Salocraç* : consecration Jesus-Christ a so an effet eus an natur divin pehini a so ennan.

* G. *Perac e zeo hanvet* Jesus-Christ map unic Doue?

R. Abalamour en hepquen a so guir vab da Zoue.

G. *A ne domp-ni quet ive* bugale da Zoue?

R. Beza e zomp bugale da Zoue dre adoption, da lavaret eo dre ar choas en deus gret ac'hanomp, a quement-se dre e c'hrac; mæs Jesus-Christ a so e guirione e vap dre natur.

G. *Petra feller lavaret dre ma zeo* Jesus-Christ ar map guir hac unic eus a Zoue dre natur?

R. Lavaret a rer en deus Jesus-Christ ar memes natur evel e dad, ha ma zeo Doue eveltan.

G. *Ha ne ve quet ivez roet da vab* Doue an hano ar Verb?

R. Ia : hanveteo ive Verb Doue ar Verb eternal,

G. *Petra signifi ar guer-se* Verb?

R. Signifiout a ra comps Doue.

G. Map Doue ac-en so comps e dad?

R. Beza e zeo e gomp interior, hac e sonch eternellamant presant, a beza endeus ar memes natur eveltan.

G. *Petra ententit-hu pa leverit e* zeo ar gompse, eternellamant presant?

R. Me entent e zeo Doue ar map ur Person, evel ma zeo Doue an tad ur Person.

* G. *Perac e leverit-hu e zeo* Jesus-Christ hon Autrou?

R. Abalamour, evel Doue, e zeo mæstr eus a quement tra - so.

* G. *Perac c'hoas*?

R. Abalamour evel Zalver, en deus hor prenet gant e voad evit beza e bobl particulier.

NAVET QUENTEL.

Var Myster an Incarnation.

* G. *Leverit c'hoas an trede* articl eus ar Zimbolen?

R. A so bet concevet dre vertu ar Speret-santel, ganet gant ar Verc'hes gloriüs Vari.

* G. *Petra signifi an* articl-se?

R. An articl-mâ a signifi penaus Jesus-Christ map Doue a bep eternite, a so bet græt en amser map da Vari.

G. *Ha c'hoarvezet eo quement-se* dre ur chenchamant?

R. Salocraç : mæs personnaich map Doue en eur chom bepret ar pez ma voa, en deus savet an natur humen betec ennâ, hac en deus e c'hemeret evitâ.

* G. *Map* Doue, ha map Mari, hac int - so ar memes Person?

R. Ia : map Doue, ha map Mari a so ar memes Person : ur memes Jesus-Christ guir Doue ha guir den, Doue parfet ha den parfet.

* G. *Ar Verc'hes Vari a so eta* mam da Zoue?

R. Ia : ar Verc'hes Vari a so mam da Zoue.

* G. *Perac e leverit - hu e zeo* Jesus-Christ Doue parfet?

R. Abalamour an Divinite-oll a so ennan.

* G. *Perac e leverit - hu e zœ den parfet ?*

R. Abalamour m'en deus ur c'horff hac un ene evel d'omp, ha ma zœ heuvel ouzomp e peb tra nemet en ur poent, n'en deus pec'het ebet.

* G. *Diou natur eta a so e Jesus-Christ ?*

R. Ia : diou natur so e Jesus-Christ, an natur Doue hac an natur den.

* G. *Ped person so e Jesus-Christ !*

R. N'euse Jesus-Christ nemet ur person hepquen.

G. *Penaus an diou natur-se ne reont-hi e Jesus-Christ nemet ur person hepquen ?*

R. Casi evel ennomp hon-unan, an ene hac ar c'horff ne rent nemet un den hepquen.

G. *Penaus e hanvet-hu ar Myster - m'd ?*

R. Myster an Incarnation, pe ar Verb incarnet.

G. *Petra signifi ar guer Incarnet ?*

R. Signifia ra græt quic, pe græt den.

G. *Ha n'en deus map Doue quemeret nemet ar c'hic pe ar c'horff ?*

R. Dre ar c'hic pe ar c'horff, e ententomp en deus map Doue quemeret an natur humen, da lavaret eo an ene hac ar c'horff.

* G. *Jesus-Christ hac-en so e guirionez map d'ar Verc'hes Vari ?*

R. Ia : guir vap e zœ da Vari, concevet en a entraillon pur, a ganet gant-hi.

* G. *Penaus e zœ bet concevet Jesus-Christ e coff ar Verc'hes Vari ?*

R. Dre verth ar Speret-santel.

* G. *Mari hac hi a so chomet bepret Guerc'hes ?*

R. Ia : chomet e ze bet bepret guerc'hes.

G. *Penaus eo bet c'hoarvezet quement-se ?*

R. Dre ur miracl eus a oll-galloud Doue.

G. *Sant Joseph, pried ar Verc'hes, ne deo quer eta tad d'hoi Salver ?*

R. Nan : beza eo bet hepquen e voard hac e dad maguer.

DECEVED QUENTEL.

Var Myster ar Redemption.

* G. *Leverit ar pevare articl eus ar Simbolen ?*

R. Pehini en deus gonzanvet dindan Ponç-Pilat, so bet crucifiet, maro ha sebeliet.

* G. *Petra signifi arguer-m'd : En deus gonzanvet ?*

R. Ar guer-se a signifi an oll dourmanchou'en deus anduret Jesus-Christ, hac e oll bassion.

G. *E pe lec'h en deus anduret Jesus-Christ ?*

R. Er Jardin Olivet, e pehini e zœ bet en agoni betec c'huesi ar goad, ha quemeret gant soudardet pere o deus en treset evel ur c'hriminel.

G. *E pe lec'h c'hoas en deus anduret Jesus-Christ ?*

R. E ty Caïph, ar belec bras, e lec'h ma-voa accuset, condaonet, scoët, fassateet, goloët a granch, outraget ha goaldretet e pep fœçon.

G. *E pe lec'h c'hoas en deus anduret Jesus-Christ ?*

R. E ty Ponç-Pilat, president ha gouarnier er Judee evit ar gouarnamant eus ar Rom.

G. *Petra en deus anduret Jesus-Christ e ty Pilat ?*

R. Accuset e zœ bet a nevez, scourgeet, curunet gant spern ac injuriët gant ur vanden soudardet, pourchuet dre ar c'hri eus ar bobl pehini a c'houlenne e varo, ha pehini a brefere dezan Barrabas, laër bras ha muntrer, hac erfin condaonet da vervet var ar groas, petra bennac ar barner en devoa en discleriet innoçant.

G. *Penaus e zœ bet Jesus-Christ cunduet da maro ?*

R. Cunduet e zœ bet ho tougnen e groas var e zion scoa e creis ar guer a Jerus alem.

G. *E pe lec'h e zœ bet crucifiet Jesus-Christ ?*

R. Var ar C'havlar, pehini a zo ur menez bian tost da Jerusalem.

G. *Petra reas muioc'h a vez da Jesus-Christ en e Bassion ?*

R. Da veza bet crucifiet etre daou laër evel ar c'houpapla.

* G. *Da bed heur e voa bed crucifiet Jesus-Christ ?*

R. D'an drede heur eus an deiz, da lavaret eo etre nav-heur dious ar mintin ha creis-dê.

G. *Pegueit e chommas Jesus var ar groas ?*

R. Var dro pedir pe bemp heur : goude e tremenas en eur ober ur c'hri bras.

G. *Petra reas ar Jusevien dezan epad ma edo var ar groas !*

R. Continui a resont d'outraji, ha de dretti en ur faëon indign, betec quinnig dezan velstr ha guinaigr da eva.

* G. *Petra so caus m'en deus anduret Jesus-Christ an tourmanchou-se hac ar maro memes ?*

R. Evit effaci hor pec'hejou.

* G. *Ha ret e voa dezan anduri quement-se a boänniou ?*

R. Ia : Doue en devoa ordrenet an dra-se, hac hor Salver en devoa en em zoumettet a volontevad dan tourmanchou-se.

* G. *Perac e tlie map Doue mervel ?*

R. Evit hon delivra eus ar maro, en eur vervel e-unan evidomp.

* G. *Perac e tlie Jesus-Christ anduri poänniou quer cris ?*

R. Evit beza ur victim eus a pehini ar goad a vise, scuillet evel hini an anevalet el lesen ancien.

* G. *E varo a so eta ur Sacrific ?*

R. Ia : e varo a so ur sacrific parfet eus a behini ar priz a so infinit.

* G. *Perac infinit ?*

R. Abalamour an hini a offr ar sacrific-se o veza Doue ha den, en deus ur priz infinit.

G. *Perac en deus Jesus-Christ choaset maro ar groas ?*

R. Abalamour e voa ar mezussa : ha dre ar maro eus ar groas e voa punisset, en amiser-se, an dud falacr.

G. *Perac en deus Jesus-Christ anduret ar maro ra mezussa dre pehini e voa punisset neuse an dud vechant ?*

R. Evit disquez deomp e oll garante.

* G. *Pehini eo ar priz eus hon rançon ?*

R. Goad Jesus-Christ : hac ar goad-se a so ur priz infinit.

* G. *Perac e zeo bet sebeliet Jesus-Christ ?*

R. Evit antren e pep faëon e stad ar re varo.

* G. *Perac c'hoas ?*

R. Evit disquez e voa maro e guirione.

G. *Penaus e zeo bet sebeliet Jesus-Christ ?*

R. Laqueet e voa lianaich en dro de gorff-sacr, pehini e voa bet parfumet : laqueet e voa e creiz ur jardin en ur bê touillet er garrec e pehini ne voa biscoas laqueet den ebet.

G. *Piou a rentas an dever-se da Jesus-Christ ?*

R. Joseph eus an Arimathie, pehini en devoa ar gouraich da c'houlén digant Pilat corff Jesus : Nicodem ha merc'het hanvet Mari en sicouras da sebelia hor Salver.

G. *Petra dleomp-ni da ober evit enori bé Jesus-Christ ?*

R. En em sebelia gantan en e vè, ha mervel antieramant d'ar bed.

UNNEC-VET QUENTEL.

Disquen Jesus-Christ en Ifernou, e Resurrection hac e Ascension.

* G. *Leverit ar pempet articl eus ar Simbolen ?*

R. Disquennet en Ifernon, d'an drede deiz resuscitet ens a varo da veo.

*G. *Petra signifi an articl-se?*

R. E queit a ma chommas corff Jesus-Christ er bê, e ene santel e yas da zelvira eneou an dud just pere e voa bet var an douar aranc guinivelez Jesus-Christ.

G. *E pelec'h e voa eneou an dud just?*

R. Er plac hanvet gant ar Scriptur sacr an Ifernou, ha pere e hanver ive purvuia al Limbou.

G. *Perac ne voa quet an eneou-se er Barados?*

R. Abalamour Jesus-Christ a dlle antren ar c'henta er Barados, hac en diguerri deomp dre e voad.

G. *Peur eo resuscitet Jesus-Christ?*

R. D'an drede deiz goude ma voa bet laqueet er bê.

G. *Pere eo an testou eus e resurrection?*

R. An Ebestel hac e Zisquibien-all.

G. *Petra ho deus-hi graet evit etablissa an articl-se eus ar Feiz dre ar bed?*

R. Anduret ho dous pep seurt tourmanchou hac ar maro memes evit souten an testiho deus rentet var sujet Resurrection hor Salver.

G. *Petra dleomp-ni da ober evit caout lod e resurrection Jesus-Christ?*

R. Mervel a dleomp d'ar pec'het evit commanç ar vuez nevez.

G. *Petra signifi mervel d'ar pec'het?*

R. Chom ep pec'hi mui.

G. *Petra eo ar vuez-neve a dleomp commanç?*

R. Ur vuez christen.

G. *Perac e hanvet-hu ar vuez christen ur vuez-neve?*

R. Abalamour an den-a gommanç e vuez hervez ar sqianchou, ha goudese e tle beva hervez ar speret hac al lesen.

G. *Peur tleer commanç ar vuez nevez-se?*

R. E c'hommanç a dleer ispicial pa ver bet instruet, dre ar Chatechis, var an deveriou eus ur c'hristen.

*G. *Leverit ar c'huec'vet articl eus ar Simbolen?*

R. So pignet en Eon, a so azeet en tu deou dan tad oll-galloudec.

*G. *Petra signifi ar c'homsou-mâ : a so pignet en Eon?*

R. Signifia reont e pignas Jesus-Christ en Eon, dirac e Zisquibien, daou-uguent devez goude e resurrection.

*G. *Perac e chommas hor Zalver daou-uguent devez var an douar abars pignat en Eon?*

R. Evit bisita e Zisquibien hac o c'hreant er feiz eus e resurrection.

*G. *Petra signifi ar c'homsou-mâ : A so azeet en tu deou da Zone?*

R. Signifia reont en deus recevet Jesus-Christ an oll-galloud en En a var an douar.

G. *Da betra e zomp-ni obliget dre ar Myster-mâ?*

R. Da zével etresc an Eon an oll desirou eus or c'halon.

*G. *Petra signifi ar seizvet articl : Ac'hano e tui da varn ar re veo hac ar re varo?*

R. Signifia ra penaus da fin ar bed e tisqueno Jesus-Christ visiblaman eus an Eon, ha ma tui gant ur vajeste vras da yann an oll-dud, ha da renta da pep-unan hervez e oberou.

G. *Petra signifi rentada bep-unan hervez e oberou?*

R. Da lavaret eo, Jesus-Christ a zui da rei ur recompanç eternal d'ar re vad, hac ur burnision eternal d'ar re fall.

DAOUZECVET QUENTEL.

* Eus ar Speret-Santel.

G. *Leverit an eizvet artiel eus ar Simbolen?*

R. Me gred er Speret-Santel.

G. *Petra signifi an artiel-man?*

R. An artiel-se a signifi e creder er Speret-Santel evel ma creder en tad hac er map.

G. *Perac e creder er Speret-Santel evel ma creder en tad hac er map?*

R. Abalamour ar Speret-Santel a so ar memes Doue gant an tad hac ar map.

G. *Ar Speret-Santel hac en so sant er memes façon evel an dud crouet?*

R. Salocraç : an dud crouet a so santel dre ma zint santifiez dre ar Speret-Santel ; mæs ar Speret-Santel a so sant dreizan e-unan.

G. *Petra fell deoc'h-hu eta da lavaret pa c'halvet anezan Sant?*

R. Me fell din lavaret e zeo sant dre e natur e-unan, ha dre ma teu d'hon santifia.

G. *Penaüs e teu ar Speret-Santel d'hor santifia?*

R. En ur rei deomp e c'hraç.

TRIZECVET QUENTEL.

Var ar C'hraç.

*G. *Petra eo ar C'hraç?*

R. Un donæzon surnaturel digant Doue, pehini ne deo roet nemet dre veritou Jesus-Christ, evit ober hor silvidiguez.

*G. *Pet seurt Graçou so?*

R. Daou seurt so : ar C'hraç habituel pe santifiant, hac ar C'hraç actuel.

*G. *Petra eo ar C'hraç habituel pe santifiant?*

R. Ur C'hraç pehini a chom ennomp, hor pu-

rifi eus hor pec'hejou hac hor groa just a santel dirac Doue.

*G. *Petra eo ar C'hraç actuel?*

R. Ur sicour interior dre pehini Doue a zeu d'hon inspira a d'hor sicour da ober ar mad.

*G. *Dre pe seurt moyennoù e roa purvuia Doue deomp e C'hraç?*

R. Dre ar voyen eus ar beden hac eus ar Sacramenchou.

*G. *Ha possubl eo deomp-ni meritout ar vuez eternal hep ar C'hraç?*

R. Salocraç ; n'a ellomp e meritout nemet dre c'hraç Doue.

*G. *Mæs hane deo quetnecesser respont d'ar C'hraç?*

R. Ia, certain.

*G. *Petra ententit-hu pa leveret e zeo ret respont d'ar C'hraç?*

R. Me entent ezeo ret heullia an inspiration ac an touch eus ar C'hraç.

*G. *Ha possubl eo resista da c'hraç Doue?*

R. Ia : a resista a rer dezi nemet realiez.

*G. *Ha possubl eo meritout ar vuez eternal o senti ous graç Doue?*

R. Ia certain, rac ma eo prometet ar vuez eternal d'an cenvrou mad.

G. *Ar vuez eternal na deo quet-eta ur c'hraç pa eo possubl e meritout?*

R. Ar vuez eternal a so ato ur c'hraç.

G. *Perac?*

R. Rac ne deo prometet nemet dre veritou J. C.

G. *Perac c'hoas?*

R. Abalamour an cenvrou ac an oll meritout dre pere e obtenomp ar vuez eternal, a zeu a bers Doue, hac a so ar froëz eus e c'hraç.

G. *Pe seurt santimanchoù a dle eta ur c'hristen da gaouët aezan e-uan?*

R. Sonjal penaus aezan e-hunan ne deo nettra, n'en deus netra a ne eil netra.

PEVARZCEVET QUENTEL.

Var an Ilis.

* G. *Leverit an navet articl eus ar Simbolen?*

R. En Ilis santel catolic, communion ar Sant.

* G. *Petra remerquit-hu da guenta en articl-se?*

R. Daou zra : ar c'henta a so comprenet er c'homsou-man : *me gred en Ilis Catolic*; an eil, er guerion-man, *communion ar Sant*.

* G. *Petra signifi ar gomp Ilis?*

R. Assemble, pe societe.

* G. *Petra signifi Catolic?*

R. Universel.

* G. *Petra ententet-hu pa leverit eo an Ilis universel?*

R. Me entent e ma e pep amser hac e pep lec'h.

G. *Perac e leverer eo an Ilis christen Universel?*

R. Evit disqui eo dishenvel an Ilis eus a assemble pe synagog ar jusevien.

G. *Pe seurt differanç a gavet-hu?*

R. Differanç evit an amser hac evit ar broïou.

G. *Petra ententit-hu pa leverit e eus differanç evit an amser?*

R. Me fell din lavaret penaus synagog pe assemble ar jusevien na dlie subsista nemet bete donediguez hor Salver J. C., bete predication an aviel; e lec'h ar c'hristen na achuo nemet da fin ar bed.

G. *Var an differanç eus ar broïou petra oc'heus hu da lavaret?*

R. Me a lavar penaus religion ar jusevien ne voa nemet en ur vro hepquer, elec'h an ilis christen so e pep bro eus ar bed.

* G. *Petra eo an ilis catolic?*

R. An assemble eus an oll gristenien fidel so var an douar.

* G. *Penaus int-hi unisset assemblez evit an interior?*

R. Dre ar memes feiz.

* G. *Penaus int-hi unisset evit an exterior?*

R. O professi ar memes feiz, o participa d'ar memes sacramanchou, oc'h obeissa d'ar memes gouarnamant spirituel, hac o vev dindan ar memes pen visibl pehini eo ar Pap.

* G. *Perac e leverit-hu eo an ilis apostolic?*

R. Rac ma eo bet fontet gant an ebestel ha gouarnet gant an isquibien a so dent dioc'h-tu hac hep discontinuation an eil gonde eguile, abaoù an ebestel bete bremâ.

G. *Petra fet deoc'h da lavaret dre ar c'homsou-man hep discontinuation?*

R. Me fel din lavaret en deus an isquibien en em ordrenet ha sacret an eil eguile, azalec an ebestel bete bremâ.

G. *Perac ar continuation-ze?*

R. Evit ma tremeno eus an eil amser deguile, evel a zorn-a-zorn al lezen desquet deomp gant an ebestel.

* G. *Perac e c'hanver an ilis catolic, Ilis romæn?*

R. Rac Ilis Rom a so ar pen ac ar vam eus an oll ilisou.

* G. *Perac e ret-hu dezo an enor-se?*

R. Abalamour e Rom e ma cador Sant-Per, hac hini ar papet en e c'houde.

* G. *Petra ententit-hu dre ar c'homsou-man, me gred en Ilis?*

R. Me a entent penaus an Ilis a subsisto bepret ; penaus eo necesser credi ar pez a zesq deomp , ha peiaus eo ret beva a mervel en e c'honmun-ion evit caout ar vuez eternel.

* G. Perac eo necesser credi quement so proposet gant an Ilis ?

R. Abalamour ma receo sclerigen ar Speret-Santel.

* G. An Ilis catolic na ell quet eta fazia e poent ebet ?

R. Nan , na ell quet fazia e netra.

P E M P R E C V E T Q U E N T E L .

Var Communion ar Sænt.

* G. Petra ententit-hi dre ar guerion-man : me gret Communion ar Sænt ?

R. Me entent penaus ar gristenien a so breudeur ha mempron eus ar memes corf , pehini eo an ilis.

* G. Petra signifi an dra-se ?

R. An dra-se a signifi penaus , ar madou spirituel a so commun etre an dud fidel.

* G. E pe feizon eo commun ar madou spirituel ?

R. Abalamour ar graou a receo pehini an ceuvrou mad a ra , a zeu da brofita d'an oll dud fidel ha d'an oll mempron eus an ilis.

G. Penaus arru an dra-se ?

R. Dre an union parfet a so etre oll vemprou an ilis.

* G. Pe seurt effet a dle caout an union-se ?

R. An oll mempron eus an ilis a dle caout joa ens a vad ar re-all , ha beza affliget eus a zrone ar ra-ell.

* G. Perac e roët-hi d'ar gristenien fidel an bana a sænt ?

R. Rac ma eo an oll gristenien galvet gant Doue evit beza santel , ha ma int consacret da Doue dre ho badiziant.

G. Da bieu ispicial e conven an hano-se ?

R. D'ar re ho deus ur feiz parfet hac a gunt da ur-vuez santel.

* G. Perac an articlour-man : Communion ar sænt , remission ar pec'hejou hac ar vuez eternel , a so var lerc'h heman , me gred en ilis catolic ?

R. Evit disqui penaus er meez eus an ilis catolic ne eus na guir santelez , na remission ar pec'hejou , na par consequant , silvidiguez , na buez eternel.

* G. Ha perac e ma an articlou-se oll var lera'h emd me gred er Speret-Santel ?

R. Evit rei da entent eo assambllet ac inspiret an ilis gant ar Speret-Santel , pehini en deus laqueet etre e daouarn donezon quer precius.

G. Digant piou eta e teu an oll graou a bere hon deus comzet ?

R. Digant ar Speret-Santel , pehini ho accord deomp en Ilis catolic.

C H U E Z E C V E T Q U E N T E L .

* Eus hor finvezou diveza.

G. Leverit an unecvet articl eus ar Credo ?

R. Me gred resurrection ar c'hic.

G. Petra signifi en articl-se ?

R. An articl-se a signifi penaus da zevet ar varn e dleomp resussita gant ar memes corff hon devezo bet var an douar.

G. Perac e ressuscitim-ni ?

R. Evit beza eternellemant etrus pe maleurus , quen evit ar c'horf , quen evit an ene.

G. Leverit an daouzevet articl ?

R. Me gred ar vuez eternal.

G. Petra signifi an articl-se ?

R. Penaus m'ar bevomp a m'ar marvomp evel christenien vad, e revimpeternellamant gant Doue.

G. Pe seurt buez e vezo hounnez ?

R. Ar vuez-se a gonsist o v'et Doue evel ma e ma annan e-unan.

G. Petra dleomp-ni da levaret eus ar credo oll ?

R. Lavaret a dleomp, credi e dleomp ive penaus e eus un Doue, pehini a recompanç ar re en servich.

G. Petra c'houarvez, gant ar re a offanç Doue ac a varo e stad a bec'het marvel ?

R. Ho zourmant ne achuo birviquen.

G. Ha possubl eo expliqua eürusdet ar Sant ; ha m'leur ar rezonnet ?

R. Salocraç, quement-se so impossubl da expliqua.

SEITECVET QUENTEL.

Abrege eus ar Credo, ha var ar mysterion digomprenabl.

G. Petra oc'heus-hu remerquet er Credo ?

R. Guelet e meus e proposer da gredi tri ferson en un Doué, hac an œuvrou attribuet da pep-hini anezo.

G. Petra so attribuet d'an tad ?

R. Ar greation.

G. Petra en deus gret ar map ?

R. Hor prena en deus gret.

G. Pe seurt œuvrou so attribuet d'ar Speret-santel ?

R. Da veza hor justifiç pe hon santifiç,

G. Eus a biou e teu ar map ?

R. Eus en tad hepquen.

G. Eus a biou e teu ar Speret-santel ?

R. Eus an tad ac eus ar map.

G. Ar map hac-en so crouet ?

R. Salocraç, ar map so en guehentet gant an tad hepquen, ac eus e sustanç.

G. Ar Speret-santel hac-en so crouet ?

R. Salocraç.

G. Hac-en so en guehentet ?

R. Salocraç, ar scritur sacr a lavar hepquen e proced eus an tad hac eus ar map ; arabet eo examina davantaich.

G. Ne aller quet eta compren ar Myster-se ?

R. Nan.

G. Hac oll Myster an Drindet hac-en so ive incomprenabl ?

R. Digomprenabl eo tout.

G. Ha Myster an Incarnation ?

R. Ar memes tra.

G. Perac eta e credomp-ni an traou-se oll ?

R. Abalamour Doue en deus ho discleriet.

G. Ha perac Doue en deus hon obliget da gredi ar pez so dreist hor Speret ?

R. Rac ma eo pliget gantan exerci hor feiz.

G. Hac injur'a ra deomp an autrou Doue en ur oblija ac'hanomp da gredi traou huelloc'h evit hor Speret ?

R. Er c'hontrol, hon enori a ra.

G. Perac ?

R. Abalamour hon sevel a ra huelloc'h evidomp hon-unan.

G. Pe seurt santimant a dle rei deomp-ni ar greden eus a guement a draou incomprenabl ?

R. An desir do guelet un devez.

G. E pelet'h hor guclimp-ni ?

R. Ebars an en pa en em zisquezo Doue deomp fac-a-fac.

G. Petra leverit-hu eus ar re a sonch deo compren secrejou an autrou Doue ?

R. Tud disquiant e zint.

G. Perac ho galvet-hu disquiant ?

R. Rac n'en em anvezont quet ho-unan, ne comprenont quet penaus eo gret an traon distera, ur quellenen, ur vellhenen, ur pen id, hac a fell deo penetri secrejou Doue.

TRICHUECVET QUENTEL.

* Eus a verq ur christen hac eus sin ar groaz.

G. Hac obliget e zomp-ni da ober profession eus al lezen gristen ?

R. Ia, hennez a so unan eus hon deveriou principala.

G. Ha ne eus quet ur sin bennac dre behini e tisquezomp e zomp christenien ?

R. Ia, sin ar groaz.

G. Penaus dre sin ar groaz e tisquezomp-ni e zomp christenien ?

R. Abalamour en ur ober sin ar groaz e ant savomp an daou vyster principal eus ar religion christen.

G. Pere eo ar mysteriou-ze ?

R. Myster an Drindet ha myster ar Redemption.

G. Perac e leverit-hu e ansavomp myster an Drindet en ur ober sin ar groaz ?

R. Rac dre sin ar groaz e teuomp da heivel an tri ferson eus an Drindet.

G. Perac e leverit-hu e ansavomp dre sin ar groaz myster ar Redemption ?

R. Abalamour dre sin ar groaz e teu sonch deomp e zomp bet prenet dre groaz Jesus-Christ.

G. Beur e renquer ober sin ar groaz ?

R. Da vintin pa saver, da nos pa zer da gous-

quet, e commançamant hac e fin hon actionnou principala.

G. Ha beza so actionnou particulier e pere e rer sin ar groaz ?

R. E ober a rer en dangeriou bras, hac ispicial en danger hac en occasion eus ar pec'het.

G. Perac eo ret commanç e actionou dre sin ar groaz ?

R. Evit en em exita da ober peb-tra en hano ha dre garante Doue tad, map, ha Speret-santel.

G. Pe seurt vertu en deus sin ar groaz ?

R. An nerz da gac au drouc-speret divar on tro, da bellaat an tentationou ha da denna benos Doue varnomp, pa ve gret gant fei ha respet.

NAONTECVET QUENTEL.

Var ar Scritur sacr ha var an Tradition.

* *G. Pelec'h e caver ar mysteriou revelet gant Doue, hac an oll lezen gristen ?*

R. Er scritur eus an testamant ancien ha nevez.

* *G. Petra ententit-hu dre ar scritur eus an testamant ancien ?*

R. Me entent ar scritur pehini so bet roet d'ar yusevien goz.

G. Pere eo ar scrituriou-se ?

R. Da guenta : pemp leor Moyses, genes, Exod, Levitiq, Nomb, ha Deuteronom dre bere e commanç ar scritur sacr.

G. Petra gompren leorion Moïsez ?

R. Lezen Doue ac histor e bobl abaoñ creation ar bed betec an amser ma antreas en donar santel.

G. Pere eo al leorion all eus an testamant-ancien ?

R. Al leorion e pere eo skrivet an histor eus a bobl an autrou Doue e general, pe histor calz sant, pe histor calz personnachou particulier.

G. *E pe leoriou eo scrivet histor bobl an autrou Doue?*

R. E leor Josue, en hini ar barnourien, er pevar leor ar roiané, en daou levr hanvet Paralipomen, en hini Esdras, en hini Nehemias ac en daou leor ar Macabeet, pere so e fin an testamant ancien.

G. *Pe seurt histor particulier e cavomp-ni er scritur sacr?*

R. Buez Ruth, Tobî, Judith, Ester ha Jacob, scrivet e leoriou pere a zong o hano.

G. *Pe seurt leoriou-all hon deus-ni en testamant ancien?*

R. Leoriou a instruction pe a veuleudiou evel psalmou David, leor ar Proverbou, an Ecclesiast, Cantic ar c'hanticou gret gant ar roue, levr ar furnez hac Ecclesiastic.

G. *Ha ne eus mu?*

R. C'hoaz e eus leoriou ar brofetet Isaï, Jeremi, Ezechiel, Daniel, an daouzec profet-all, hanvet ar brofetet bihan, rac ma ho deus scrivet ealz neubetoc'h eñt ar pevar guenta.

G. *Pere eo ar scritur eus an testamant nevez?*

R. Ar re so roet d'ar bobl nevez, da lavaret eo, d'ar gristenien.

G. *Pe seurt so?*

R. Da guenta, al leoriou e pere eo rapportet actionon Jesus-Christ ha re an ebetel.

G. *Hanvet-din al leoriou-se?*

R. Ar pevar Aviel a sant Vaze, sant Marc, sant Lucas ha sant Yan; ouspen actou an ebetel scrivet gant sant Lucas.

G. *Pere eo al leviou all eus an testamant nevez?*

R. Ar lezrou scrivet gant an ebetel d'an dud fidel, evel ma eo pevarzec lizer sant Paul, unan

scrivet gant sant Jaques, diou gant sant Per, teir gant sant Yan, unan gant sant Jud, hac er fin an Apocalyps pe revelation scrivet gant S. Yan.

G. *E petra eo dishenvel al leoriou divin dious ar pez so scrivet gant an tadou santel a doctoret an ilis?*

R. Cetu aman an differanç-se: el leoriou divin pep-tra, pep comps so inspiret gant Doue, mæs non pas el leoriou an tadou santel.

G. *Perac eta e recever al leoriou scrivet gant an tadou santel ha gant doctoret an ilis?*

R. Abalamour ho santimant commun a ra deomp anaout feiz an ilis.

G. *Hac e particulier, a calz a boez en deus ho autorite?*

R. Ia, mæs ho autorite ne deus quet quement a boez evel hini ar brofetet ac an ebetel.

G. *Ne gredit-hu nemet ar pez so scrivet?*

R. Me gred ive ar pez ho deus desquet deomp an ebetel a c'henou, hac a so bet credet ato en ilis catolic.

G. *Penaus e hanvet-hu ar greden-se?*

R. Comps Done, hep beza scrivet, pe tradition.

G. *Petra sinisfe tradition?*

R. Ur greden deñt a zorn-a-zorn, ha bepret recevet ebars en ilis.

G. *Digant piou hon deus-ni recevet ar scritur sacr?*

R. Digant an ilis catolic.

G. *Piou a ra deomp ar scritur sacr da gompren?*

R. Ar memes ilis catholic.

G. *Petra so ret eta da ober pa lenner un dra ben nac ous ar scritur sacr?*

R. Profita eus ar pez a ententer, credi hac adori ar pez na ententer quet, en em soumetti e pep-tra da santimant an ilis.

G. *Pe seurt intantion a dleer da gaouet pa lenner ar scritur sacr?*

R. An intantion da veva hervez ar pezh so gourc'hemennet.

G. *Perac ergredo ne lavarer netra eus ar scritur sacr?*

R. Abalamour ma eo aoualc'h rei deomp da gredi er credo, santelez an ilis catholic, dre pehini e recevomp ar scritur ha sinification ar scritur sacr.

G. *cret un act a fei var ar credo?*

R. Me gred a greiz ma c'halon, a greiz ma ene, gant ma oll speret ha ma oll garante, en un Doue hepquen, tad, map, ha Speret-santel, me gred gant ar memes fei, redemption an dind dre varo Jesus-Christ, hac ar c'hraç, dre pehini eo appliquet deomp e veriton; me gred en ilis catholic, apostolic ha romen, ha quement en deus Doue revelet, o veva hervez ar fei-se gant an esperanc eus ar vuez eternal. Amen.

G. *Petra sinifi ar gomp amen?*

R. Evel-hen-eo, pe evel-hen bezet gret.

EIL PARTI.

VAR AR MORAL.

QUENTA QUENTEL.

Var Gourc'hemennon Doue.

* G. *Hac aoualc'h eo evit beza salvet, beza badeet ha caouet ar fei?*

R. Salocraç, ret eo c'hoas miret gourc'hemennon Doue.

* G. *Pet gourc'hemen Doue so?*

R. Dec.

G. *Penaus eo hanvet dec gourc'hemen Doue?*

R. An decalog, pe an dec comps.

* G. *Leverit gourc'hemennon Doue?*

R. 1 Un Doue hepquen a adori.

Ha dreist pep-tra oll a guiri.

2. Hep caus e hano na doui quet
Nac ive netra eus ar bed.

3. Miret a ri an oll suliou
cant œuvrou mad ha pedennou.

4. Da dad ha da vam a enori
Ha da vuez e astenni.

5. Mir ne laxi den er bet
Nac a galon nac a effet.

6. Lubric mir na vezi nepret
Nac a gorff nac a speret.

7. En em zivoal dioc'h laëronci
Na dommach da c'hente na ri.

8. Na gueyer na fals testeni
Mir birviquen na liviri.

9. Na c'hoanta dre luxar pec'hi
Nac e sonch vil n'en em bligi.

10. Madou re-all na zezir quet
Evit ho c'haout hep guir ebet.

G. *Leverit ar gourc'hemennon-se evel ma voant roet da voïsez gant Doue?*

R. I. Me eo da vestr, da Zone, pehini en deus da zelvret eus an Egipt, eus ty an esclavach. Diquial da gaouet doueon-all. Dirazon ne tezo unach ebet, na figur eus a guement so en eou pe var an douar pe er mor, evit ho adori pe ho servicha.

II. Na doui quet hano Doue hep rason.

III. Ho pe sonch da santifia ar sul.

IV. Enor da dad ha da vam evit ma vezo hir da vuez var an douar, pehini a vezo roet dit gant Doue.

- V. Na lazi quet.
 VI. Na vi quet luxurius.
 VII. Na laëri quet.
 VIII. Na savi quet falz testeni enep d'a nessa.
 IX. Na zesiri quet groëc da henter.
 X. Na zesiri quet e dy, e servicher, e vates,
 e eugen, e azen na nêtra eus a guement,
 apparchant ontâ.

EIL QUENTEL.

Instrution general var gourc'hemennou Doue,
 ha var an daou gourc'hemen eus ar carante.

* G. *Da biou en deus an autrou Doue roët e
 s'hourc'hemennou?*

R. Da Voëz evit pobl Israël.

G. *E pe amser en deus roët Doue e c'hourc'hemen
 nou da Voëz!*

R. Goude ma voa sortiet ar bobl Israël eus ar
 Egypt, en amser ma vao ar bobl-se en desert.

G. *E pelec'h eo bet roët ar gourc'hemennou-se?*

R. Var menez Sinaï, e creiz ar gurun ac al
 Iuyad.

G. *Perac gant quemenze a drous?*

R. Evit rei spont rac majeste an autrou Doue.

G. *E pe faëon en deus Doue roët e c'hourc'hemen
 nou?*

R. Scrivet en deus anezo gant e zorn propr
 var un dol veen.

G. *Perac quenmenze?*

R. Evit desqui deomp e tleomp respeti e c'hourc'hemen
 nou evel un dra deut eus e berz.

* G. *Petn eo an abrege eus a c'hourc'hemennou
 Doue?*

R. Carante Doue a carante an nessa.

G. *Piou en deus lavaret an dra-se?*

R. Jesus-Christ memes.

G. *Leverit ar gourc'hemen a zell ous carante Doue
 a carante an nessa, hervez ma eo scrivet en aviel?*

R. Carout a ri an autrou Doue eus a greiz
 da galon, eus da oll ene, ac eus da oll speret.
 Hennez eo ar c'henta ac ar brassa gourc'hemen.
 Cetu amâ an eil pehini a so henvel ous ar c'henta;
 carout a ri da nessa evel da unan; en daou
 gourc'hemen-se eo contenet an oll lezen ac an
 oll brophetet.

G. *Petra renquer da gonsideri e general e pep
 gourc'hemen Doue?*

R. Cetu amâ: e pep gourc'hemen Doue e eus
 un dra bennac commandet deomp, ac un dra ben-
 nac difennet onzomp.

TREDE QUENTEL.

Eus ar c'henta gourc'hemen.

* G. *Petn ordren deomp-ni ar c'henta gourc'hemen.
 Un Doue heppuen a adori, ect.*

R. Ordren a ra deomp adori a carout Doue
 eus a greiz hon c'halon.

* G. *Petra zifen ar gourc'hemen-mâ?*

R. Difen a ra an idolatriach, ar sorcerez, an
 herision, an impiete ac an oll superstitionou.

G. *Petra ententit-hu dre superstitionou?*

R. Lacat hor speret da sonjal a da gredi e traou
 inutil a dangerus.

G. *Roët deomp un exempl bennac eus an dra-se?*

R. Pec'hi a rer dre superstition, dre exempl,
 pa attribuomp da certen praticou, da certen ac-
 tionou, pé da certen comzou, ur vertu pe un
 effet pehini nen deus quet roët Doue dan dra-se,
 evel parez al loënet, pe autramant rei da anaont
 an amser da zont.

G. *Mæs mar en em servicher evit an dra-se eus
 a gomzou santel?*

R. An dra-se ne ra netra ; quemense a so ato un dromplerez eus an drouc-speret pehini hon laca da ober goall usaich eus a gomzou santel.

* G. *A diffennet eo dre ar c'henta gourc'hemen henori ar sant, evel ma en groa an ilis ?*

R. Salocrag : rac an iliz ne rent quet dar saent ar memes henor evel ma rent da Zone, maes hep- quen an ilis a zeu da enori ar saent evel mignon- net da Zone.

* G. *A difennet eo enori imachou Jesus-Christ pe imachou ar saent ?*

R. Salocrag : rac ne enoromp an imachou-se nemet abalamour da Jesus-Christ pe abalamour dar saent : an enor a rentomp dan imachou-se a zeu den em rapporti dar pezh a represanton.

* G. *Petra leverit-hu eus an enor a renter da gou ar Saent ?*

R. An enor a renter da relegou ar Saent a zeu ivez den em rapporti dar Saent.

PEDIIVET QUENTEL.

* Eus an eil ac eus an trede gourc'hemen.

G. *Expliquet din an eil gourc'hemen, hep canz e ano na doui quet, etc.*

R. Ar gourc'hemen-ma a zifen al leou-douet pere a rer hep respet ac hep necessite ; disen a ra c'hoaz ar falz-Ledouet, ar jarnion, ac ar blas- phemou henep Doue ac henep ar Saent.

G. *Petra ordren deomp-ni an eil gourc'hemen ?*

R. Ordren a ra deomp beza fidel dar bro- messaou hon deus græt da Zone pe dan dud.

G. *Expliquet an trede gourc'hemen ; miret a ri an oll Sulion, etc.*

R. Ar gourc'hemen-se a ordren santifia ar zu- tion ac ar goëlion berz..... *Lennit an explication eus an daou gourc'hemen quenta eus an ilis.*

PEMPET QUENTEL.

Eus ar pevare gourc'hemen.

* G. *Expliquet ar pevare gourc'hemen Da dad a da vam a enori, etc.*

R. Ar gourc'hemen-se a ordren dar vugale respeti ho zadou ac ho mamou, ho c'haret, senti outo, ac ho zicour en ho ezomou.

G. *Perac e tlomp-ni caout respet evit hon tad ac hor mam ?*

R. Rac ma tale'hont plaç Doue en hon c'henver.

G. *Pe seurt respet a dleomp-ni caout evit hon tad ac hor mam ?*

R. Ur respet interior pehini a zeu eus ar galon, ac ur respet exterior pehini a dle beza en hor c'hom- zou mad ac en hor façonion mad en ho andret.

G. *Perac e dleomp-ni caret hon tad ac hor mam.*

R. Rac, goude Doue, hint ho deus roët deomp ar vuez ; hint a guemer, dre garante evidomp, pep seurt poanion.

G. *Perac e dleomp-ni senti ous tad ac ous mam.*

R. Abalamour ma ho deus recevet digant Doue, ar galloud da gommandi deomp.

G. *Penaus e dleomp-ni sicour hor c'herent ?*

R. Ho sicour a dleomp en ho oll ezomou, quen spiriuel quen corporel.

* G. *Pe seurt punition a virit ar vugale pere ne enoront quet ho zad ac ho mam ?*

R. Tenna reont var ho fenn, malediction Doue.

C'HUEG'HVET QUENTEL.

Continuation eus ar pevare gourc'hemen.

* G. *Ha ne deus question er pevare gourc'hemen nemet eus deverion ar vugale e quever ho zad ac ho mam ?*

R. Compren a ra ive deverion an inferioeret e quenver ho superioeret.

* G. *Petra ententit-hu dre ar superioeret?*

R. Quemethini en deus Doue laqueet huelloc'h evidomp, evel ma eo en Ilis, ar Pap, an Esquibien, an oll bastoret; hac er rouantelez, an impalaër, ar brincet hac an dud a justic.

* G. *Pere eo hon deveriou e quenver ar bastoret?*

R. Obliget e zomp d'ho enori, da chilou gant respet ha docilite ho c'husullion, ha d'ho zoulagi en ho ezomou.

G. *Perac e zomp-ni obliget d'ho enori?*

R. Abalamour ma e zint ministret digasset gant Doue evit or c'hundui en hent eus or zilvidiguez eternal, hac en afferion eus ar religion.

G. *Perac e zomp-ni obliget da chilou gant respet a docilite ho c'husullion?*

R. Abalamour ma en deus layaret dezo Jesus-Christ, o parlant dan ebestel; an hini ho chilou, em chilou, hac hini ho dispris ma dispris.

G. *Perac e zomp-ni ho soulagt en o ezomou?*

R. Abalamour ma eo just deomp rei siconrou temporel d'ar re a ro deomp graçou caër ha madou spirituel.

SEIZVET QUENTEL.

* Continuation eus ar memes courc'hemen.

G. *Pere eo deveriou ar gristenien e quenver ar brincet pere ho gouarn, hac ispicial pere eo hon deveriou e quenver Napoleon quenta hon impalaër?*

R. Ar gristenien a dlee d'ar brincet pere ho gouarn, ha ni ispicial a dle d'a Napoleon quenta, hon impalaër, carante, respet, oboissanc, fidelite, ar servich evit ar brezel, ar c'onttributionou ordrenet evit conservation ha difen ar vro hac ar

tropp; c'hoas e zleomp ober pedennou fervant evit properite spirituel ha temporel eus ar stadou a frang.

G. *Perac e zomp-ni obliget da guement-se e quenver hon impalaër?*

R. Da guenta, abalamour Doue pehini a zeu da etabliissa ha da zistruja stadou ar rouet hervez e volonte, en ur garga hon Impalaër a faveuriou er peoc'h ac er brezel, en deus e instituet hor souveren, ar ministr eus e buissanc, hac e imach var an douar. Enori a servicha hon Impalaër a so eta enori ha servicha Doue memes. D'ar eil, abalamour Jesus-Christ, quen dre e guelenadurez, quen dre e exemplou, en deus desquet deomp ar pez a dleomp d'hor souveren. ganet eo bet en ur senti ous lezen Cesar-August, peet en deus ar contribution ordrenet; hac evel ma en deus commandet renta da Zoue ar pez so da Zoue, ordrenet en deus ive renta da Zesar ar pez so da Zesar.

G. *Ha ne hon deus-ni quet rasoniou particulier da garet Napoleon quenta, hon Impalaër?*

R. Ia, abalamour en so bet choazet gant Doue evit etabliissa a nevez ar religion santel eus hon tadou, hac evit beza e protectour. Ouspen, etabliisset en deus a nevez, ha conservet en deus an urz vad er vro dre e furnez vras ha prompt; difen a ra ar vro dre e gonrach puissant; er fin, en so oan an autrou Doue, dre ma eo sacret gant an tad santel ar Pap, pen eus an Ilis universel.

G. *Petra sonjal eus ar re a vanquese d'ho dever e andret hon Impalaër?*

R. Hervez an abostol sant Paul, resista a raffent d'an urz instituet gant Doue memes, hac en renta dign eus an daonacion eternal.

G. *Hon deveriou e quenver hon Impalaër, ac hint hon oblich en andret e successor et legitim, hervez an urz reglet dre ar c'honstitutionou eus a Franç?*

R. Ia, certen. Rac lenn a reomp er scritur sac'r penaus Doue, maëstr eus an eon ac eus an donar, e roa dre e volonte souveren ac e brovidanç, ar c'hurunennou, non pas hebquen da ur personnaich e particulier, maës c'hoas d'e famili.

G. *Pe seurt obligation hon deus-ni e quenver an dud a justig?*

R. Obliget e zomp d'ho enori, d'ho respeti, da obeissa dezo, rac ma ho deus recevet lod eus a autorite hon Impalaër.

G. *Petra so diffennet dre ar pevare gourc'hemen?*

R. Difennet eo disobeissa d'hor superioret, noazout dezo, ha lavaret drouc anezo.

E I S V E T Q U E N T E L.

Var ar pempet, c'huec'huet ha navet gourc'hemen.

G. *Expliquet ar pempet gourc'hemen, Mir na lazi den er bet, etc.*

R. Ar gourc'hemen-se a ziffen da guenta laza, blessa, scoi hon nessa, nac e-unan na dre voyen un all; d'an eil, e offensi dre gomson injurius, d'an drede desirout drouc dezan; d'ar pevare, rei dezan goal squer.

G. *Da betra e zomp-ni obliget dre ar gourc'hemen-se?*

R. Da bardoni d'hon adversourien, ha da vevad er vad gant an oll.

G. *Expliquet ar c'huec'hvet gourc'hemen. Lubric mir na vezi nepret, etc.*

R. Doue a ziffen dre guement-se an oll plijadurezon dishonest?

G. *Ha permetet eo ho desirout?*

R. Salocraç: Doue a ziffen a grenn quement-se dre an navet gourc'hemen, e pehini-eo lavaret: na c'hovanta dre luxur pec'hi, nac e sonch vil a em bligi.

G. *Lavaret eta ar pez a ziffen Doue dre an daou gourc'hemen-se?*

R. An oll actionou, ar c'homson, ar sonjezonou ha desirou dishonest.

G. *Petra c'hoas?*

R. Quement a zigac goal sonjezonou, evel an portrejou, al leonou, ar chansonniou, ar dansou, an antretienou fall ha dishonest.

G. *Petra so ret da ober evit observi mad an daou gourc'hemen-se?*

R. Beza modest en e gomson, en e viscamanchou, en e façonnou, ha beza moderet en dibri ac en eva.

NAVET QUENTEL.

Var ar seizvet ac an eizvet gourc'hemen.

* G. *Expliquet ar seizvet gourc'hemen: En em zivao dioc'h laeronci?*

R. Dre ar gourc'hemen-se eo diffennet quemer madou hon nessa, ac e viret an despet d'ar maëstr.

* G. *Petra so ordrenet dre ar gourc'hemen-se?*

R. Ordrenet eo renta d'an nessa e vadou, pe laeret pe gavet.

G. *Leverit e pe façon e quemerer pe e virer madou an nessa?*

R. Peurvuia e c'hoarve quement-se dre al laeronci, an uzurezez, an dromplerez var ar galite pe var ar musul eus an traou var pere e eus gret un accord.

G. *Ha beza so c'hoas façonnou all da quemeret pe da viret madou hon nessa?*

R. Ia, dre exempl ur mæstr pehini a vir peamant e servicherien pe e zevezourien, a bec'h henep ar gourc'hemen-mâ; er memes tra ur micherour pehini na labour quet evel a dle, pe a c'houlén ar pezh n'en deus quet gounezet.

G. *Expliquet an eizvet gourc'hemen*: Na gueyer na falz testeni, etc?

R. Dre ar gourc'hemen-se eo diffennet lavaret dirac ar justic falz testeniou enep an nessa, lavar pesonjal drouc anezan hepræson, lavaret gueyer, ha commandet eo lavaret ar vrione.

DECVET QUENTEL.

Var an decvet Gourc'hemen.

G. *Petra ziffen Doue dre an decvet gourc'hemen*: madou ar re-all na zezir quet?

R. Dre ar gourc'hemen-se Doue na ziffen quet hepguen laëres, mæs caont bolonte da guemer madou hon nessa.

G. *Petra ziffen c'hoas*?

R. Desiront dastum madou an douar dre voyen-non injust.

G. *Da betra hon oblich ar gourc'hemen-se*?

R. Den em gontanti eus ar stad e pehini e plich da Zone hon lacaat, ha da anduri ar baourente gant patiantet pa blich gantan e digac deomp.

G. *Penaus e renquer miret ar gourc'hemen-se*?

R. O tesiront mâ vezo gret bolonte Doue, ha non pas hon hini.

G. *Piou a vang d'ar gourc'hemen-se*?

R. Ar re ho deus avi ous elevation pe ous profit an nessa, evel ar vicherourien pere ne fell quet dezo e ve implijet ar re-all en ho micher.

G. *A pec'hi a rer c'hoas en ur facon-all henep ar gourc'hemen-se*?

R. Ia; pec'hi a rer c'hoas henep ar gourc'hemen-se quelliez guech ma tesirer drouc d'an nessa, evit tenna brofit eus an drouc-se.

UNNECVET QUENTEL.

Var Gourc'hemennou an Ilis.

* G. *An Ilis hac-hi e deus ar pouvoar da ober gourc'hemennou*?

R. Ia certain.

* G. *Piou en deus roet dezi ar pouvoar-se*?

R. Doue memes, en ur rei deomp an Ilis evit mam.

* G. *Perac en deus an Ilis roet deomp gourc'hemennou*?

R. evit disqui deomp ar facon da viret gourc'hemennou Doue.

G. *Pet gourc'hemen an Ilis so*?

R. C'huec'h.

G. *Leverit-ho*?

R. 1. Cleo devot a benn-da benn

Bep sul, bep gouëll an oferen.

2. Neuze peb labour a lezi.

Evit da Salver enori.

3. Coëz a ri da viana

Ur veich er bloa hep nac'h netra.

4. Ha da basq e sacramanti

Rac-se e stad vad e vevi.

5. Yun a ri an daouzec deziou,

Ar c'horais, ar viglou.

6. Na da sadorn, na da vener

Na zebri quic enep amzer.

DAOUZECVET QUENTEL.

Eus ar c'henta hac eus an eil Gourc'hemen.

* G. *Leverit ar c'henta hac an eil gourc'hemen eus an Ilis*?

R. Cleo devot a benn-da-benn, hep sul, bep gouél an oferen; 2. neuse bep labour a lezi evi d'a Salver enori.

* G. *Petra signifi ar guer-se Sul?*

R. Signifia ra devez an autrou Doue, da lavaret eo, an deiz pehini en deus an autrou Doue specialamant consacret de servich.

* G. *A n'en devoa quet Doue consacret un devez all de servich?*

R. Ia, guechal ar seizvet devez pe ar sadorn a voa devez an autrou Doue.

* G. *Perac eo falllet da Zoue e vise consacret ar seizvet devez?*

R. E memor eus ar seizvet devez e pehini en em reposas goude beza crouet ar bed e c'huec'h devez.

G. *Petra signifi ar repos-se?*

R. Signifia ra penaus e voa ecludet ar bed, ha penaus ne voa mui netra neve da ober; n'en de voa hepquen d'a ober nemet da gonservi ha da c'honarn ar pez en devoa gret.

G. *Petra signifi c'hoas ar repos-se?*

R. Ar repos eternal preparet deomp gant Doue da fin ar bed.

* G. *Perac e deus an Ilis choazet ar sul evit beza devez repos d'ar gristenien?*

R. E memor eus a Resurrection hor Salver, hac eus an disquen eus ar Speret-santel c'hoar vezet en deiz-se.

* G. *Pe seurt gouëliou-all so bet instituet gant an Ilis?*

R. Gouëlion hor Salver ac ar seent.

G. *Perac en deus an Ilis instituet gouëliou hor Salver?*

R. E memor eus ar mysterion en deus accomplisset.

G. *Perac e deus-hi instituet gouëliou ar Verç'hes hac ar Seent?*

R. E memor eus ar c'hraçou accordet dezo gant Doue, hac evit trugarecaat e vadelez infinit eus an dra-se.

G. *Perac c'hoas?*

R. Evit ober deomp heullia ho exemplou, ha ma vezimp sicutet dre ho fedennou.

* G. *Petra so ret da ober evit santifica er fat ar zulliou hac ar gouëllion?*

R. Cleout an oferen, ar sermon, ar c'hatechis, assista en offiç gant devotion ha respet, hac ober envrou mad.

* G. *Petra so diffennet da ober en deveziou-se?*

R. Diffennet eo ouzomp labourat.

G. *Pe seurt labour so diffennet dre ar gourc'hemen-se?*

R. Pep seurt labour diouz pehini e c'honeer e vuez.

G. *Ne deus labour ebet exceptet?*

R. Excepti a rer al labourou necesser d'ar vuez.

G. *Petra dleer da ober var boez quement-se?*

R. Disposi a dleer an amzer enevelop feçon ma vezo roet ar munia possubl a amser da servicha Done.

G. *Ons petra ispicial e dleer divoal evit sanctifica ar gouëliou.*

R. Ons ar pec'het hac ons quement a zoug d'ar pec'hct.

G. *Petra dleomp-ni observi var boëz ar repos hac ar blijadurezon permetet da sul ha da voël?*

R. Divoal da rei re a amser d'ar repos-se, hac ispicial d'en em zivertissa epad an oferen bred, epad ar sermon, ar c'hatechis ac ar gousperou.

TREIZECVET QUENTEL.

Eus ar pevar gourc'hemen divea eus an Ilis.

* G. *Leverit an drede gourc'hemen eus an Ilis?*

R. Coëz a ri da viana, ur veich er bloaz hep nac'h netra.

* G. *Petra so ordrenet dre ar gourc'hemen-se?*

R. Coëz hon oll pec'hejou da viana ur veich peb bloaz d'hor person, pe, gant e gonge, da ur belec-all pehini en deus ar pouvoar da rei deomp an absolver.

* G. *Leverit ar pebare gourc'hemen eus an Ilis?*

R. A da Basq e Sacramanti, rac-se e stad vad a-vevi.

* G. *Petra so commandet deomp dre ar gourc'hemen-mâ?*

R. Ordren a ra da guement e zeu en oad a rason, communia da viana ur veich er bloaz, er pempzecde fasq.

* G. *E pe lec'h e tleer communia da Basq?*

R. Pep-unan en e Ilis parrez.

* G. *Leverit ar pempet gourc'hemen eus an Ilis?*

R. Yun a ri an daouzec deïou, ar c'horaiëz hac ar vigilon.

* G. *Petra ordren deomp ar gourc'hemen-se?*

R. Ordren a ra deomp dioual da zibri quic e certen devezion, ac en em gontanti gait ur pred. Dre vadelez gouscoude, eo permettet dibri un dra dister diou an abardaë.

* G. *Piou so obliget da yun?*

R. Quemant den ho deus ur bloaz varnuguent echu, pere n'ho deus empechamant na dispans legitim ebet.

* G. *Ar re n'ho deus quet ur bloaz varnuguent echu, hac-hint so tout-a-fait dispenset d'a yun?*

R. Salocraç, ne dleont quet dibri quic, pehini e so diffennet en deïou-ze.

* G. *Leverit ar c'huac'hvet gourc'hemen?*

R. Da sadorn na da vener, na zebri quic e nep aniser.

* G. *Petra so diffennet dre ar gourc'hemen-mâ?*

R. Dibri quic da vener ha da sadorn, hep necessite, ha quement-se dindan boan a hec'het marvel.

G. *Perde tremen hep quic en deïou-se?*

R. 1°. Evit ober peb sizun ur binigen bennac; 2°. evit caout sonch eus ar maro poannius en deus hor Salver, ainduret da vener; 3°. evit enori e genterramant ac an devez ma chommas er bê, da lavaret eo ar sadorn; 4°. evit en em brepari da santifia ar Sul.

* G. *Ac avoualc'h eo gouzout ar c'hourhemennou?*

R. Salocraç, ret eo c'hoas ho miret oll.

G. *A possible eo ho miret oll?*

R. Ia, Doue ac an Ilis ne ellont quet comandi deomp un dra impossibl.

G. *A possible eo deomp-ni miret an oll gourc'hemennoù dre hon nerz hon-unan?*

R. Salocraç, na ellomp ho miret nemet dre c'hraç Doue, mes Doue a so hepret disposet da rei deomp ar c'hraç-se, m'ar e goullomp diganta.

G. *Pe saurt recompanç a bromet Doue d'ar re a vir e c'hourc'hemennoù?*

R. Doue a bromet dezo ar barados, e pehini e vezint eürus epad an eterneite.

G. *Penaus e vezo punisset ar re n'ho devezo quet miret an oll gourc'hemennoù?*

R. Montet a raïnt d'a infern, e pe lec'h e vezint eternalamant maleürus.

PEVARZECVET QUENTEL.

Var ar C'honrc'hemen da garet Doue ac an nessa, ha da guenta eus a garante Doue.

G. Perac oc'heus-hu lavaret penaus ar gourc'hemen da garet Doue ac an nessa, a so an abrega eus an oll gourc'hemennou?

R. Abalamour an oll gourc'hemennou-all, a so tennet eus an hini quenta, ha ma carfemp Doue e guirione e raffemp quement tra a' ordren Doue deomp.

G. Da betra e zomp-ni obliget dre ar gourc'hemen da garet Doue?

R. Ar gourc'hemen-se a ra deomp diou obligation, da guenta, un obligation general a continuuel; d'an eil, un obligation particulier.

G. Da betra e zomp-ni obliget e general ha continuellamant dre ar gourc'hemen quenta?

R. Obliget omp da veza da bep heur ha da bep moment disposet da garet Doue dreist bep tra, ha da zivoal na garim an traou cronet, e mare ebet, muioc'h eguet ne garomp Doue.

G. Da betra hon oblich e particulier ar memes gourc'hemen?

R. Hon oblija ra d'en em exita a vare-da-vare, hac e certen occasionou, da garet Doue.

G. Pe da vare hac e pe occasionnou e tleomp-ni en em exita da garet Doue?

R. Dic'ez eo merca an occasionnou-se, pere a zepant eus a zerten circonstançon particulier, mes aliez e tleomp lavaret actou a garantez evit na vezimp quet condaonet da veza manquet da un dra quer necesser.

G. Desquet deomp pe seurt faut ra an den pehini ne ra quet aliez actou a garantez?

R. Pious bennac a so lezirec d'en em exita da

garante Doue; ha da ober an actionnou a garantez, a vang d'ar principala obligation eus a lezen Jesus-Christ, pehini a so ul lezen a garantez.

G. Da betra e vang c'hoas?

R. d'ar principala obligation eus an den reasonabl.

G. E petra e consist an obligation-se?

R. Da anaout Doue evit ar pen caus eus ar pez e zomp, hac evit hor fin diveza.

G. Petra hanvet-hu ar pen caus?

R. Ar chenta caus eus ar pez e zomp.

G. Petra hanvet-hu hor fin diveza?

R. An hini da behini e tleomp rapporti hon oll actionnou, hac hor buez oll.

G. Perac e leverit-hu eo Doue hor fin diveza?

R. Abalamour Doue hon rent eternellamant: eürs dre ma en deus ar vadelez den entrei deomp.

G. Pe seurt punition a vrit an hini ne gar quet Doue?

R. Meritout a ra beza privet a Doue e pad an eteraite.

PEMZECVET QUENTEL.

Var Garante an nessa.

G. Penaus e tleomp-ni caret hon nessa?

R. Caret a tleomp hon nessa eveldomp hon-unan, d'a lavaret eo, e Doue ac evit Doue.

G. Pious eo hon nessa?

R. Quement den so, ha memes hor brassa adversourien.

G. Petra eo caret hon nessa eveldomp hon-unan?

R. 1. Desirout a procuri dezau, hervez hor gallout, ar memes vad evel deomp hon-unan, 2. en em gompporti bepnet e quer ar re-all evel ma carfemp et teuffe ar re-all d'en em gompporti en hon andret.

G. E pe feçon ellomp-ni disquez ar garantez hon deus evit an nessa?

R. En ur renta dezan servichou spirituel ha corporel hervez hor galloud.

G. Pere eo an œuvrou spirituel a drugarez?

R. 1. Oc'h instrui ar re ignorant; 2. corrija gant prudañ ha gant garantez ar bec'herien; 3. rei-avisou mad d'ar re ho deus ezom; 4. consoli an dud affliget; 5. anduri gant patiantet an injuriouha defantou ar re-all; 6. pardoni a galon vad an offañcou; 7. pedi evit ar re veo hac ar re varo, hac evit ar re pere a zeu d'hor persecuti.

G. Pere eo an œuvrou corporel a drugarez?

R. 1. Rei da zibri d'ar re o deus naon, da eva d'ar re ho deus selet; 2. logea ar beaurrien hac an dud estern; 3. guisca ar re noaz; 4. bisita ar re glan; 5. bisita ha consoli ar brizonnerien; 6. prena ar gaptivet; 7. sebelia ar re varo.

CHUEZECVET QUENTEL.

Var ar Pec'het e general.

** G. Petra eo ar pec'het?*

R. Un disobeissanç da lezen Done.

** G. Ped seurt pec'hejou so?*

R. Daou seurt pec'hejou so : ar pec'het originel hac ar pec'het actuel.

** G. Petra eo ar pec'het originel?*

R. Ar pec'het originel eo ar pec'het gant pehini e zomp ganet.

** G. Petra eo ar pec'het actuel?*

R. Ar pec'het actuel eo an hini a gomet-tomp hon nnan goude an usaich a reason.

** G. E ped feçon a gometter ar pec'het actuel?*

R. E pedir feçon; dre sonjou, dre comzou, dre oberou ha dre vacamanchou.

** G. Pe seurt pec'het actuel so?*

R. Daou seurt so; ar pec'het marvel hac ar pec'het veniel.

** G. Petra eo ar pec'het marvel?*

R. Ar pec'het marvel eo an hini a ro ar maro dan ene, hac a lem dignenomp buez ar c'hrac.

** G. Peur e commeter ar pec'het marvel?*

R. Pa dorrer lezen Done en eur poënt considerabl, ha gant ur gontantamant parfet.

** G. Petra eo ar pec'het veniel?*

R. Ar pec'het veniel eo an hini pehini ne ra quet deomp coll tout-à-fet grac Done, mees pehini a zeu de zemplaat, hac hon dispos d'ar pec'het marvel, evel lavaret gweyer dister, beza disoncher pedennou, defaut en em applica dezo quement a ma tleomp e ober.

G. Hac un drouc bras eo ar pec'het veniel?

R. Ia : ispicial pa er c'hoummetter gant holorite, hac annoudeguez; hac un horrol bras a dleomp caout anezan.

G. Petra virit ar pec'het marvel?

R. Ur boan eternal.

G. Petra virit ar pec'het veniel?

R. Poanniou temporel er bed-mâ pe er bed-all,

** G. A ret eo beza coupabl eus a gals pec'hejou marvel evit beza daonet?*

R. Aoualc'h eo beza coupabl eus a unan hebenquen; an drouc sperejou ne zint daonet nemet evit ur pec'het a ourgouil.

SEITECVET QUENTEL.

Var ar Pec'hejou a omissiou pe a vanquamant.

G. Pere eo an dangerussa eus an oll pec'hejou?

R. Ar pec'hejou a omission.

G. Perac int-hi dangerussoc'h?

R. Abalamour ma reont neubeutoc'h a scrupull.

G. Petra eo ar pec'het a omission?

R. An hini a gometomp o vanquout da ober hon deveriou general pe particulier.

G. Petra ententit-hu dre an deveriou general?

R. Ar re a so communi d'an oll gristenien, evel ma eo credi e Doue, esperout ennau, caret Doue ac an nesa.

G. Pere eo an deveriou particulier?

R. Ar re a so propr da beb stad, evel ma eo dever un tad, dever ur map, dever un ozac'h, dever ur vroec, dever ur officer public, dever ul labourer, ect.

G. Roet din c'hoas un exempl bennac eus ar pec'het a omission e enep an deveriou particulier?

R. Un tad a famill a gomet ur pec'het a omission pa n'en deus quet souci da instrui pe da laquaat instrui e vugale hac e servicherien.

G. Roet din c'hoas un exempl bennac-all?

R. Ur c'hrouadur a gomet ur pec'het a omission pa vang da sicour e tad pe e vam en ho ezomou, pa ne zoug quet deo ar respet a tle da gaout evito.

G. Pere eo ar brassa pec'hejou a omission?

R. Manquout d'ar pez a dleomp da Zoue, evel ma eo beza lezirec d'en adori, d'er pedi, d'e garet a greiz hor c'halon, da sonjal en e lezen santel.

TRICHUECVET QUENTEL.

Var ar seiz Pec'het capital.

** G. Pe seurt pec'hejou eo ar pec'hejou capital?*

R. Ar re a so e guis ac sourceu eus an oll pec'hejou-all.

** G. Pet pec'het capital-so?*

R. Seiz: orgouil, avaric, luxur, avi, gourmandis, coler, ha diegui.

** G. Petra eo an orgouil?*

R. An orgouil so un estim re vras evidomp honnan a pehini a ra deomp en en laquaat arauc ar re-all, o clasq sevel bepret hueloc'h evit-ho.

G. An orgouil ac en so ur pec'het bras?

R. Ia, an orgouil a so ur pec'het bras, pa eo guir en so caus ma eus drouc-sperejou.

** G. Petra eo an avaric?*

R. An avaric a so un desir direglet eus a vadou ar bed-ma, hac ispicial eus an arc'hant.

G. Hac ur pec'het bras eo an avaric?

R. Ia, pa eo guir an abostol sant Paul en deus he hanvet un idolatriach.

G. Perac en deus an abostol St. Paul he hanvet un idolatriach?

R. Abalamour un den avaricius a ra e Zoue eus an arc'hant.

** G. Petra eo al luxur?*

R. Al luxur a so ar viç eus an impurete.

G. Hac ur pec'het bras eo al luxur?

R. Ia, al luxur a so ur pec'het bras, abalamour ma teu da laquaat an tevaligen en ene, ha da souilla ennomp templ an autrou Doue, da lavaret eo hor c'horff.

G. Petra lavar an abostol sant Paul eus al luxur ac eus ar pec'hejou eus a bere eo ar sourceu?

R. Lavaret en deus ne dlefant quet memes beza hanvet e touez ar gristenien.

** G. Petra eo an avi?*

R. An avi a so un dristidiguez eus ar mäd a arri gant an nesa, abalamour ma souc'h deomp e viana hon hini.

G. An avi, ous piou e rent an den henvel?

R. Ous an drouc-speret, pehini dre an avi en deus ous hon bonheur, a ra e possibl evit oc'holl.

- G. Ous pïou e rent c'hoas henvel?
 R. Ous Caïn pehini a lazaz e vreür dre avi.
 * G. Pere eo an effejou eus an avi?
 R. An teotadou faus hac an drouc prezec.
 * G. Petra signifi an teotadou faus?
 R. Inventi un drouc bennac var an nessa.
 G. Petra ententit-hu dre an drouc prezec?
 R. Quemer plijadur o lavaret an drouc eus a pehini hon deus anoudeguez.
 G. Pe seurt crim eo an drouc prezec ac an teotadou faus?
 R. Ur certen muntr eo ac un ampoësonerez.
 * G. Petra eo ar gourmandis?
 R. Un apetit direglet da zibri a da efa.
 G. Pehini eo an dangerussa gourmandis?
 R. Ar mesventi pehini a ra deomp col ar reason, hac hor lacaa e renq an anevalet.
 * G. Petra eo ar goler?
 R. Ar goler a so ur valiç prompt a direglet, pehini a ra deomp rebuti gant promptitur quement a ra poan deomp, pe a zisplich deomp.
 * G. Petra eo an diegui?
 R. An diegui a so ur lezireguez ac ur dic'hoant pehini a ra deomp manqout da ober hon deveriou quent evit en em jaina.

NA ONTECVET QUENTE.

* Var ar Vertuziou theological.

- G. Pere eo ar vertuziou necesser da ur c'hrister?
 R. Ar vertuziou pere so hanvet theological pe divin.
 G. Ped vertu theological so?
 R. Teir, ar fei, an esperanç hac ar garante.
 G. Perac ho hanvet-hu theological pe divin?
 R. Abalamour Doue consideret ennan e-unan, a so an objet principal anezo.

- G. Expliquet an dra-se?
 R. Credi a reomp e Doue dre ar fei; dre an esperanç e esperomp en bossedi; ha dre ar garantez er c'haromp.
 G. Petra eo ar fei?
 R. Ar fei so ur vertu surnaturel dre pehini e credomp e Doue hac e quement tra en deus discleriet au ilis.
 G. Petra remerquet-hu var sujet ar fei?
 R. Remerqui a ran penaus ar fei a so ur fondamant eus ar vuez christen.
 G. Graet un act a fei?
 R. Ma Doue, me a gred ferm an oll guirioneu oc'heus discleriet ha proposet deomp gant an Ilis santel catolic, apostolic a romen; ho c'hredi a ran, o ma Doue, abalamour ma e zoc'h ar virionez memes, a ne allet nac en em drompla na beza tromplet.
 G. Petra eo an esperanç?
 R. An esperanç a so ur vertu surnaturel dre pehini e esperomp ar vuez eternal, pehini en deus Doue prometet de servichenien.
 G. Graet un act a esperanç?
 R. Ma Doue me esper gant ar brassa fianç, e reot din dre veritou Jesus-Christ, hor graçou er bed-mâ, hac ho gloar er bed-all, m'ar beun fidel d'ho lezen; an esperanç-se a meus, o ma Doue, abalamour ma oc'heus prometet din an dra-se, hac abalamour ma zoc'h fidel d'ho promessaou.
 G. Petra eo ar garantez?
 R. Ar garantez a so ur vertu surnaturel dre pehini e caromp Doue dreist pep-tra, ac an nessa eveldomp hon-unan.
 G. Graet un act a garantez?
 R. Ma Doue, me o car eus a greiz ma c'ha-

lon, dreist peb tra, abalamour me e zoc'h in-
finimant mad, ac infinimant carantezus; ma gar-
ive ma nessa abalamour deoc'h.

TREDE PARTI.

VAR AN DEVERIOU A RELIGION.

QUENTA QUENTEL.

Var ar Beden.

G. Petra eo pedi?

R. Sevel hor speret ac hor c'halon var su Doue.

G. Ha necesser bras eo pedi?

*R. Ia, ar beden a so un dever a religion,
eus a behini ne allomp quet en em zispansi.*

G. Perag eo necesser ar beden?

*R. 1. Abalamour ma eo ordrenet deomp gant
Jesus-Christ; 2. abalamour ar beden so unan
eus ar moyennou dre here e teu Doue da ac-
cordi deomp purvuia e c'hraçon.*

G. Ha necesser eo pedi alies?

*R. Ia, ret eo pedi alies, dreist pep tra da
vintin pa saver, d'an noz pa zer da gousquet,
quent a goude ar repas, ha pa zôn an angelus,
e memor eus an incarnation.*

G. Petra renquer da ober en ur gommanç ar beden?

R. Ret eo en em lacaat e presanc Doue.

*G. Petra ententit-hu pa leveret en em lacaat e
presanc Doue?*

*R. Ober un act a fei, dre pehini e credomp
e ma Doue presant, hac en adori evel an kin
a vel goulet hor c'halonou.*

EIL QUENTEL.

Var an dispositionou necesser evit pedi er fat.

*G. Assur e zomp-ni da obteni digant Doue ar
pez a c'houllomp dre ar beden?*

R. Ia, m'ar be graet mad ar peden-se.

G. Penaus e allet-hu assuri quement-se?

*R. Abalamour d'ar bromessa sclær en deus
Doue graet deomp var an dra-se.*

** G. Pere eo an dispositionou necesser evit ober ur
beden vad?*

*R. Pedir so : an attention, ar fianç, an
intention pur ac ar berseveranc.*

** G. Petra eo pedi gant attention?*

*G. Sonjal er pez a leverer, ha pedi a galon
er memes anser ma peder a c'henou.*

G. Ha ne eller quet pedi Doue hep parlant?

*R. E ober e eller en ur zével hor c'halon var
su Doue.*

** G. Petra e leverit-hu eus ar re ne bedont Doue
nemet divar bec an teod?*

*R. Mar e zint disench dre ho fant e offensont
Doue e lec'h e servicha.*

** D. Petra eo pedi gant fianç?*

*R. Pedi gant un esperanc ferm e veziump cli-
laouet gant Doue, abalamour ma eo mad.*

** G. Petra eo pedi gant un intantion pur?*

R. Pedi evit gloar Doue a silvidiguez hon ene.

*G. A ne aller quet gonlen an traou temporel eus
a pere hon deus ezom?*

*R. Ho goulen a eller mar e zint profitabl evit
silvidiguez an ene.*

** G. Petra eo pedi gant perseveranc?*

R. Pedi hep scuisa.

G. En hanô piou e tleomp-ni pedi?

R. En hano Jesus-Christ.

* G. *Piou a rô deomp an exempl eus a guement-se*
R. An Ilis en e fedennou pere a achu bepret
dre ar comsou-man : *Per Dominum nostrum Jesum*
Christum, ect.

G. *Petra signifi ar c'homzou-se ?*

R. Dre hor Salver Jesus-Christ.

G. *Piou en deus ordrenet deomp pedi evel-se ?*

R. Jesus-Christ e-unan.

G. *A pa ne lavarer quet ar c'homsou-se ?*

R. Supposet e zint bepret en intantion.

G. *Perac e renquer pedi en ano Jesus-Christ ?*

R. Abalamour ne allomp obteni netra digant
Doue, nemet dre veritou Jesus-Christ.

TREDE QUENTEL.

Var ar Bater, hanvet peden hon Salver.

* G. *Pehini eo ar quella peden a dleomp da adressi*
da Zoue ?

R. Ar Bater, pehini a so hanvet Oræson hor Sal-
ver, pe autremant peden hor Salver.

G. *Perac e hanvet-hu ar Bater peden hor Salver ?*

R. Abalamour ma eo Jesus-Christ e-unan en
deus e desquet deomp.

G. *Ped parti so er Bater ?*

R. Bea so enni ur prefac ber, a seiz goulen.

* G. *Leverit ar Bater e latin.*

R. Pater noster, etc. (*e fin ar c'hatechis,*)

G. *Leverit-hi e breznec.*

R. Hon Tad pehini, etc. (*e fin ar c'hatechis*)

* G. *Ous piou e parlantomp-ni pa leveromp ar*
Bater ?

R. Parlant a reomp ous Doue.

* G. *Perac en hanvomp-ni Hon tad ?*

R. Abalamour ma en deus hor c'hrouet ac hon
adoptet evit e vugale,

* G. *Petra ententiz-hu dre adopti evit e vugale ?*

R. Ar gombs-se a signifi choasa, quemer a
volente vad evit e grouadur.

G. *Pe seurt effet e deus an adoption-se ?*

R. Me faut dir lavaret e plich gant J. C.
hor guelver e vrendeür.

G. *Petra ra c'hoas an adoption-se ?*

R. Procuri a ra deomp ul loden gant Jesus-
Christ e heritach e dad eternal.

G. *Pehini-eo an heritach-se ?*

R. Rouantelez an eon.

* G. *Perac e leveromp-ni, Hon tad pehini so*
en eon ? A ne ma quet Doue e pep lec'h ?

R. cuir eo Doue so e pep lec'h, e ma var an
donar, en eon ha partout.

* G. *Perac eta e leverit-hu pehini so en eon ?*

R. Abalamour an eon eo ar plac e pehini en
en zisqueze Doue de vugale, gant e c'hloar.

* G. *Perac e leveromp-ni hon tad, a non pas*
ma Zad ?

R. Evit rei da entent penaus an oll christe-
nien a so breudeur an eil d'eguil.

G. *Petra c'houlennomp-ni digant Doue dre ar*
c'homsou-man : Oc'h hano bezet santifiet.

R. coulennomp-ni ma vezo doue anaveet, caret a
servichet gant an oll, ac ispicial ganeomp-ni.

* G. *Petra c'houlennomp-ni dre ar c'homsou-man,*
Roet deomp ho rouantelez ?

R. Goulennomp-ni ma chommo Doue ennomp
er bed - ma dre e c'hraç, a ma rañ deomp chom-
ganta en e c'hloar er bed-all.

* G. *Petra c'houlennomp-ni dre ar c'homsou-ma*
ho bolonte bezet graet en donar evel en eon ?

R. coulennomp-ni ma ober bolonte
Doue e pep tra, ha de ober quer prompt a ma
er gra ar sænt ac an elez en eon.

G. *Petra eo bolonte Doue?*

R. Obeissa d'e c'houre'hemennou, ha soufr gant
patientet an afflictionou a blich ganta digas
deomp.

G. *Petra dleomp-ni da sonjal pa digas Doue an
affliction bennac deomp?*

R. Ret eo deomp sonjal eo Doue just, ac e
veritomp calz muyoc'h a boanniou.

G. *Pe seurt reflexion a dleomp-ni da ober ouспен?*

R. Consideri a dleomp ar vadelez infinit eus a
Zone, pehini a ra pep-tra evit hor brassa mat.

G. *Petra dleomp-ni lavaret neuze da Zoue?*

R. Ra vezo graet ho bolonte, ô ma Doue.
* G. *Petra c'houlomp-ni dre ar c'homsou-mâ,*
Roet deomp hirio hor bara pemp dizieci?

R. Goulen a reomp digant Doue ar pez a so
necesser deomp bermeze evit an ene ac evit ar
c'horff.

* G. *Petra reomp deomp ar goulen-mâ, pehini a
reomp da Zoue: Pardonnet deomp hon offançon?*

R. Disqui a ra deomp e offensomp Doue bep-
deiz, hac e dleomp bep-deiz goul pardon diganta.

* G. *Petra c'houlomp-ni dre ar c'homsou-mâ:*
Pardonnet deomp hon offançon evel ma pardon-
nomp d'ar re pere ho deus hon offançet?

R. Goulen a reomp digant Doue ma pardonno
deomp hervez ma bardonomp d'ar re-all.

G. *Ar re ne bardonnont quet ac hint a ell espe-
rout beza pardonnet gant Doue?*

R. Salocraç: en em condaoni a reont ho-
unan en ur ober ar beden-se.

G. *Petra c'houlomp-ni dre ar c'homsou-mâ:*
N'hon abandonet quet d'an tentation?

R. Pedi a reomp Doue d'hor preservi dions
an tentationou, pe da rei deomp ar c'hraç d'ho
zrec'hi

G. *Perac e permet Doue e vemp temptet?*

R. Evit ober deomp anaout hor miseriou,
hao exerci hon c'houre'haich.

* G. *Petra c'houlomp-ni dre ar c'homsou-mâ,*
hon delivret a zrouc?

R. Pedi a reomp Doue d'ho preservi dions pep
seurt drouc, pere a all arruet pe gant an ene, pe
gant ar c'horff.

G. *Pehini eo ar brassa drouc?*

R. Ar pec'het.

G. *E pe amser e vezimp-ni delivret eus a bep
drouc?*

R. D'an deiz eus ar resurrection eürus.

G. *Pehini eo ar fin principal eus ar Bater?*

R. Da c'houlouen digant Doue ar vuez eternal.

PÉDIRVET QUENTEL.

Var salud an El pé an Ave Maria, ha var an
devotion d'ar Sænt.

* G. *Pe seurt peden oc'heus-hu custom da lavaret
goude ar Bater?*

R. An Ave Maria, peden pehini a adressomp
d'ar Verc'hes santel.

G. *Perac goude ma oc'heus parlantet ous Doue,
en em adresset-hu d'ar Verc'hes?*

R. Evit ma offro ar Verc'hes hor peden da
Zoue, hama hor sicouro dirazan dre e fedennou.

* G. *Leverit an Ave Maria e latin?*

R. Ave Maria, etc. (e fin ar c'hatechis.)

* G. *Leverit-en e brezonnet?*

R. Me ho salud Mari, etc. (e fin ar c'hatechis.)

* G. *Perac e hanvet-hu an Ave Maria Salud
an El?*

R. Abalamour ma e commanç dre ar c'homsou-
ens a pere en em servichas an el gabriel pa zeas
da annouç d'ar Verc'hes e vise mam d'a Zoue.

* G. *Pere eo ar c'homzou eus an El gabriel d'ar Verc'hes?*

R. *Cetu hint amâ : me ho salud Mari lein a c'hraç, an autrou Doue a so ganeoc'h, binni-guet e zoc'h dreist an oll groaguez.*

* G. *Piou en deus lavaret ar c'homzou-mâ : bin-niguet eo ar froëz eus ho Coff?*

R. *Santes Elisabeth, pehini en ur velet ar Verc'hes o tonnet de gullet, a lavaras ar c'hom-zou-se dezi.*

* G. *Piou en deus graet an eil parti eus an Ave Maria.*

R. *Hor mam santel an Ilis.*

* G. *E petra e tleer sonjal principalamant en ur lavaret an Ave Maria?*

R. *Ret eo sonjal da guenta e miyster an In-carnation; d'an eil, en humilite vras ac er bu-rete parfet eus ar Verc'hes santel; d'an trede, er sicour bras pehini a recevomp dre e fedennou.*

* G. *Ha mad a profitabl eo pedi ar sant?*

R. *Ia, un dra vad meurbet, a profitabl bras eo ho fed.*

G. *Ha lavaret e aller ar Bater dirac imaich ar Verc'hes pe hini ar soent?*

R. *Ia, mæs gant intention d'a bedi ar sant ma teui da bresanti hor peden da Zoue, a ma teui da bedi evidomp hac assemblez ganeomp.*

* G. *A pedi arer-hu ur sant evel ma pedet an autrou Doue?*

R. *Salocraç : pedi a reomp Doue da accordi deomp an traou eus a bere hon deus ezom, ha pedi a reomp ar soent da obteni deomp digant Doue ar pezh a c'houlennomp.*

G. *Lavaret e aller etâ gant guirionez, evel ma leverer avechou, penaus ar soent a ro deomp un dra bennac?*

R. *Ret eo entent penaus e reont deomp un dra bennac, en ur e obteni evidomp digant Doue.*

P E M P E T Q U E N T E L.

Var ar Sacramanchou e general,

G. *Ouspen ar beden, ha beza eus ur voyen ben-nac-all dre pehini e teu Doue da accordi deomp peurluiz e c'hraçou?*

R. *Ia, Doue a ro deomp c'hoas e c'hraçou dre ar sacramanchou.*

* G. *Petra eo ur sacramant?*

R. *Ur sacramant a so ur sin sclær instituet gant hor Salver Jesus-Christ evit hor santifia.*

* G. *Perac e leverit-hu eo ur sacramant ur sin sclær?*

R. *Abalamour ma signifi pe e represant ar c'hraç invisibl pehini a recevomp dreizo.*

* G. *Petra ententet-hu pa leverit eo ur sin sclær ac anat?*

R. *Abalamour ma ellomp anaout ar sin-se dre hor squianchou naturel.*

G. *Penaus e allomp-ni anaout ar sacramanchou dre hor squianchou naturel?*

R. *Abalamour ar sacramanchou a so compo-set eus a draou pere a velomp pe a douchomp, hac eus a gomzou pere a glevomp.*

G. *Penaus e hanver an traou a douchomp pe a velomp er sacramanchou?*

R. *Ho henvel e rer matier ar sacramanchou.*

G. *Penaus e hanver ar c'homzou pere a bronnoer er sacramanchou?*

R. *Ho henvel a rer form ar sacramant.*

* G. *Pet sacramant so?*

R. *Seiz : ar vadiant, ar gonfirmation, sacra-mant an auter, ar binigen, an nouën, an uzh hac ar briedelez.*

G. *Pe seurt differanç a gavet-hu etre ar sacramanchou?*

R. Beza so sacramanchou pere ne aller receo nemet ur veich, ha re-all pere a aller receo aliez: lod a so hanvet sacramanchou ar re varo, lod all sacramanchou ar re veo.

* G. *Pere eo ar sacramanchou ne aller receo nemet ur veich?*

R. tri so: ar vadiant, ar gonfirmation hac an urz.

* G. *Perac ne aller receo an tri sacramant-se nemet ur veich?*

R. Abalamour ma imprimont en ene ur c'hacter pehini ne ell quet beza effacet.

* G. *Petra ententet-hu dre sacramanchou ar re varo?*

R. Ar sacramanchou-se a so ar re pere a aller dareceo hep beza e stad a c'hraç, a pere hon laca e stad a c'hraç mar ho recevomp gant an dispositionoù necesser.

* G. *Petra signifi sacramanchou ar re veo?*

R. Ar re ne dle quet un dèn receo ma ne ma quet e stad a c'hraç.

* G. *Pere eo sacramanchou ar re varo?*

R. Ar vadiant hac ar binigen.

* G. *Pere eo sacramanchou ar re veo.*

R. Ar gonfirmation, sacramant an auter, an nouën, an urz hac ar briedelez.

G. *Perac e leverit-hu eo maro ar re ne maint quet e stad a c'hraç, ha perac e leverit-hu beo ar re so er stad-se?*

R. Abalamour ar c'hraç santifiant a so buez an ene; ha par consequant ar re ho deus ar c'hraç-se a so bao, hac ar re n'ho deus quet ar c'hraç-se a so maro spirituëllamant.

C'HUEC'H VET QUENTEL.

Emeus er Vadiant.

* G. *Petra eo ar vadiant?*

R. Ur sacramant eo pehini hor gra christien, bugale da Zone ha d'an ilis.

* G. *Penaus e renquer rei ar vadiant?*

R. Scuilla an dour naturel var penn an hini a vadeer ha lavaret er memes amser ar c'homzou mar: *me ho bade en hano an tad, ha d'ar map ha d'ar speret-santel, gant intaution da ober ar pezh a ra an ilis en ur vadea.*

G. *Petra signifi an dour eus ar vadiant?*

R. Evel ma eo an dour a velc'h ar c'horff, dour ar vadiant a signifi eo guelec'het an ene eus e fec'hejon dre ar sacramant-se.

G. *Perac e leverer ar c'homsou-ma; me ho bade en hano d'an tad, ha d'ar map, ha d'ar speret-santel?*

R. Evit desqui da ur c'hristen penaus er mومت ma antren en ilis, eo consacret da un Doue hepquen, tad, map ha speret-santel.

* G. *Pe seurt effet a ra ar vadiant var en dèn a ve badeet?*

R. Effaci a ra ar pec'het originel coulz ac ar re-all, pere e alfe beza commetet abaonè an usaich a ræson.

G. *Pe seurt avantach a recevomp-ni c'hoaz dre ar vadiant?*

R. En amser ma hor gra bugale da Zone e ro deomp an droad da vonet da rouantelezh an eon pehini a so hon heritaich.

G. *Perac e hanver ar vadiant un eil guinivelez?*

R. Abalamour ar vadiant en ur effaci ar pec'het originel a ro deomp ur vuez nevez.

* *G. A necesser eo ar vadiant evit beza salvet?*

R. Ia : ar vadiant a so absolument necesser evit beza salvet.

* *G. A re ho deus an usaich à raison ha ne allont hi quet caout ur voyen benac e lec'h ar vadiant pa ne quet possubl dezo e receo?*

R. Pa ne quet possubl deo receo ar vadiant, e allont gousconde bea salvet pe dre ar verzerenti, pe dre eur garante parfèt evit an antron Doue, mæs e condition ma tezirunt receo ar vadiant.

* *G. Pep den hac-en ell badea?*

R. Ia, e cas a necessite.

* *G. Da betra eo obliget an hini a receo ar vadiant?*

R. Obliget eo da gredi ha da heulia lezen Jesus-Christ.

* *G. Da betra ef-en c'hoaz obliget?*

R. Da renonc dan drouc speret, de bombançon ha de œuvrou.

* *G. Penaus e teu-èd'en em angagi da guement-se?*

R. En ur ober ar bromessa sclær ac exprez pehini a ra quent receo ar vadiant.

* *G. Petra ententet-hu dre bombançon an drouc-speret?*

R. Dre bombançon an drouc-speret e ententon ar vanite brillant ha tromplus eus ar bed.

* *G. Petra ententet-hu dre œuvrou an drouc-speret?*

R. Dre œuvrou an drouc-speret e ententon an oll bec'hejou hac an oll customou fall eus ar bed.

* *G. Expliquet deomp unan benac eus ar c'hus-tumou fall eus ar bed?*

R. Cetu amâ darn anezo : dre exempl, er bed e leverer e zeo ret heya evel an dud-all, da lavaret eo e zeo ret heulia ar goal inclinationou; er bed e leverer e zeo mezus pardonni de adversourien, manquant den em vengi, e zeo mezus beza paour, beza humbl, ect.

* *G. Petra sonjet-hu eus ar re ho deus aon da berrisa beza christinien?*

R. Manquout a reont d'ar bromessaou ho deus græt en o badiant, ha renonc a reont d'ar c'hraç pehini ho deus recevet enna.

SEIZVET QUENTEL.

Var ar confirmation.

* *G. Petra eo ar confirmation?*

R. Ar confirmation a so ur sacramant dre pehini e recevomp ar speret-santel, ha pehini hor groa christenien barfet.

* *G. Ha ne recevomp-ni quet ar speret-santel er vadiant?*

R. euir eo; mæs er confirmation en recevomp gant un abondanc brassoc'h a c'hraçou.

* *G. Petra signifi ar guer-mâ; confirmi?*

R. Signifiout a ra e roa nerz.

* *G. Penaus e ra ar confirmation christenien parfèt ac'hanomp-ni?*

R. O crisqui ennomp grâç hor badiant, hac o rei deomp nerz da ansao Jesus-Christ.

* *G. Roet-din un exempl eus a un occasion benac e pehini ar confirmation a ra nerz da ur c'hristen?*

R. Ma teuffe ur païen benac da c'hoardrouz ur c'hristen pehini so bet confirmet, a da lavaret dezâ e renq mervel pe renonc d'ar fei, sacramant ar confirmation a raffe d'ar c'hristen-se ar gouarich da zisprisout ar gourdrouson-se.

* *G. Pion a all rei ar sacramant-mâ?*

R. An escop hepquen.

* *G. Petra ra an escop pa ro ar confirmation?*

R. Asten a ra e zaou zorn var ar re a dle beza confirmet, ha pedi a ra ar speret-santel da zisquen varneo gant e oll grâçou.

G. *Petra renquer da ober e queit a ma vè an escop e ober ar beden-se?*

R. Ret eo diguerri hor c'hàlon d'ar speret-santel dre un act à fei, ha dre an desir d'en receo.

* G. *Eus a betra en em servich an escop evit rei ar gonfirmation?*

R. Eus an eol sacr.

* G. *Petra eo an eol sacr?*

R. Eol olivet quemesquet gant bom, ha consacret gant an escop dar iaou gamblit.

R. *Petra signifi an eol er gonfirmation?*

R. An eol a signifi an abondanc eus a c'hraç ar speret-santel, pehini a so scuillet en eneon.

G. *Petra signifi ar bom quemesquet gant an eol?*

R. Ar bom dre e c'huez-vad a signifi penaus ur c'hristen pehini a so disposet da ansao ar fei, a dle rei exempl vad d'an nessa dre ar c'huez vad eus ur vuez santel.

* G. *Petra ra an escop gant an eol sacr var an hini a vé confirmet?*

R. Ober a ra ur groaz var e daal.

G. *Perac var an taal?*

R. Abalamour var an taal eo e veler purvuia ar veez pe ar spont.

G. *Petra signifi quement-se?*

R. Signifont a ra ne dleomp quet caout meez nac aon da ansao ar fei.

G. *Perac e ra an Escop sin ar groas gant an eol sacr var daal an hini a vé confirmet?*

R. Evit disqui deomp ne dleomp quet caout meez eus a groaz Jesus-Christ.

G. *Perac e ra an Escop ur façadic dan hini a vé confirmet?*

R. Evit disqui deza e tle beza prest da anduri bep seurt injurioù a poannioù dre garantez evit Jesus-Christ.

* G. *gant pe seurt dispositionou e renquer receo ar gonfirmation?*

R. Ret eo gouzout er fat ar mysterioù principala eus ar fei, a bea e stad a c'hraç.

G. *Perac e renquer bea e stad a c'hraç?*

R. Abalamour ar sacramant-mâ pehini a gresq ar c'hraç, a suppos e ma ar c'hraç en hor c'hàlon.

G. *E pe amser ispicial e zomp-ni obliget da receo ar gonfirmation?*

R. Pa ve an Ilis persecutet.

G. *A permettet eo neglija receo ar gonfirmation?*

R. Salocraç: abalamour bugale Doue ho deus ato ur bersecution benac da souffr.

G. *Pe seurt persecution ho deus bugale Doue da souffr.*

R. Persecution an dronc-speret pehini a zeu d'ho zempti; hini ar bed pehini a zeu d'ho c'hontraign, quement a ma ell, evit ober deo henllia ar c'hustionou fall.

* G. *A necesser eo receo ar gonfirmation evit beza salvet?*

R. Salocraç, mæs pec'het eo manquout d'en receo, dre zisprisanç pe dre leziriguez.

G. *Da be oad e eller receo ar gonfirmation?*

R. Ne ve roet purvuia nemet d'ar re a gommanç caout an usaich a rason.

G. *Petra dleomp-ni da ober evit conservi graç ar gonfirmation?*

R. Ret eo deomp caout ato sonch eus ar c'hraç-se, ha pedi ar speret-santel dre bedennou fervant a dre hon œuvrou-mad da chom en hor c'hàlonou.

E I S V E T Q U E N T E L.

Var Sacramant an Auter.

* G. *Petra eo Sacramant an Auter?*

R. Ur Sacramant eo e pelhini e ma e guirionez hac e substanc corff, goad, ene ha divinite hon Salver Jesus-Christ, didan an aparancou a vara hac a vin.

* G. Petra laqueer da guenta var an auter hac er e'halir, a ne deo quet bara eo ha guin?

R. Ia, a bara eo ato ha guin betec ar momet ma prononç ar belec ar c'homzou eus ar consecration.

* G. Petra c'hoare dre ar c'homzou-se?

R. Ar bara a ve chanchet e corff Jesus-Christ, hac ar guin chanchet en e voad precius.

* G. A ne chom netra eus ar bara hac eus ar guin?

R. Ne chom nemet an apparancou.

* G. Petra ententit-hu dre ar speçou pe an apparancou eus ar bara ha guin?

R. Ar peç a anavesomp dre ar squianchou naturel, evel ma eo al lion, ar figur hac ar vlas.

* G. A ne eus nemet corff Jesus-Christ dindan ar speç eus ar bara?

R. gant e c'horff e ma ive e voad, e ene ac e zivinite, abalamour ne allont quet beza dispartiet,

* G. Ha dindan ar speç eus a vin?

R. Jesus-Christ a so eno ive oll, eguis didan ar speç eus ar bara.

* G. Pa dispartiet ar speçou eus ar bara pe eus ar guin, ha dispartiet e ve ive Jesus-Christ?

R. Salocraç: Jesus-Christ a chom ato oll dindan pep parti eus ar speçou goude ma vent dispartiet.

G. Leverit din e daou c'her, petra ra Jesus-Christ deomp dindan pep unan eus ar speçou?

R. En em rei a ra deomp entieramant, da lavaret eo, e recevomp Jesus-Christ guir Done ha guir den.

* G. A quitaat a ra Jesus-Christ an eon evit disquen e sacramant an auter?

R. Salocraç, chom a ra bepret en tu deou da Zone e dad, quen a zui da fin ar bed, gant ur vajeste vras da varn ar re vee hac ar re varo.

G. Pendaus e all eta beza presant var an auter?

R. Dre ar galloud infinit eus a un Done.

G. Ne deo quet eta un den a ra ar miracle-se?

R. Nan; ar miracle-se a ve græt gant Jesus-Christ, eusa behini ar c'homzou a ve prononçet er sacramant-se.

G. Ar consecration-se eta a ve gret gant Jesus-Christ?

R. Ia, Jesus-Christ eo a ra ar consecration: en eo ar guir sacrificatour. Ar belec ne zeo netra quen nemet e vistr.

* G. A ret eo adori corff a goad or Salver Jesus-Christ e sacramant an auter?

R. Ia, certenamant, rac corff ha goad hor Salver a so unisset en evelep façon ne allont quet beza dispartiet.

NAVET QUENTEL

Var Sacrific an Oferen.

* G. Petra eo Sacrific an Oferen?

R. Ar sacrific eo eus a gorff ac eus a voad Jesus-Christ pere a so offret var an auter dindan ar speçou eus a vara ac a vin evit repesanti ha continui, sacrific ar groaz.

G. Perac e leverit-hu e offerer sacrific an oferem evit repesanti sacrific ar groaz?

R. Abalamour an action dre behini Jesus-Christ a so rentet presant ac offret var an auter, a so ur guir representation eus ar maro pelhini e andaras var ar groaz.

G. Petra eo an œuvr pe an action dre pehini Jesus-Christ a so rentet presant ac offret var an auterion ?

R. Ar gonsacration eus a gorff Jesus-Christ a rent anezà presant dindan ar speç eus a vara, ac ar gonsacration eus e voad dindan ar speç eus a vin.

G. Perac e leverit-hu eo an action-se eur guir representation eus ar maro a anduraz Jesus-Christ var ar groaz ?

R. Abalamour pa lavarar gant Jesus-Christ, cetu amâ ma c'horff, chetu amâ ma goad, e represant ar maro cruel a anduras Jesus-Christ dre an disparti eus e gorff ac eus e oad.

G. gorff ha goad Jesus-Christ hac int-hi a so e guirionez dispartiet ?

R. Salocraç : avoualc'h eo ma vo dispartiet ar speçon, ha ma vezo dishenvel ar c'homzou eus a bere en em servicher, evit consacri ar bara ac ar guin.

G. Perac ?

R. Abalamour maro Jesus-Christ hac e oad scuillet a so dre ar voyen-se represantet avoalc'h

G. Perac e leverit-hu e offerer sacrifici an oferén evit continui sacrifici ar groaz ?

R. Abalamour sacrifici an oferén a so ar memes evel hini ar groaz, a ma eo ar memes Jesus-Christ pehini a so offret, ha pehini en em offri e-unan var an auter eguis ma en deus en em offret var ar groaz.

** G. Ne eus eta differanç ebet etre an daou sacrifici-se ?*

R. Differanç ebet nemet er façon e pehini en offerir.

G. Expliquet quement-se ?

R. Jesus-Christ en deus en em offret var ar groaz en ur scuilla e voad ac en ur vervel evidomp : e lec'h var an auter ne varf quet mui, mæs offri a ra ur maro pehini en deus anduret ac ar goad pehini en deus scuillet.

DECVET QUENTEL.

Continuation var Sacrifici an Oferén.

** G. Petra renquer da ober en eur clevet an oferén ?*

R. Consideri Jesus-Christ e vervel, evel pa vemp var menez calvar, ha caout santimanchou a c'hlac'har hac a garantez en eur sonjal en e varo.

** G. Petra renquer da ober ouспен ?*

R. Offri gant an Ilis, Jesus-Christ d'a Zoue e dad, dre zaouarn ar belec.

** G. Perac e offri an Ilis ar sacrifici-se ?*

R. Evit adori Doue, evit goulenn pardon digantà, evit obteni e c'hraçou, evit e trugarecaat eus e vadelezou.

G. Petra offri c'hoaz an Ilis e sacrifici an oferén gant corff ha goad Jesus-Christ ?

R. Offri a ra pedennou ha dezireu eus an oll gristenien fidel.

G. Perac ?

R. Abalamour ar pedennou hac an dezireu-se a so agreeaploc'h da Zoue pa int offret assamblez gant corf ha goad Jesus-Christ e vap unig.

G. Petra offri c'hoaz ar belec gant corf a goad Jesus-Christ ?

R. An Ilis en em offri ive e-unan, evit offri assamblez da Zoue ar penn ac ar mempron.

** G. Da biou e offerir ar sacrifici ?*

R. Da Zoue hepquem.

** G. Perac e rer enna memor eus ar sant pere a so gant Doue ?*

R. Eyit rei da entent int bet santifiet dre ar victim pehini a offerer.

G. Perac e peder an autrou Doue da chilaou ar pedennou pere a ra ar sant evidomp ?

R. Evit lacaat assamblez er sacrific-se desirou an Ilis pehini a so en eon, ha desirou an Ilis pehini : so var an donar.

* G. Ha ne ve quet ive graet memor eus a eneoù ar re varo, pere ne mañt quet c'hoaz er barados ?

R. Graet e ve ive memor anezo, evit reunissa an teir Ilis er sacrific-se.

* G. Ha receo a ra am eneoù ur soulajamant benac dre ar sacrific-se ?

R. Ia, ur soulajamant vras.

* G. Perac ?

R. Abalamour Jesus-Christ pehini a offerer ennan, a so ur victim general evit an oll dud.

G. Petra zesq deomp ar sacrific-se ?

R. Desqui a ra deomp en em offri evel victimou beo d'ar vajeste divin, e Jesus-Christ a dre Jesus-Christ.

UNNECVET QUENTE.

Var ar Gommunion.

* G. Perac e teu Jesus-Christ d'en em bresanti deomp sindan ar speoù a vara ac a vin ?

R. Evit desqui deomp e zep e-unan hor magadurez spirituel.

* G. E pelec'h e recevomp-ni ar vagadurez spirituel-se ?

R. Er gommunion.

* G. Petra recevomp-ni er gommunion ?

R. Corf Jesus-Christ, ha Jesus-Christ hervez ma e ma ennan e-unan.

G. Perac en deus Jesus-Christ en em roet deomp-ni er gommunion ?

R. Evit ne raimp nemet unan ganta.

G. Petra ententet-hu dre ar c'homsou-se, beza unan gant Jesus-Christ ?

R. Entent a ran beza hon unan unisset gant J.

C., ha Jesus-Christ unisset ganeomp spirituel-lamant ha corporellamant.

G. Penaus eo graet an union-se eus hor c'hoste-ni ?

R. En em unissa reomp gant Jesus-Christ dre ar fei, dre ar garante er memes amser ma en recevomp dre ar gommunion.

G. Petra ra Jesus-Christ eus e goste evit en em unissa ganeomp ?

R. Pa en em ro deomp e ra d'ar vertu eus e zivinite antren en hon ene.

G. A ne santifi quet ive hor c'horff ?

R. euir eo : santifia a ra hor c'horff ha disqui a ra deomp conservi hor c'horff gant an oll burete.

* G. Leverit e ber gomsou pere eo an effejou eus ur gommunion vad ?

R. Unissa ra ac'hanomp gant Jesus-Christ, souden ha crisqui a ra ennomp ar vuez eus ar c'hrac, diminui a ra an nerz eus hor goal inclinationou, a beza eo evidomp un arres eus ar resurrection eürus.

G. Petra en deus aliet Jesus-Christ, d'en em rei deomp er faeçon-se ?

R. E garantez evidomp.

G. Ha red eo communia alies ?

R. An ilis a garfe e teuffemp da communia herde, en ur assita en oferen e gwis ma voa an c'hustum gueichall.

G. Perac eta ne reer mui evel-se ?

R. Abalamour n'e zomp quet parfet avoalc'h.

G. *Petru renquer da viana ober quen aliez guez ma clever an oferen?*

R. Communia spirituallamant.

G. *Petra renquer da ober evit communia spirituallamant?*

R. Ret eo exita er galor santimanchou a zevotion, e guis ma renquer e ober pa gommunier sacramentelamant, ha desirout communia en effet.

* G. *E pe amser e zor obliget da gommunia sacramentelamant?*

R. An ilis hon oblich da gommunia da neubenta ur vech er bloaz, er pemzéc dè Fasq; ma; ne dleer quet en em gontanti eus ar gommunion-se hepquen.

* G. *A beza eus occasionon all e pere e zor obliget da gommunia sacramentelamant?*

R. Ia, pa ver en danger eus ar maro.

G. *Hac ur reglen sur so, evit communia aliesoc'h pe neubentoc'h?*

R. Salocraç: quement-se a zepant eus an dispositionou gant pere e tosteer ous ar gommunion, hac eus ar froëz a denner anezi.

G. *Pe seurt reglen a dleer da heulia ordinalamant evit an niver eus ar gommunionou?*

R. Mad e ve da bep christen fidel en em laçaat er stad da gommunia da neubenta eur vech er mis ha d'ar gouëliou bras.

G. *Petra so c'hoaz guelloc'h var ar poënt-se?*

R. Pep-unan a dleffe beva er façoni da veritout communia bemde.

G. *Ha communia e eller ouspen ur vech bemde?*

R. Salocraç: nemet ur vech.

DAOUZEUVET QUENTE L.

Var an disposition necesser evit ober ur Gommunion vad, hac eus ar pez e renquer da ober quent ar Gommunion.

* G. *Pere eo an dispositionou necesser evit communia er fad?*

R. Daou seurt so; darn evit an ene, ha darn evit ar c'horff.

* G. *Pere eo an dispositionou evit an ene?*

R. Da veza e peoc'h gant Doue, ha da gaout ur guir garantez evit an nessa.

* G. *Petra signifi beza e peoc'h gant Doue?*

R. Beza e stad a c'hraç, da lavaret eo beza exant da neubenta, eus a bep pec'het marvel.

G. *Perac e renquer beza e stad d c'hraç evit communia?*

R. Abalamour Jesus-Christ pehini a recevomp er gommunion, a so magadurez an ene, ac evit quemer magadurez e renquer beza beo.

G. *Petra signifi quement-se?*

R. E renq an ene caout buez ar c'hraç, evit receo e magadurez er gommunion.

* G. *Hac ur pec'het bras eo communia e stad a bec'het marvel?*

R. Ia: ennez eo pec'het Judas, an horrupla eus an oll sacrilejou.

* G. *Petra eo beva e peoc'h gant an nessa?*

R. Beva en union vad gant an nessa, pe en em unani gantà a galon vad, m'ar e eus ur gassoni bennac etrezomp.

G. *Petra renquer da ober en devez arauc ar gommunion?*

R. Beva en devez-se er peoc'h ac er silanç.

G. *Petra so ret c'hoaz da ober?*

R. Pellaat dious ar blijadurezon mentes per mettet.

G. Perac?

R. Evit presanti da Jesus-Christ ur speret ac ur c'horff puroc'h, ac evit sonjal er fad er bonneur hon deus den receo er communion.

G. Pere, eo an dispositionou evit ar c'horff?

R. Ret eo beza var yun, da lavaret eo, hep beza na debret nac efet abaouë anter-noz.

TRIZECVET QUENTEL.

Ar peiz a renquer da ober pa vezer var ar poënt da Communia, ac epad ar Gommunion memes.

* G. *Petra renquer da ober pa vezer var ar poënt da gommunia?*

R. Ret eo da guenta, clevet gant un devotion vras an oferen e pehini hon deus desir da gommunia.

G. *Un dra a propos eo eta clevet an oferen, ha communia en hini e pehini e assister?*

R. Ia, quement a ma eo possibl, abalamour intention an ilis eo an dra-se.

G. *E pe boënt eus an oferen e deir communia?*

R. Ractal goude communion ar belec.

G. Perac?

R. Evit en em unissa muyoc'h enni d'an action a ra ar belec e sacrifice an oferen, ac evit communia assamblez gantä.

G. *E petra ispicial e renquer sonjal?*

R. E passion ac e maro hor salver.

G. Perac?

R. Evit lacaat en hor c'halon ur garante de ner evit Jesus-Christ.

G. *Perac c'hoaz?*

R. Abalamour evel ma en deus map Doue

instituet sacramant an auter e memor eus e basion, an devotion-se a so hervez signification ar myster.

* G. *Petra renquer da ober c'hoaz?*

R. Ret eo ober gant ar brassa devotion action a fei, a adoration, a humilite, a contrition, a esperanc, a garante ac a zezir.

G. *cret un act a fei.*

R. Ma Salver Jesus-Christ, credi a ran partet e zan da receo dre ar gommunion ho corff, ho goad, oc'h ene ac o divinite; credi a ran quement-se oll abalamour ma oc'heus en lavaret, ha prest e zon da rei ma vuhez evit souten ar vironnez-se.

* G. *cret un act a adoration.*

R. Ma salver ha ma Doue, oc'h adori a ran e sacramant an auter, e pehini e zoc'h cuzet dre garantez evidon; oc'h anaout a ran evit ma maest' souveren, c'hui eo ma c'hroner adorabl pehini oc'heus roet din quement tra a meus.

* G. *cret un act a humilite.*

R. Ma salver Jesus-Christ, penans e allongie tostaat ouzoc'h goude beza commettet quen alies a bec'het; nan, ne veriton quet e antre fac'h em c'halon, an niver ac ar grevusted eus ma fec'hejon, a rent ac'hanon indign eus ar c'hraç-se; mæs leveret ur gomp hebquen, ha ma ene a vezo pareet.

* G. *cret un act a contricion.*

R. Ma Doue, ur glac'har bras meurbet emeus d'ho beza offancet, abalamour ma e zoc'h infinimant mad, infinimant caranteis, ha ma tisplich deoc'h ar pec'het; me bromet, gant sicour e crac, noc'h offanci birviquen mui, ac e rin ginen.

* *G. cræt un act a esperanç.*

R. O ma salver carantezus ! esperout a rander ho madelez infinit, pa em bo ar boneur d'ho receo, e santifioc'h ma ene, e purifioc'h ma c'horff, ac e laqueoc'h em c'halon oc'h oll graçou ac ho carantez.

* *G. cræt un act a garante.*

R. O ma salver divin ! c'hui pehini oc'heus ma c'haret bete mervel evit ma frena ha betec ma maga gant ho corf adorabl, ho caret a ran a greiz ma c'halon a dreist peptra ; me a fell din beva ha mervel en ho carantez santel.

* *G. cræt un act a zezir.*

R. Deud, ô ma Jesus biniguet, deut da guemer possession eus ma c'halon, un desir ardent a meus d'en em unissa ganeoc'h.

G. *A ret eo pedi a c'henou pa ver var ar poent da gommunia ?*

R. Salocraç : er momet-se e zeo guel pedi a galon ac a speret, egnel pedi a c'henou.

* *G. Petra renquer c'hoas da ober pa zer da gommunia ?*

R. Ret eo beza modest, a guisquet dereat, mæs hep vanite.

* *G. Petra renquer da ober pa recevomp an hosti consacret ?*

R. Ret eo derc'hell hor pen savet a parfait, hep en em denn adreñ gant aon ne arrue ur goall accidant benac.

PEVARZECVET QUENTEL.

Var ar pezh a renquer da ober goude ar gommunion.

G. *Petra renquer da ober goude ar gommunion ?*

R. Ret eo ober er galon actou a drugare, a

offranç a garantez ac a c'houlenn, a pedi evidomp hon-unan ac evit quement hini e-zomp obliget da bedi.

G. *cræt un act a drugare ?*

R. Ma Salver Jesus ho drugarecaat a ran a greiz ma c'halon, a guella ma ellon, eus an oll graçou pere oc'heus accordet din ; ha particulieramant eus ar vadelez infinit gant pehini oc'heus en em roet din er gommunion pehini em eus græt : penaus e allimp-me ho drugarecat, o ma Salver carantezus, evit an oll madou pere em eus recevet digueneoc'h.

G. *cræt un act a offranç.*

R. O ma salver divin, me offr deoc'h ma oll sonjou, ma oll gomzou, ma oll œuvrou, ma oll desiroù, ma oll santimanchou, en ur guer, quement tra a meus ; ac evit ma vezo ma offranç agreaploc'h dirac ho taou-lagat, e offran deoc'h oc'h-unan ho meritou infinit.

G. *cræt un act a garante goude ar gommunion ?*

R. O ma salver carantezus, me ho caar a greiz ma c'halon quement a ma zeo possubl din : allumet, anflamet a consumet ma c'halon dre ho carante divin ?

G. *cræt un act a c'houlenn ?*

R. O ma Doue, goulenn a ran digueneoc'h a greiz calon an oll graçou eus a bere a meus ezom evit beva ervez ho lezeñ santel, græt dreist pep tra ma vezin bepret misset gueneoc'h dre ar garante.

G. *Petra renquer da ober epad ar rest eus an devez e pehini hon deus communiet ?*

R. Ret eo tremen an devez-se o drugarecaat Doue, a tec'het quement a ma zeo possubl dioues an oll divertissamanchou, a pratica ar vertuziou.

PENNZECVET QUENTEL.

Var Sacramant ar Binigen.

* G. *Petra eo ar binigen?*

R. Ar binigena so ur sacramant pehini a effae ar pec'hejou commettet goude ar vadiant.

* G. *E sacramant ar binigen pehini eo ar sin visibl eus ar c'hraç invisibl?*

R. Ar sin-se a so an absolven pehini a ve prononctet gant ar belec, a pehini a signifi ar pardon interior ac ar remission eus hor pec'hejou pehini a recevomp er sacramant-se.

* G. *Più en deus ar gallout da rei sacramant ar binigen?*

R. Pep belec approuvet evit-coëz.

G. *Père eo ar c'homson a ve prononctet gant ar belec pa ro an absolven?*

R. Ceta hint-i amañ : *Me ro deoc'h an absolven eus ho pec'hejou en ano dan tad, ha dar map ha dar speret-santel.*

G. *E pe amser en deus Jesus-Christ roët dar ve-leïon ar gallout da absolvi ar pec'hejou?*

R. Pa en deus lavaret dezo e personaich an ehestel : *recevet ar speret-santel; ho fec'hejou a rezo pardonnet dar re da bere ho pezo ho fardonnet; mæs ne vestint quet pardonnet dar re pere no pezo quet absolvet.*

* G. *Ped parti a so e sacramant ar binigen?*

R. Teir : ar gontrition, ar confession hac ar satisfaction.

C'HUEZECVET QUENTEL.

Var ar Gontrition e general.

* G. *Petra eo ar gontrition?*

R. Ar gontrition a so ur glac'har er galon da

veza offancet Done, gant ur propos ferm d'en em viret diou ar pec'het en amser da zonet.

G. *Petra so eta renfermet er gontrition?*

R. Daou zra : ar glac'har ac ar gassoni ouz ar vuez tremenet, ac ar propos ferm da gommanç ur vuez neve.

G. *Petra signifi ar gompz contrition?*

R. *Contrition* a signifi ranna : ac ur galon rannet a so ur galon *brusinet* dre ar glac'har eus e bec'hejou.

G. *Perac e parlant ar scritur sacr er fæçon-se?*

R. Evit rei sclær da entent pegnement co touchet, a pegnement eo chenchet ur galon penitant.

* G. *Ped qualite so necesser evit ur gontrition vad?*

R. Teir : ar gontrition a dle beza surnaturel, universel a souveren.

* G. *Petra ententit-hu pa leveret e tle ar gontrition beza surnaturel?*

R. Me entend e tle ar gontrition beza existet en hor c'halon dre ar speret-santel ha dre ar ræsonnion pere a so desquet deomp dre ar fei.

* G. *Petra ententit-hu pa leveret e tle ar gontrition beza universel?*

R. Me entend e tleomp caout glac'har eus hon oll bec'hejou, da viana eus ar re varvel hep excepti nicun.

* G. *Petra ententit-hu pa leveret e tle ar gontrition beza souveren?*

R. Me entend e tleomp caout mui a glac'har da veza offancet Done, evit eus a guement drouc a ouffe arruot ganeomp.

G. *Petra renquer da ober evit caout ur guir glac'har eus e bec'hejou, hac evit caout ur propos ferm d'en em viret diou ar pec'het en amser da zont?*

R. Ret eo consideri ar rigor eus a justic Doue,
caout horrol eus ar pec'het marvel pehini a ra
deomp meritout an ifern.

G. *Petra dleomp-ni consideri c'hoas evit lacat en
hor c'halon ur guir glac'har eus hor pec'hejou?*

R. Ret eo consideri ar vadelez infinit eus a
Zoue, sonjal e zeo hor c'hroner digant pehini
hon deus recevet pep tra, ha pehini hor c'har
mui evit na ouffe ar guella tad carout e vugale.

G. *Petra renquer da gonsideri ouspen?*

R. Sonjal penaus map Doue en deus en em c'hraet
denevidomp, ha penaus en deus anduret bep seurt
affronchon evit hor savetei, ha sonjal penaus
hor pec'hejou a so caus eus e varo.

G. *Pe ar spont pe ar garante eo ar guella reason
evit lacat en hor c'halon ur guir glac'har eus hor
pec'hejou?*

R. Ar garante.

SEITECVET QUENTEL.

Eus ar Gontrition parfet, hac eus an Attrition.

* G. *Ped seurt contrition-so?*

R. Daou seurt so : ar gontrition parfet ac ar
gontrition imparfet pehini a so anvet attrition.

* G. *Petra eo ar gontrition parfet?*

R. Ur glac'har da veza offancet Doue, 'aba-
lamour ma eo infinimant mad ha carantezus,
ac abalamour ma tisplich ar pec'het dezan.

* G. *Pe seurt effet e deus ar gontrition parfet?*

R. An effet e deus dreiz-hi e-unan da unani
ar per'her gant Doue, da viana mar en deus
ar pec'her an desir da receo sacramant ar binigen.

G. *Petra ententit-hu dre an desir da receo sacra-
mant ar binigen?*

R. Me a entent ar propos ferm da receo ar
sacramant-se.

* G. *Petra eo ar gontrition imparfet?*

R. Ur glac'har eo ive da veza offancet Doue,
maes ne zeu purvuia nemet eus al loustoni eus
ar pec'het, pe eus ar spont rac poanion an ifern.

* G. *Ar gontrition imparfet ac-hi a ell dreizi e-
unan lacaat ar peoc'h etre Doue ac ar pec'her?*

R. Salocraç : maes disposi a ra ar pec'her da
receo ar pardon e sacramant ar binigen.

* G. *Ped seurt condition a dle ar gontrition imparfet
da gaout evit disposi ar pec'her da receo ar c'hraç
eus ar pardon e sacramant ar binigen?*

R. Teir gondition a dle da gaout.

* G. *Pehini eo ar c'henta?*

R. Ur propos ferm da viret rac ar pec'het.

* G. *Pehini eo an eil?*

R. An esperañç da veza pardonnet.

* G. *Pehini eo an tiede?*

R. Ur gommançamant eus a garantez Doue,
rac ma e zeo ar zourcen eus an oll justic.

G. *Petra eo caret Doue dre ma e zeo ar zourcen
eus an oll justic?*

R. E garet dre ma teu da bardoni ar pec'her
dre un effet hebquen eus e vadelez.

G. *Ha ret eo caout doujañç Doue en ur receo
sacramant ar binigen?*

R. Ia, necesser eo ervez ma command an avel,
ret eo lacat doujañç Doue er galon, rac Doue
goude bea tennet an den eus ar bed-ma, a ell
punissa ar pec'her dre ur buniton eternel.

G. *Da betra e servich doujañç Doue?*

R. Da zisposi ar galon da garet Doue.

G. *Ac aoualc'h eo caout doujañç Doue?*

R. Salocraç, red eo caout ur guir desir da
garet Doue, hac ober e dle e bossuble vit lacat er
galon carante Doue.

G. Ac ober allomp-ni an dra-se

R. Ia, gant ar zicour eus a c'hraç Dorn.

TRICHUECVET QUENTEL.

Eus ar Goëssion.

* *G. Petra eo ar confession?*

R. Ar confession a so un accusation eus an oll bec'hejou commetet, pehini a rer da ur belec approuvet evit caout an absolver a-nezo.

G. Perac eo red coëz ar pec'hejou?

R. Evit oboïssa da Jesus-Christ pehini a fell dezan e ve hor pec'hejou pardonnet deomp dre e vinistret.

G. Perac en deus Jesus-Christ commandet deomp coëz hor pec'hejou d'e vinistret?

R. Da guenta, evit ma tuimp d'en em humilia; d'en eil, evit ma allimp receo digant ar belec evel digant ur medecin charitabl, ar remejou capabl da barea clenvejou an ene.

* *G. Ha necesser eo coëz e oll bec'hejou?*

R. Ia, pion bennac a nac'hfe gant anoudeguez ur pec'het marvel, a raffe ur sacrileich.

G. Ma ve ur pec'het mezus pehini ne grederquet discleria, hac un drouc bras eo?

R. Ia, e nac'h a so pec'het bras; pa ne hon deus quet bet meëz ous e gommei, ne dleomp quet caout meëz ous e ziscleria.

* *G. Ha necesser eo ive discleria ar circonstançon?*

R. Ia, beza so circonstançon pere a renquer discleria.

G. Pere eo ar circonstançon a renquer discleria?

R. Ar re a chench ar pec'het pe a gresq ar greüsdet eus ar pec'het.

G. Roet-din un exempl eus ar circonstançon pere a chench ar pec'het?

R. Insulti an nessa a so ur pec'het a hanep ar garante; mæs ober ar pec'het - se en ilis, a so profani an ilis ac ober ur sacrileich.

G. Roet-din un exempl eus ar circonstançon pere a gresq ar greüsdet eus ar pec'het?

R. An hini en deus blasphemet, lavaret comzou dishonest, drouc-presegnet dirac calz tud, a gommei ur pec'het brassoc'h eguet an hini a ra quement-se dirac neubent a dud.

* *G. A red eo ive lavaret ped gueich hon deus commetet ar memes pec'het?*

R. Ia, abalamour quen alies gueich ma teuer da goëza enna e cometer ur pec'het nevez.

* *G. Mar disonjomp ur pec'het marvel, ar confession ac-hi so nul?*

R. Nul eo ar confession m'ar disonjomp dre hon faut, a ret eo ober ar confession-se a neve; mæs m'ar disonjomp hep hon faut, evez aoualc'h discleria ar pec'het-se er goëssion guenta.

G. Ped seurt confession-so?

R. Dion seurt: ar confession particulier ac ar confession general.

G. Petra eo ar confession particulier?

R. Un accusation eus an oll bec'hejou commetet abaonë ar confession diveza.

G. Petra eo ar confession general?

R. Un accusation eus an oll bec'hejou pere a so bet discleriet dija, eus ar re a so bet commetet abaonë commançamant ar vuez pe abaonë un amser considerabl.

G. A mad eo ober ur confession general?

R. Ia: a memes aveichou necesser, dre exempl, evit repari an defautou eus ar confessionou tremenet.

G. Pe seurt avantaj a so e ober ur confession general?

R. Servicha ra d'hon humilia, da gresqui en hor c'halon an horrol eus ar pec'het, rei a ra deomp nerz d'en em zivoal dioutâ, ha procuri a ra deomp ur peoc'h bras er goustianç.

N A O N T E C V E T Q U E N T E L.

Var an examen a goustianç, pehini a renquer da ober quent mont da goëz.

* G. *Petra a renquer da ober quent mont da goëz?*

R. Ret eo examina e goustianç.

* G. *Petra eo an examen e goustianç?*

R. Clâsq gant sourei an oll bec'hejou pere hon deus commetet.

* G. *An examen-se ac eon a so necesser?*

R. Ia, abalamour ne aller quet caout glac'har eus e bec'hejou hac ho c'hoëz oll, hep lacaat hon speret e poan evit o anaout oll.

* G. *Penaus e renquer ober an examen-se?*

R. Ret eo da guenta goull digant Doue ar sclârigen evit anaout hor pec'hejou, ac ar c'hraç d'ho detesti.

* G. *Petra renquer da ober goude?*

R. Ret eo examina e petra hon deus pec'het, dre sonjou, dre gomzou, dre actionou pe dre vacamanchou a henep gourc'hemmenou Doue ha re an ilis, hac a henep an deveriou eus hor stad.

G. *gant pe seurt sourei a-pe seurt attention e renquer examina e goustianç?*

R. Gant ar memes sourei ac attention a gustomer da lacaat en afferiou a gonséquanc.

G. *Pehini eo ar voyen da renta an examen-se essoc'h?*

R. Oc'h examina bemnos e goustianç, quent mont da gousquet.

* G. *Petra renquer da ober goude beza examinê e goustianç?*

R. Ret eo exita er galon ur guir glac'har da yeza offancet Doue, ac ur propos ferm d'en em zional dious ar pec'het en amser da zont.

* G. *Penaus e roet-hu da entent oc'h eus ur guir glac'har ac ur propos ferm?*

R. En ur lavaret a galon : ma Doue me em beus ur glac'har vras meurbet d'ho peza offancet, abalamour ma e zoc'h infinimant mad, infinimant carantezus, ha ma tisplich deoc'h ar pec'het ; me a bromet, gant sicour ho c'hraç santel, n'oc'h offanci mui, hac e rin pinigen.

G. *Ac aoualc'h eo lavaret quement-se a c'henou?*

R. Salocraç : ret eo lavaret ar c'homzou-se gant ur galon leun a distridiguez.

G. *Petra ententit-hu dre an distridiguez-se?*

R. Caout ur galon mantret dre ar glac'har.

U G U E N T V E T Q U E N T E L.

Var ar faëçon da goëz.

* G. *Penaus e renquer coëz?*

R. Ret eo en em lacaat d'an daoulin, goull benediction ar belec en ur lavaret, roet din ma zad ho benediction abalamour ma e meus pec'het, pe e latin, *benedic mihi pater quia peccavi*; lavaret ar gonfiteor bete *meâ culpâ*; discleria peigneit so abaouë ar confession divea, ha coëz neuse e oll bec'hejou.

G. *Petra renquer da ober goude bea discleriet e oll bec'hejou?*

R. Ret eo lavaret : *eus ar pec'hejou-se ac eus ar re a bere n'em eus quet a sonch e c'houlennon pardon digant Doue, a greiz ma c'halon, ha digueoc'h-hu ma zad e c'houlennon pinigen ac absokeu?*

* *Petra renquer da ober goude-se ?*

R. Ret eo chilon gant attention avison ar belec, ha m'ar lavar deomp ne zomp quet dispozet aoualc'h evit receo an absolven, e renquer en em soumeti gant humilite d'e injamant; echui ar *confiteor*, hac ober un act a contrition.

G. *Piou eo ar re ne zint quet dispozet mad aoualc'h da receo an absolven ?*

R. Ar re ne renonçont quet d'ho fec'hejou, ne tec'hont quet dious an occasionou d'a bec'hi, pe ne fant quet deo satisfia da zone a d'an nessa; hac ar re pere ne zint quet instruet aoualc'h var ar religion.

G. *Petra renquer da ober evit en em gorrija eus e fautou ?*

R. Ret eo en em zisfiout ac'hanomp hon-unan a beza bepret var eve.

G. *Petra renquer da ober ouspen ?*

R. Tec'het dious an occasionou ac ar gompaigninezou pere so caus deomp da bec'hi, caout recours da Zone dre ar beden, hac en em zivonal dious an diegu.

UNAN VARNUGUENTVET QUENTEL.

Var ar Satisfaction.

* G. *Petra eo ar satisfaction ?*

R. Repari an injur hon deus græt da Zone, ac an dommaich hon deus græt dan nessa.

G. *Ha ni a ek satisfia aoualc'h da Zone evit hor pec'hejou ?*

R. Ne allomp quet e ober en ur façon barfet.

G. *Perac ?*

R. Abalamour majeste un Done pehini a offañcomp a so infinit, ac hor satisfaction ne deo quet.

G. *Petra servich eta lacaat hor poan da satisfia da Zone, pa ne allomp quat satisfia aoualc'h ?*

R. Evit ober gant siconr eus a c'hrac Doue quement e ma ellomp, en ur c'hortos ar rest digant e vadelez.

G. *A ne allomp-ni quet ober da Zone ur satisfaction suffisant en ur façon bennac ?*

R. Ia, possubl aoualc'h eo an dra-se, abalamour gant ar siconr eus a c'hrac Done e allomp renta dezan ur satisfaction eus a pehini e plich gantà en em gontanti.

* G. *Petra ra pris ha mirit d'hor satisfactionou ?*

R. Satisfaction Jesus-Christ pehini a so infinit, a gant pehini e unissomp hor satisfactionou hon-unan guella ma ellomp.

G. *Jesus-Christ en deus eta satisfiet eyidomp ?*

R. Ia, muioc'h evit ne voa necesser.

G. *Perac eta an autrou Doue en ur bardoni ar boan eternal, ne bardon quet deomp ar boan temporel ?*

R. Dre vadelez e ra quement-se, evit hon derc'hel ato var eve.

* G. *Pere eo an œuvrou dre pere e aller satisfia ?*

R. An œuvrou pere a ve roët deomp e pinigen gant ar belec, evel ma eo ispicial ar beden, an ahizen ac ar iun dre behini e ententer ive ar mortificationou ac an ol brivationou corporel, da lavaret eo quement tra a ra plijadur d'ar c'horff.

G. *A satisfia e ellomp-ni dre an afflictionou pere a sigac Doue deomp ?*

R. Ia, e ober a ellomp en ur ho souffr gant patiantet a dre ur speret a binigen.

* G. *Petra eo satisfia d'an nessa ?*

R. Renta deza ar pez hon deus tennet digantà,

e vadon m'ar hon deus ho c'hemeret, e enor m'ar hon deus e zrouc-preseguet, pe attaquet en e reputation vad.

* G. *Penaus e renquer satisfia d'an nessa pa hon deus e offancet?*

R. Ret eo renta satisfaction dezâ, ac en em unani gantâ.

* G. *Petra sonjet-hu eus an hini ne fell quet dezâ satisfia?*

G. E confession a so nul ha ne servich da netra.

G. *Pe seurt pinigennou a deomp-ni desirout a ve roet deomp?*

R. Pinigennou capabl d'hor c'horrija eus hor goall accustunanchou ha capabl da effaci hor pec'hejou.

G. *Da betra c'hoaz e servich hor pinigennou?*

R. Da renta ac'hanomp henvel ous Jesus-Christ pehini en deus souffret hac a so bet crucifiet evit hor pec'hejou.

G. *Petra c'hoarê gant ar re pere goude beza bet pardonet gant Doue dre sacramant ar binigen, n'ho devezo quet gouscoude satisfiet aoualc'h er vuez-mâ evit ho fec'hejou?*

R. Satisfia raïnt er bed-all dre hoanniou calz brassoc'h.

* G. *Pelec'h e andurint-hy ar poanniou-se?*

R. Er purgator.

DIU VARNUGUENT QUENTEL.

Var an Induljançon.

* G. *Petra zesq ar fei deomp var an induljançon?*

R. Disqui a ra deomp en deus Jesus-Christ roët d'e ilis ar galloud d'ho accordi, ac an uzaich anezo, a so un dra profitabl menrbet, evit ar bobl christen.

* G. *Perac e zint-hi quer profitabl?*

R. Abalamour ma zint instituet evit diminui ar rigor eus ar poanniou temporel dleet d'ar pec'het.

G. *A ret eo deomp-ni compren penaus eo diminue ar rigor-se?*

R. Salocraç : avoalc'h eo credi penaus ur van vad, evel ma eo an ilis, ne ro de vugale netra nemet ar pezh a so capabl d'ho soulagi er bed-mâ ac er bed-all.

G. *An ilis en ur accordi induljançon dar gristenien ac e intantion eo ho dispansi da satisfia da Zoue?*

R. Salocraç : an ilis ne deus intantion da accordi induljançon nemet d'ar re pere, eus ho c'hoste, a laca ho foan da satisfia da justic Doue.

G. *Da betra e servich eta an induljançon?*

R. Servicha reont deomp calz e pep façon, pa eo guir hon deus ato lec'h da gredi penaus n'hon deus quet c'hoaz pur satisfiet d'hon obligationou.

G. *A pa ve guir an dra-se?*

R. Ma ne hon deus quet pur satisfiet da Zoue e zomp adversourien deomp hon-unan, nemet recours hon deffe d'ar c'hraçon ha dan induljançon eus an ilis.

G. *Pehini eo eta, en ur guer, intantion an ilis en ur rei induljançon?*

R. Da sicour ar gristenien pere ho deus bolonte vad da satisfia da Zoue, hac ho sicour er pezh ne allont quet da ober.

G. *Petra eo intantion an ilis var guement-se?*

R. Cresqui muyoc'h-mui er galonou carantez evit Doue, hervez ar c'homzou-mâ eus hor salver seul-vui hon deus recevet, seul-vui e deomp caret.

* *G. Pehini eo ar quella disposition evit gounit an induljancon ?*

R. Ober quella ma eller ar pez a so merquet evit ho gounit, ha gortos an effet eus a visericord an autrou Doue pehini hepquen a veel goueled ar c'halonou.

* *G. Var petra eo fontet an induljancon ?*

R. Var satisfactionou Jesus-Christ ha re ar saent.

G. Perac e laqueet-hu satisfactionou ar saent gant re Jesus-Christ ?

R. Abalamour an autrou Doue dre vadelez evit e vugale fidel a fell dezan caout truez ous e vugale all.

G. Evit petra c'hoaz ?

R. Abalamour satisfactionou ar saent a so uniset gant re Jesus-Christ, eus a bere e tennont ar pris a dalont.

* *G. Pion en deus ar galloud da accordi induljancon ?*

R. Hon tad santel ar Pap en deus ar galloud-se en ilis universel, ha pep Escop en e Escopti, hervez ar reglen graet gant ilis.

TEIR VARNUGUENT QUENTEL.

* *Var an Nouen.*

G. Petra eo an Nouen ?

R. An nouen a so ur sacramant instituet evit ar zoulajamant spirituel ha corporel eus an dud clàn.

G. Pe seurt effejou en deus an nouen ?

R. 1°. An nouen a effaç ar rest eus hor pec'hejou ; 2°. rei a ra nerz a eneb tentationou an drouc-speret en heur euz ar maro ; 3°. rei a ra yec'het ar c'horf mar be guell dirac Doue da zilvidiguez an ene.

G. Pour e tleer receo an nouen ?

R. Pa ver clàn en danger da vervel, hep goude gortos an termen divea.

G. Petra dleer da ober evit receo er sad an nouen ?

R. 1°. En em lacaat e stad a c'hraç ; 2°. caout ur fianç vras e madeles Doue ; 3°. bea soumettet de volonte.

G. Petra dleer da ober goude bea recevet an nouen ?

R. Trugarecat Doue eus ar c'hraç en deus accordet deomp, ha sonjal hebquen ennan ac en eternite.

TREDE-VARNUGUENT QUENTEL.

* *Var au Urz.*

G. Petra eo an Urz ?

R. An urz a so ar sacramant pehini a ro dan dud a ilis ar galloud da ober o c'harg, ac ar c'hraç de ober santelamant.

G. Pion en deus ar galloud da rei sacramant an urz ?

R. An esquibien hebquen.

G. Gant pe seurt dispositionou e tleer receo an urz ?

R. 1°. Ret eo beza galvet gant Doue evit ar stad-se ; 2°. receo an urzon gant intantion hebquen da brocuri gloar Doue ha silvidiguez an nessa ; 3°. cundui ur vue pur a divlam, a bea e stad a c'hraç.

PEDIRVET-VARNUGUENT QUENTEL.

Var ar Briedelez.

* *G. Petra eo ar Briedelez ?*

R. Ar briedelez a so ur sacramant pehini a ro dan dud a zemez ar c'hraç da gundui assemblez ur yuez christen ha da rei d'ho bugale un discadurez hervez Doue.

* G. *Penaus e signifi sacramant ar bridelez union Jesus-Christ gant an ilis?*

R. Abalamour an oac'h a represant Jesus-Christ pried an ilis, hac ar vreg a represant an ilis pried da Jesus-Christ.

G. *Penaus e tle particulieramant an oac'h repesanti Jesus-Christ?*

R. Ho carout e gnirione e bried evel ma zeo caret an ilis gant Jesus-Christ.

G. *E petra e particulier e tle ar vreg repesanti an ilis?*

R. Dre ar respet ac ar zoumission a dle de fried, evit imita an ilis leun a respet ac a soumission evit Jesus-Christ.

G. *An union etre daou bried ac-hi a ell beza torret?*

R. Salocrag : union ar priejon, evel hini Jesus-Christ gant e ilis ne all e façon ebet beza dispennet.

* G. *Pere eo an obligationou ar briedelez?*

R. Da veva en union vad ac er garantez, da andiri gant patientet poanion ar briedelez, ha da rei dar vugale un descadurez santel.

G. *Pe seurt ræzon principalamant a dle engagi an den da zimisi da un all?*

R. Ar vertu ac ur vuez reglet mad.

* G. *Pere eo ar façonniou fall da antren er stad a briedelez?*

R. Ar re principala so : 1. dimisi hep consulti bolonte Doue, hac heb anaout an obligationou eus ar briedelez ; 2. dimisi gant intantionou controll dar zantelez eus ar stad se ; 3. dimisi en despet dar guerent.

* G. *Penaus e tleer en em zisposi da receo sacramant a briedelez?*

R. En em zisposi a dleer dre ur gossession vad, ha dre ur gommunion santel ; dre pedennout servant ; dre alluzennou, ac en ur veva en ur volesti vras.

* G. *Peur e tleer coëz ha communia en intantion-se?*

R. Coëz a communia dleer un devez benac quent eureugi.

G. *Ha mad eo eureugi pep devez eus ar zizun?*

R. Ia : ac ur zuperstition eo credi e ve un deis benac eus ar zizun maleurussoc'h eguet un all.

Continuation eus ar trede Parti.

VAR AR PRATICOU PRINCIPALA EUS AR RELIGION
INSTITUET GANT AN ILIS.

QUENTA QUENTEL.

Var an Oferen ar Barrez.

G. *Pe oferan a dleer ispicial cleout da zul ha da voël?*

R. Oferan ar barres, quement a ma zeo possubl, hervez ar reglen ancien.

G. *Perac eo guelloc'h clevet an oferan pephini en e barres eguet un oferan all?*

R. Abalamour en oferan ar barres an-dud fidel a so reunisset gant ho ferson legitim.

G. *Perac c'hoaz?*

R. Abalamour en oferan ar barres a ve græt ar pron.

G. *Petra eo ar pron?*

R. Ar pron a gompren daou dra.

G. *Pehini eo ar c'henta?*

R. Ar beden public commandet gant Doue evit an ilis universel, evit ar bastoret legitim, evit ar brincet ac evit an oll ezomou public ha particulier.

G. Pehini eo an eil?

R. An instructionou eus ar bastoret.

G. A profitaploc'h eo da ur c'hristen ghilaou instructionou e berson, eguet instructionou ar veleien-all?

R. Ia, abalamourma zint instructionou an hini pehini a so ispicial carguet eus hon eneor; abalamour c'hoaz ma ve publiet neuse ordrenançou an ilis, a ma ve annoncet ar goëliou-berz, ar yuniou a quement a sell ouis hon dever e andret Doue.

G. Pe seurt profit a denn c'hoaz ar barissionie en ur assista en ho farres?

R. Pep christen a gaff en e barres ur sourcen a instructionou ac an occasion da brofita eus ar sacramanchou.

G. Penaus an ilis parres ef-hi ur sourcen a instruction?

R. Abalamour eno e clever ar sermoniou ac ar c'hatechis.

G. Penaus e zeo an ilis parres sourcen ar sacramanchou?

R. Abalamour en ilis parres e ve roët ar vadiant; eno e conserver an eol sacr; eno e receiver, d'a basq ar gommunion santel.

EIL QUENTEL.

Var Ceremoni an dour biniguet ac ar bara biniguet.

G. Petra eo an dour biniguet e ve græt en ilison parres?

R. Un dour eo, var pehini e ra an ilis benedictionou particulier cazi evel e ve græt var an dour da vadea.

G. E petra e consist ar venedictionou-se eus an ilis?

R. Ar venedictionou-se a so pedennou pere a leverer en ur ober aliez sin ar groaz.

G. Perac sin ar groaz?

R. Evit desqui e receiver an oll benedictionou particulier dre groaz Jesus-Christ.

G. Perac an dud a ilis a zeu da deuleur dour biniguet var ar gristenien un tamic quent an oferen?

R. Evit digac sonch dezo eus ar bonheur hô deus recevet er vadiant.

G. Petra signifi c'hoaz an Asperges?

R. Signifia ra ar burete a goustianç gant pehini e deomp pedi, ispicial epad an oferen.

G. Petra signifi ar bara biniguet?

R. Ar bara biniguet a so ur sin a union etre ar gristenien fidel.

G. Petra represent ar bara biniguet?

R. Ar repasiou a vignonaich a rê gueichal ar gristenien ancien assemblez, evel ur merq a union vad etrezo.

G. Petra zesq eta deomp ar bara biniguet eus an ilis?

R. Desqui a ra deomp beva gant hon breudeur e peoc'h a gant garante.

TREDE QUENTEL.

Var Goël Nedelec.

G. Pe seurt myster a celebromp-ni da zeis nedelec?

R. Gûniveles hor salver.

G. Perac nos nedelec ef-hi bepret miret gant ar gristenien gant quement a respet?

R. Evit caout ato sonch e zeq bet faller d'hor salver guenel en nos-se.

G. Perac eo faller d'hor salver guenel e creiz an nos ?

R. Evit disquez penaus ar bed a edo en deva-ligen arauc guinivelez hor salver.

G. Petra remerquer ispicial var goël nedelec ?

R. Remerqui a rer e ve lavaret teir offeren, unan da anter-nos, an eil da c'houlou dei ac an trede d'an heur ordinal.

G. Petra dleer consideri e oferen anter-nos ?

R. Ret eo consideri Jesus-Christ ganet en ur c'hiraou, a cousquet var un tamic foën.

G. E pe boënt eus an oferen e tleomp-ni consi-deri Jesus-Christ er stad-se ?

R. Er momet eus ar gorriou, e pehini corf hon salver a so e guirione presant var an anter.

G. Petra dleer da ober epad an eil oferen ?

R. En em unissa gant ar bastoret pa zeuzont da adori ar c'hrouadur divin.

G. Penaus e clevas ar bastoret quelou eus a c'huinivelez hor salver ?

R. Annoncet e voa dezo gant un el.

G. Petra glevas ar bastoret devot-se, er momet ma velzont an el ?

R. Cleout a rezont un niver bras a sperejou celestiel o cana ar c'hantic a joa a so canet alies gant an ilis : gloar da Zoue en eon, ha peoc'h d'an dud a volonte-vad var an douar.

G. Petra dleer da gonsideri en deirvet oferen ?

R. Consideri a dleer penaus ar c'hrouadur di-vin-se, ganet en amser gant ar Verc'hes Vari, a so a beb eternite map da Zoue.

G. Perac eo bet faller da Jesus-Christ beza ur c'hrouadur er baourente ac er souffranç ?

R. Evit reit deomp couraich da garout ar baou-rente ac ar souffrançon.

G. Penaus e tleomp-ni enori hor salver er myster-mad ?

R. En ur garet ar beaurien ac o tisprijout vaniteou ar bed.

PEDIRVET QUENTEL.

Var goël an Epiphani, hanvet ar rouané.

G. Petra signifi an Epiphani ?

R. Epiphani a signifi discleration pe manifes-tation.

G. Pere eo ar mysteriou a celebrer en ilis da zevez an epiphani ?

R. Tri myster bras e pere gloar Jesus-Christ a so discleriet pe rentet sclerac anat.

G. Pere eo ar mysteriou-se,

R. 1. Adoration an tri roue ; 2. badiant hor salver ; 3. e virac quant a pehini e chenchas an dour e guin.

G. Petra voa an tri roue-se ?

R. Payanet dent a sao-heaul.

G. Perac en deus Doue galvet an dud-se da adori e vab ?

R. Evit disquez e oa dent an amser e pehini e thie ar baianet receo an anoudeguez eus ar guir Doue.

G. Penaus e cundūas Doue an tri roue païen-se d'ar plac e pehini e voa ganet ar map Jesus ?

R. Dre ur stereden.

G. Petra reas an tri roue pa gafzont ar map Jesus ?

R. Offr a rezont dezan aour, ezens ha myr.

G. Petra signifi ar presanchou-se ?

R. Offri a rezont aour, abalamour ma anaïent

Jesus evit roue ; èzens abalamour ma anaient
Jesus evit Doue ; ha myr abalamour e vouient e
voa Jesus den pehini a dlle beza sebeliet.

G. *Ha dont a reas ive ar juseviend d'e adori ?*

R. Salocrag , ha quement-se a voa ur merq
eus ho dallente.

G. *Petra dleer ober evit profita eus a voël ar
rouanes ?*

R. Heulia ar stereden pehini hor c'hundu da
Jesus-Christ ; da lavaret eo an inspirationou eus
e c'hrag.

G. *Petra dleer da ober c'hoaz ?*

R. Offri presanchou da Jesus-Christ.

G. *Penaus ?*

R. Rei an aluzen d'ar beauvien.

P E M P E T Q U E N T E L .

Var ar C'horaïs.

G. *Piou en deus instituet ar c'horaïs ?*

R. A bep amser, abaoue an ebestel , e zeo bet
observet ar c'horaïs en ilis catolic.

G. *Perac e zeb bet etablisset ar c'horaïs ?*

R. Evit hon disposi da zelebri passion hor
salver hac hor prepari da voël basq.

G. *Perac c'hoaz ?*

R. Evit enori ar retret a reas map Doue ,
pehini a yuñas daou-uguent devez en desert.

G. *Da betra e fell dan-ilis hon angagi dre ar
yun eus ar c'horaïs ?*

R'. D'ar guir yun , d'ar guir abstinanc.

G. *Petra eo ar guir yun-se , ar guir abstinanc-se ?*

R. Chom hep pec'hi.

G. *Penaus e tle ur c'hristen tremen ar c'horaïs ?*

R. Dleet eo dezan mui egnet en amseriou-all,
yun, pidi , rei an aluzen , beva retiret , ha caout

meez a glac'har eus e bec'hejou pere a so bet
caus eus a varo hor salver.

G. *Petra dle c'hoaz ur c'hristen da ober er
c'horaïs ?*

R. Chilaou comzeu Doue ac en em brepari
da goëz er zunioù quenta eus an amser santel-se.

C ' H U E C ' H V E T Q U E N T E L .

Var ar Sizun Santel.

G. *Perac eo hanvet ar sizun-se ar sizun-santel ?*

R. Abalamour d'ar myster bras eus hon re-
demption echuet gant hor salver.

G. *Petra so bet c'hoarvezet d'ar sul hanvet sul
ar bleuiou ?*

R. Jesus-Christ a so bet recevet e triomphi er
guer a Jerusalem c'huec'h devez quent e bassion,

G. *Petra so c'hoarvezet d'ar merc'her varlerc'h ?*

R. Judas a verzas e vastr d'ar jusevien.

G. *Petra c'hoarvezet d'ar yaou ?*

R. Hor salver e mare coan a institutas ar
sacramant eus an anter , ac a velc'has ho zreiz
de zisquibien.

G. *Pe da vare e voa livret hon salver etre
daouarn ar jusevien ?*

R. En noz eus ar yaou dar guener ; Judas
traitour dezan , er saludas ac a bocas dezan :
er memes amser Jesus a voa arretet gant ar
soudardet. E gundui a rezont garrotet dirac ar
brincet eus ar veleyn , ac ober a resont dezan
souffi pep seurt outrachou.

G. *Petra c'hoarvezet d'ar guener ?*

R. Jesus-Christ a oa scourgeet , condaonet a
crucifiet.

G. *A d'ar sadorn , petra c'hoarvezet ?*

R. Hor salver a chomas er bê.

G. *Petra dleomp-ni da ober evit tremen er vad ar sizun santel-mâ?*

R. Tremen an amser oc'h ober pinigen , o pedi , ac o sonjal er vad e maro ac e passion Jesus-Christ.

SEIZVET QUENTEL.

Var an devez santel a Basq.

G. *Pehini eo ar brassa devez goël evit ar bobl christen?*

R. Sul fasq.

G. *Pe seurt myster e celebrer en devez-se?*

R. Resurrection hor salver.

G. *Petra ententet-hu dre resurrection hor salver?*

R. Entent a ran penaus corff ac ene hor salver dispartiet dre ar maro so bet a nevez unisset an eil gant eguile.

G. *Piou en deus gueleit Jesus-Christ goude e resurrection?*

R. Gueleit eo bet Jesus-Christ meur a veich goude. e resurrection , gant ar groagues santel ha gant en ebestel , ac apparisset en deus un devez da ouспен pemp cant den assambllet.

G. *Pe seurt merq en deus roet Jesus-Christ eus e resurrection?*

R. Comzet en deus gant e ebestel ; debret en deus ganto , ho laqueet en deus memes da douicli ouse gorff ha da lacaat hodaonarn en e c'houliau.

G. *Petra signifi ar goms Alleluia pehini a ve lavaret quen alies a veich en amser Fasq?*

R. *Alleluia* a signifi meuleudi da Zione ; ar goms-se a so ur goms a joa ac a rejouissanc.

G. *Petra so caus ma ve lavaret ar goms-se quen alies?*

R. Abalamour ma eo ur sin a joa.

G. *Petra so caus ma pedomp en hon sa en amser santel-se?*

R. Evit disquez ar joa a ro deomp resurrection hor salver.

G. *Perac quemet-se a joa er goël ac e oll amser fasq?*

R. Abalamour ma celebrer neuse ar victor gonnezet gant Jesus-Christ var ar maro ac var ar pec'h et.

G. *Penaus e zeo Jesus-Christ victorius eus armaro?*

R. Dre ma zeo breman leun a vuez , ha ne varvo birviquen mui.

G. *Penaus e zeo Jesus-Christ victorius eus ar pec'h et?*

R. Abalamour ma en deus trec'h et ar maro eus a behini ar pec'h et a voa bet caus.

G. *Ha ne vise quet ive celebret Pasq gant ar jusevien?*

R. Ia , celebret e vize Pasq gant ar jusevien , e memor eus ho delivranc eus an Egypt.

G. *Ac henvel eo Pasq ar gristenien eus Pasq ar jusevien?*

R. Ia , henvel e zint en ur façon bennac : Jesus-Christ o ressucita en deus hon delivret eus a gaptivite an drouc-speret ac eus a boanniou an ifern , evel ma oa bet delivret ar bobl a Israël eus a gaptivite Pharaon.

G. *Pe seurt profit a dleomp-ni tenna eus myster ar resurrection?*

R. Evel ma zeo tremenet. Jesus-Christ eus ar maro d'ar vuez , e tleomp ive tremen eus ar pec'h et d'ar stad a c'hraç.

G. *Jesus-Christ a so ressucitet , Jesus-Christ ne varvo mui ; pe seurt resolution a dleomp-ni da guermer brema?*

R. Ar resolution da zional rac pep pec'het.

G. *Perac e tleomp-ni tremen an amser Fasq en ur joa spirituel?*

R. Abalamour d'an esperanç hon deus da resucita un deiz evel Jesus-Christ.

G. *Petra signifi ressucita evel Jesus-Christ?*

R. Quément-se a signifi e tleomp un deiz, corf ac ene, jouissa eus e c'hoar.

E I S V E T Q U E N T E L,

Var Goël ar Yaou-Basq.

G. *Pe seurt miracl a so bet c'hoarvezet d'ar Yaou-Basq?*

R. En deiz-ze e pignas hor salver en eon.

G. *Petra ententit-hu dre an eon?*

R. Dementanç an dud eñrus.

G. *Perac eo pignet Jesus-Christ en eon?*

R. Erit commanç jouissa eus e rquantelez.

G. *Erit petra c'hoaz?*

R. Erit prepari plaçon deomp.

G. *E pe amser eo pignet Jesus-Christ en eon?*

R. Daon-nguent devez goude e resurrection.

G. *Petra reas Jesus-Christ en deiz ma pignas en eon?*

R. Dibri a reas gant e zisquibien, parlant a reas pell ganto; goude-se ho c'hunduas e Betani, ac ac'hano var menez Olivet e pelec'h e savas e zaouarn ac e roaz dezo e venediction.

G. *Petra c'hoarvezaz neuze?*

R. E queit a ma oa e rei e venediction d'e zisquibien e savas en eon, ac ur voabren en c'huzas d'ho daoulagat.

G. *Petra reas neuze an disquibien?*

R. Dre ma sellent bepret gant attention, daou El a apparissas dezo hac a annonças dezo penaus

Jesus-Christ a dlle un deiz disquen visiblaman var an douar evel ma oa pignet en eon.

G. *Petra reas an disquibien goude?*

R. En em denna rezont assamblez hervez urz Jesus-Christ, gant Mari e vâm, evit gortos er silanç ac en oraçon, ar Speret-santel prometet dezo.

G. *Da betra hon oblich ar Myster-mâ?*

R. Da sevel hor sonjezonou var zu an eon, a da zezirout ma vezo discleriet gloar Jesus-Christ.

N A V E T Q U E N T E L.

Var Goël ar Pentecost.

G. *Pe seurt myster a celebrer en ilis da zeiz ar Pentecost?*

R. An disquen eus ar Speret-santel.

G. *Petra signifi Pentecost?*

R. Signifia ra an anter-cantvet devez, abalamour anter-cant devez goude Pasq, ur sulvez var dro nav-heur dious ar mintin, e tisquennas ar speret-santel var an ebestel.

G. *E pe façon e tisquennas ar Speret-santel var an ebestel?*

R. Clevet e voa calz trous en eon, evel trous un avel vras, pehini a gargas an ty e pehini e voa assamblet an disquibien.

G. *Petra c'hoarvezaz goude-se?*

R. apparissa reas evel tamou tan flam pere en em zispartias ac a zisquennas var beun pep-hini anezo.

G. *Petra reas ar jusevien?*

R. Ar jusevien assamblet e Jerusalem, eus a bevar c'horn ar bed, evit celebri goël ar Pentecost, a ziredas evit gout petra signifia an trous-se ho devoa clevet.

G. *Petra velzant-hi eta?*

R. Caout a rezont an ebistel o publia miracoul Done, ha pep-unan eus an dud estren-se a entente langaich an ebistel, evel pa vise bet langaich ho bro.

G. *Petra voa eta c'hoarvezet gant an ebistel?*

R. Dre an tan celestiel-se e voant carguet a fervor ac a gouraich evit annonç e voa Jesus-Christ ressucitet.

G. *Petra signifie ar flammou tan?*

R. Signifia rent penaus ar speret-santel a dlis dre predicationou an ebistel, scleraat ac anflami ar bed - oll.

G. *Ha celebret e vise ive ar Pentecost gant ar jusevien?*

R. Ia, en anter-cantvret devez goude Pasq e vise ur solemnite vras e tenez ar jusevien.

G. *Perac?*

R. Abalamour da guenver an devez-se ho devoa recevet ho lezen e creiz al luyat ac ar gurun.

G. *Pe seurt hevelidiguez a gavet-hu etre Pentecost ar jusevien ac hini ar gristenien?*

R. Cetu-hi ama: al lezen neve coulz ac an hini goz, a so bet publiet e creiz an tan, ac an tan-se, dre urz Doue, a so bet guelef gant calz a dud.

G. *Pe-seurt differanç a gavet-hu etre tan menet Sinai, ac an tan nevez pehini a disquennas var disquibien hor Salver?*

R. Cetu ama an differanç - se: tan menez Sinai a spontas an Israëlitet, mæs tan ar speret-santel disquennet dar Pentecost, a laca er galon calz douder a calz carante.

G. *A calz conversionou a reas an ebistel en ho predicationou quenta?*

R. Ia: sant Per a gontvettissas tri mil den en

deiz memes eus ar Pentecost; pemp mil en un occasion-all, hac un niver bras a re-all goude-se.

G. *Penaus e veve an disquibien neve?*

R. Ho buez a voa santel hac admirabl meurbet.

G. *E petra e cavet-hu ho buez quen admirabl?*

R. Dre n'ho devoa oll nemet ur galon ac un ene, ha ma voa pep tra commun etrezo.

G. *Pe seurt vertu e vise muià remèrquet etouez ar gristenien quenta?*

R. Ar joa da souffr evit hano Jesus-Christ.

G. *Pe seurt ceremoniou a bratigue ar gristenien quenta?*

R. En em assambli a rent bemde evit pedi; chilaou a rent predicationou an ebistel; assista a communia en oferen.

G. *Pe seurt froëz a dleomp-ni tenna eus ho exempl?*

R. En em gorrija a dleomp eus hon defautou, ha pratica vertuziou ar gristenien quenta.

DECVET QUENTEL.

Var Goël Done, pe Goël ar Sacramant.

G. *Petra ententet-hu dre goël Doue?*

R. Me entent Goël ar Sacramant eus an auter.

G. *Evit pe seurt ræson a ra an ilis ur procesion solemnel en devez-se?*

R. Evit diou ræson principal.

G. *Pehini eo ar c'henta?*

R. Evit disquez e credomp ferm penaus Jesus-Christ a so e guirione presant er sacramant adorabl eus an auter.

G. *Pehini eo an eil?*

R. Evit trugarecat Jesus-Christ da veza instituet ar sacramant adorabl-se, hac evit repari an outachou a rer dozan.

G. *Petra dleer da ober evit celebri er yad ar goëlman?*

R. Ret eo assista er procession gant respet ha modesti ; hac ive e benediction ar Sacramant hac ober alies acton a fei var ar myster divin-mâ.

UNNECVET QUENTEL.

Var an enorion a rentan Ilis d'ar Verc'hes Vari.

G. *Petra so caus ma rent an Ilis un enor particulier d'ar Verc'hes glorius Vari?*

R. Abalamour ar Verc'hes Vari a so santel dreist an oll dud cronet , a ma deus un titr evit-hi e-unan pehini ne aller quet rei da zen ebet.

G. *Pehini eo an titr-se?*

R. An titr a vam Doue.

G. *Petra ispicial a enor an ilis er Verc'hes Vari?*

R. E c'honception hep pec'het ; e guinivelez santel ; e c'halite a vam Doue ; e oboissanc parfet ; an humilite vras e deus pratiquet en devez ma voa bet purifiet , a pa bresantas e map en templ ; erfin , e assumption glorius.

G. *Perac e leveret-hi e zeo bet concevet ar Verc'hes Vari hep pec'het?*

R. Abalamour hervez ar santimant commun eus an deologianet , ar Verc'hes Vari , dre ur c'hraç special , a so bet concevet hep beza couplabl eus ar pec'het originel , ac abalamour ne convene quet da vajeste Jesus-Christ e vise bet e vam , momet ebet , sujet da gaptivite an drouc-speret.

G. *Petra remerquit-hu e guinivelez ar Verc'hes?*

R. Remerqui a ran penaus ar Verc'hes a so sortiet eus a lignez David , eus a famill ar brofetet ac ar batriarchet ; remerqui a ran c'hoaz penaus ar Verc'hes a so ganet leun a c'hraç ac a santelez.

G. *Piou a annonas d'ar Verc'hes e vise mam da Zoue?*

R. An el Gabriel a voa casset d'e c'haout , er

guer a Nazareth , hac e lavaras dezi aberz Doue , e devise concevet ha ganet map Doue.

G. *Petra c'hoarveas er momet ma lavaras ar Verc'hes e voa servicherez da Zoue?*

R. Map Doue en em incarnas e entraillou sacr ar Verc'hes , ac en em c'hreas den.

G. *Pe da zevez en deus map Doue en em c'hraet den?*

R. Da zeiz an Annonciation.

G. *Pe da zevez e deus ar Verc'hes presantet Jesus-Christ en templ?*

R. Da zeiz ar Burification.

G. *Ac un oboissanc vras a zisquesas ar Verc'hes en occasion-se?*

R. Ia , rac en em soumetti a re e peb tra da lezen Moïses.

G. *Penaus e deus-hi pratiquet un humilite vras?*

R. 1. Ho tonet d'en em burifia evel ar groaguez-all , petra bennac ma voa pur a dibec'h ; 2. ho veza paour , ne devoa meez ebet eus e faourente , offri a reas ar presanchou pere ho devoa custum ar beaurien da rei.

G. *Pe seurt presanchou a offrent-hi?*

R. Drouc goulm pe ziou dursunel.

G. *Petra ententet-hu dre an Assumption glorius eus ar Verc'hes Vari?*

R. Me entent e zeo bet ar Verc'hes Vari diguemeret ha glorifiet gant e map en eon , ha ma zeo bet placet huelloc'h eguet an oll etet.

DAOUZECVET QUENTEL.

Var an enor dleet d'ar Sænt , ha d'ar Batronez e particulier.

G. *Perac e vè ar Sænt enoret en Ilis?*

R. Abalamour ma int mignonet da Zoue , ac

evit glorifia Done pehini en deus ho rentet Sænt.
G. Pe da-zevez e ve celebret goël ar Sænt?

R. Celebret e ve purvuia da zeiz ho maro.

G. Perac età an ilis a zeu da c'helver devez ho maro devez ho guinivelez?

R. Abalamour an deiz eus ho guir guinivelez a so an deiz e pehini e zint ganet en eon, evit ar gloar eternal.

G. Pere eo ar Sænt a fell d'an ilis e teuffemp ispicial d'a enori?

R. Ar Batronei santel.

G. Perac e ro an ilis da bep christen ur Sant evit patron?

R. Evit proposi dezo exemplou caër a vertu, pere a dle touich ho c'halon.

G. Evit pe seurt Sænt-all e tleomp-ni c'hoaz caout devotion?

R. Evit Patronet an ilisou parres, Patron an escopti a patron ar ronantelez.

G. Perac e deus an ilis etablisset goël an oll Sænt?

R. Evit renta graon da Zoue da vea santifiet an oll eneou eürus.

G. Evit pe seurt ræson c'hoaz?

R. Evit hon exita muyoc'h-mui d'ar pratic eus ar vertuziou; en ur bresanti deomp calz exemplou a santelez, ac evit cresqui an niver eus hon intercessoret.

G. Perac e zeo goël an oll-Sænt unan eus ar re vrassa?

R. Rac ma zeo an imaich eus ar goël eternal pehini a zelebret ar Sænt gant Done en eon.

G. An ilis ac-hi e deus ar pouvoar da regli an nombr eus ar goëliou, ac-hi a ell lacaat pe denna deiou goël, ac-hi a ell regli ar façon da celebri ar goëliou - se?

R. Ia, ac oblijet e zomp d'en em gonfermi d'ar pez e deus reglet var quement - se.

TRIZECVET QUENTEL.

Var an devotion d'an Èlet.

G. Petra zesq deomp an Ilis var sujet an Èlet?

R. Disqui a ra deomp, goude ar Scritur sac'r, penaus Done a zigac e èlet evit beilla varnomp, ac evit hor sicour da ober hor silvidiguez.

G. Pe seurt santimant a dle ar virione-se lacaat en hor c'halon?

R. Ur santimant a drugarez evit madelez Done.

G. Da betra hon oblich presanç hon El-mad?

R. Da veilla varnomp hon-unan evit divoal da gommei pec'het ebet dirazan.

G. Pe-seurt santimant-all a dle ar virione-se inspiri deomp?

R. Ur respet vras evit an oll-dud fidel, ha memes evit ar vugale ar re viana, eus a bere, emê Jesus-Christ, an èlet a so ato e presanç an tad eternal.

PEVARZECVET QUENTEL.

Var Goël an Anaon.

G. Perac an ilis e deus-hi destinèt un devez eus ar bloaz evit caout sonch eus an Anaon?

R. Evit procuri dezo ur soulajamant general.

G. Evit piou e tleomp-ni ispicial pedi en deiz-se?

R. Evit hor c'hærent, hor mignonet ac evit hor mad-oberourien.

G. Evit piou e tleomp-ni c'hoaz pedi?

R. Evit an enœou muia abandonnet: an ilis, evel ur vam gommun, ho recommand d'hor pedennou-mad.

G. Perac oferen an Anaon ef-hi dishenvel diouz an oferennou - all?

R. Abalamour e oferen an anaon, n'eus merq ebet a joa, mæs mercou a distridiguez.

G. Perac an dra-se?

R. Abalamour an ilis ne deus quet anconc'het eo dre ar pec'het eo antreet ar maro er bed.

G. Pe seurt ræson ho deus ar gristenien d'en em gonsoli e zint sujet d'ar maro?

R. An esperanc da resuscita.

G. Penaus e merq an ilis an esperanc-se e ceremoniou an enterramanchou?

R. Oc'h allumi goulou.

G. Petra signifi ar goulou allumet?

R. Signifi reont ar vuez ac ar joa.

G. Ur joa bennac eta a so etouez ar ceremoniou ac an officou eus an dud varo?

R. Ia, abalamour d'ar resurrection.

G. An dud varo ac int a ell beza soulaget dre hor pedennou?

R. Ia, ispecial dre sacrific an oferen.

G. Perac?

R. Abalamour e sacrific an oferen e vè offret da Zone, e vaq unic pehini a so bet sacrificet evit an oll-dud.

P E M P Z E C V E T H A D I V E Z A Q U E N T E L .

Var an Daouzec deïou ac ar Vigilou.

G. Perac an ilis e deus-hi instituet yun an Daouzec-deïou?

R. Evit consacri da Zone an oll amseriou eus ar bloaz.

G. Perac e ve roet an Urzou sac'r dan Daouzec-deïou?

R. Profita ra an ilis eus ar yun public ha solemnel, evit goulou digant Doue beleien vad.

G. Hac obliget eo ar gristenien da ober pedennou particulier pa roet an Urzou?

R. Ia, pedi a deont Doue neuse, pa zeo evit-ho e vè roet an Urzou.

G. Perac e yuner en deïou diarauc ar goëliou bras?

R. Abalamour ex bed-mâ e renquer lacat ar binigen gant ar joa.

G. Petra vezo ar vuez da zont?

R. Ur joa pur, ac ur goël perpetuel.

F I N .

FÆÇON DA BEDI.

PEDENNOU DIOUS AR MINTIN.

En hano an Tad, ar Map ac ar Speret-Santel,
evel-ze bezet græt.

En em laqueomp e presanc Doue, adoromp-en ac en
trugarecaomp eus e oll vad-oberou.

DOUe oll galloudec pehini oc'heus hor c'hrouet her-vez oc'h imach, ac hon rentet capabl d'ho caret a d'ho possedi e pad an eternite, oc'h adori a reomp e pep humilite evel an autrou souveren eus a guement trazo. Esperout a reomp eunnoc'h, abalamour ma e zoc'h mad; ho caret a reomp a greiz hor c'halon, abalamour ma e zoc'h infuimant dign d'a veza caret.

O ma Doue! c'hui pehini oc'heus pep tra en ho cal-loud, anaout a reomp penaus ne hon deus netra na ve un effet eus ho trugarez. Ne heanimp morze d'a bublia ho madelezou, a d'ho trugarecat eus oc'h oll mad-oberou, ispecial d'a veza accordet deomp ar sclæ-rigen eus ar guir feiz, en ur lacaat ac'hanomp en

ho guir Ilis, a d'hon beza diouallet e pad an noz-mà dious pep goal accident.

Songeomp er pec'hejou pere a gomettomp aliessa; songeomp en occasionou pere a ra deomp ordinalamant offanci Doue, ha quemeromp ar resolution da dec'het dious ar fautou a reomp peurliessd.

En em arretet ur moment.

Goulennomp digant Doue ar c'hraç ne zeuimp mui d'en offanci, hac offromp dezan an oll actionou eus an devez-mâ.

Autrou Doue, oll galloudec, c'hui pehini oc'heus hor c'honservet bete commañcant an devez-mâ, saveteet ac'hanomp, dre ho calloud, evit na raïmp hirio an distera pec'het; mæs ma teui hon oll sonjesonou, hon oll gomziou, hon oll actionou da veza cunduet dre ho craç, evit an accomplissamant eus ho lezen santel, dre hon autrou Jesus Christ ho map, pehini a veo ac a reen ganeoc'h en unite gant ar speret-santel, e pad an oll amser. Evel-ze bezet grêt.

Evit obten digant Doue e oll graçou, adressomp dezan ar beden en deus desquet deomp hon Salver Jesus-Christ.

Hon Tad, pehini so en En: ho c'hano bezet sanctifiet. Roet deomp ho Rouantelez. Ho polonte bezet grêt en Douar evel en En. Roet deomp hirio hor bara pemdezic. Ha pardonet deomp hon offançou, evel ma pardonomp da nep en deus hon offancet. Ha n'hon abandonet quet d'an dentation. Mæs hou dili-vret a zrouc. Evel-ze bezet grêt.

Pedomp ar Verc'hez glorius Vari da intercedi evidomp e quenver Doue.

Me ho salud, Mari, leun a c'hraç: an Autrou so gueneoc'h. Biniguet oc'h dreist an oll groaguez, ha biniguet eo ar frouez eus ho cof Jesus. Santes Mari, Mam da Zoue, pedet evidomp-ni pec'herien, breman hac en heur hor maro. Evel-hen bezet grêt.

Fortifiomp hor fei, en ur lavaret ar Symbolen.

Me gred e Doue an Tad oll-galloudec, Crouer an En hag an Douar, hag e Jesus-Christ e Vap unic hon Autrou, pehini so bet concevet dre vertu ar Speret Santel: ganet gant ar Verc'hes Vari. En deus gouzanvet dindan Ponç Pilat, so bet crucifiet, maro ha sebeliet. So disquennet en Ifernou, d'an trede deiz ressuscitet eus a varo da veo. So pignet en En, a so asseet en tu-dehou da Zoue an Tad oll-galloudec. Ac'hano e teui da varn ar re veo hac ar re varo. Me gred er Speret Santel, en Ilis Santel Catholic, Communion ar Sænt, Remission ar pec'hejou, Resurrection ar C'hiç, ar Vuhe eternal. Evel-se bezet grêt.

Pliche gant ar Verc'hes santel, gant an Elez eürus ha gant an oll sænt intercedi evidomp e quichen hor Salver Jesus-Christ.

Pliche gant an Autrou Doue cundui hon oll actionou hac ho renta conform d'e volonte santel; pliche gantà hon dioual dious pep drouc, ha dre e vrasa trugarez accordi ar repos ac ar peoc'h d'an anaon. Evel-ze bezet grêt.

PEDENNOU DIOUS AN NOS.

† In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen;

En em lacaomp e presanc Doue, adoromp anezan, ac e drugarecaomp eus e oll vad-oberou.

Oc'h adori a reomp, ô va Doue, c'hui pehini zo amâ presant; ho meuli a reomp; ho caret hac hoc'h anaout a reomp evel an tad leun a vadelez, ac ar sourcen eus an oll madou. Ha trugarecât a reomp a greiz calon eus hoc'h oll mad-oberou, ha particulieramant eus ar re pere hon deus recevet hirio digant ho madelez infinit.

Goulennomp assistanc ar Speret Santel, evit anaout ha detesti hor pec'hejou.

Speret Santel, scuillet en hon ene ho sclærigen divin, ha roet deomp ar c'hraç da anaout an niver

hac ar grevusdet eus hor fautou ; laqueet en hor c'hallou ur guir garantez ac ur guir glac'har eus ar pec'hejou pere hon deus commetet.

Examinomp hor c'housiang var ar fautou pere hon deus grêt hirio dre sonch , dre gomp , dre action , dre omission a henep Doue , henep hon nessa hac henep hon-unan ; hac en em arretomp e particulier var ar pec'hejou da bere e zomp muña sujet.

En em arretet ur momet.

Disquezomp da Zoue ar glac'har hon deus da vea en offancet.

Va Doue , goulen a reomp ouzoc'h , gant humilite , pardon ha misericord dre veritou Jesus-Christ ; ur glac'har ar brassa hon deus d'ho peza offancet , detesti a reomp hor pec'hejou abalamour ma tispil-jont deoc'h , ha ma e zoc'h infinimant mad. Prometti a reomp ; gant sicour ho c'rac santel , ne gouzimp mui er fautou-ze. Prometti a reomp c'hoaz tec'het dioues an oll occasionou dangerus , hac ober pinigen.

O va Doue , na dretet quet ac'hanomp hervez hor c'hrimon , ha ne hor punisset quet evel ma hon deus-en meritet dre hon pec'hejou , mæs roet deomp da santout an effejou eus ho madelez infinit. Distrujet kor goal inclinationou , hon delivret dioues pep pec'het , hon preservet dioues ar maro subit , accordet deomp ar c'hrac da ober pinigen , ha da vervel en ho carantez. Evel-ze bezet grêt.

Confiteor Deo omnipotenti , beatæ Mariæ semper Virgini , beato Michaeli Archangelo , beato Joanni Baptistæ , sanctis Apostolis Petro et Paulo , omnibus Sanctis , et tibi , Pater , quia peccavi nimis , cogitatione , verbo et opere , meâ culpâ , meâ

Me goës oc'h Doue oll-galloudec , oc'h ar Verc'hes glorius Vari , oc'h an Autrou Sant Miquel Arc'hel , oc'h an Autrou Sant Yan Vadeour , hac oc'h an Ebestel Sant Per ha Sant Paul , hac oc'h an oll Sant , (*er Goession e lavarar c'hoas* , hag ouzoc'h , ma Zad) , abalamour ma m'eus pec'het

culpâ , meâ maximâ culpâ. Ideo precor beatam Mariam semper Virginem , beatum Michaëlem Archangelum , beatum Joannem Baptistam , sanctos Apostolos Petrum et Paulum , omnes Sanctos , et te , Pater , orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Misereatur nostri omnipotens Deus ; et dimissis peccatis nostris , perducât nos ad vitam æternam.

Amen.

Indulgentiam , absolutionem et remissionem peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus. Amen.

PATER noster , qui es in cœlis , sanctificetur nomen tuum. Adveniat regnum tuum. Fiat voluntas tua sicut in cœlo et in terrâ. Panem nostrum quotidianum da nobis hodiè. Et dimitte nobis debita nostra , sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in tentationem. Sed libera nos a malo. Amen.

Ave , Mariâ gratiâ plena : Dominus tecum. Benedicta tu in mulieribus , et benedictus fructus ventris tui Jesus. Sancta Maria , Mater Dêi , ora pro nobis peccatoribus nunc et in horâ mortis nostræ. Amen.

CREDO in Deum , Patrem omnipotentem , Creatorem Cœli et terræ. Et in Jesum-Christum , Filium ejus unicum Dominum nostrum , qui conceptus est de Spiritu-

bras dre sonch , dre gomp , dre euvr : dre ma fant , dre ma faut , dre ma brassa fant. Rac se e pedan ar Verc'hes Glorius Vari , an Autrou Sant Miquel Arc'hel , an Autrou Sant Yan Badeour , an Ebestel Sant Per ha Sant Paul , hag an oll-Sent , (*er Goession e lavarar c'hoas* , ha c'hui , ma Zad) da bedi Doue evidomp.

Ra zui un Doue oll-galloudec da ober misericord en hon andret , a goude bea pardonet deomp hor pec'hejou , ra zui d'hor c'hundui dar vuez eternal. Evel-ze bezet grêt.

Ra zui hon autrou leun a c'halloud ac a visericord da accordi deomp pardon , absolver , a remission eus hon oll bec'hejou. Evel-ze bezet grêt.

Sancto, natus ex Mariâ Virgine. Passus sub Pontio-Pilato, crucifixus, mortuus et sepultus. Descendit ad inferos, tertiâ die resurrexit a mortuis. Ascendit ad coelos sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis. Indè venturus est judicare vivos et mortuos. Credo in Spiritum Sanctum, Sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum Communionem, Remissionem peccatorum, carnis Resurrectionem, vitam æternam. Amen.

Doue leun a vajeſte, pedi a reomp a greiz hor c'halon evit hon Tad Santel ar Pap, evit hon Escop, evit hon Impalaër, evit quement hini hor gouarn hac hor c'hunda, evit hor c'hærent, hor mignonet : evit hon adversourien memes, ha generalamant evit hon oll breudeur pere ne mañt-quet en hon touez, roet dezo ho benediction ac ho c'hunduet en hænt eus ar silvidiguez eternal.

Pedi a reomp ive, ô va Doue, evit eneon ho seryicherien hac ho seryicherezet pere a zouffr er purcator ; accordet dezo ar remission eus ho oll pec'hajoù, hac græt dezo antren en demeureañ eus an eürusdet eternal pehini a zeziront.

Goulenomp ous Doue ar c'hraç da ziuall dious an distera pec'het e pad an noz-mâ.

VA Doue, græt ma vezimp ato var eve, abalamour an drouc-speret hon adversour, a so e troui en dro deomp, evel ul leon arrajet, evit hon devori. Roet deomp an nerz d'a resista outà, ha da zerc'hel mad d'ar feiz.

Santes Mari, Guerc'hes ha mam da Zoue, pedet evidomp : hon Eles Gardien, Eles santel hon diouallet, mar plich ganeoc'h ; Sænt ha Sæntezet intercedet evidomp.

Pliche gant un Doue oll-galloudec hac oll trugarezus, an Tad, ar Map, hac ar Speret-Santel accordi deomp un nozvez tranquil hac ur maro eürus. Evel-se bezet grêt.

Fin eus ar Pedennou.

CATECHIS BIAN.

QUENTA QUENTEL.

Var Sin ar Groas.

G. *Ha c'huit so Christen ?*

R. Ia, Christen e zon dre c'hraç Doue.

G. *Petra eo ur C'hristen ?*

R. Un den badeet, pehini a gred ac a heul al Iesen gristen.

G. *Pehini eo merq ar c'hristen ?*

R. Sin ar groas.

G. *Græt sin ar groas ?*

R. † En hano, an Tad ac ar Map ac ar Speret-Santel. Evel-hen bezet græt. Pe e latin : *In nomine Patris, et Filiï, et Spiritus Sancti. Amen.*

G. *Peur e renquer ober sin ar groas ?*

R. Da vintin pa zinner, da nos pa zer da gousquet, o commañ hac oc'h achui hor principala actionou.

EIL QUENTEL.

Eus a Zoue.

G. *Piou en deus ho crouet hac ho laqueet er bed ?*

R. An autrou Doue.

G. *Evit petra en deus an autrou Doue ho crouet ha laqueet er bed ?*

R. Evit e anaont, e garet, e servicha ha gounit dre ar voien-se ar vuez eternal.

G. *Petra eo Doue ?*

R. Done a so crouer an eon hac an donar, hac an autrou souveren eus a gueiment tra so.

G. *Doue ac-en deus ur c'horf ?*

R. Salocraç : Doue a so ur Speret pur pehini na eller na guelet na touch.

G. Doue hac-en a so a viscoas?

R. Ia, Doue a so bet a viscoas, hac a vezo da virviquen.

G. E pelec'h e ma Doue?

R. Doue a so en eon, en donar hac e quement lec'h so.

G. Ha gueleit a ra Doue pep tra?

R. Ia, Doue a vèl assamblez quement tra so, a so bet hac a vezo, ha gueleit a ra ouspen ar sonjou ar muia cuzet eus hor c'halonou.

TREDE QUENTEL.

Var Myster an Drindet.

G. Hac-en so ouspen un Doue?

R. Salocrag: ne eus nemet un Doue, ha ne all beza nemet unan.

G. Ped Person so e Doue?

R. Tri Ferson so e Doue.

G. Pere int-hi an tri Ferson-se?

R. An Tad, ar Map ac ar Speret-Santel.

G. An Tad hac-en so Doue?

R. Ia.

G. Ar Map hac-en so Doue?

R. Ia.

G. Ar Speret-santel hac-en so Doue?

R. Ia.

G. Tri Doue a so eta?

R. Salocrag: tri Ferson differant e zint pere na reont gousconde nemet un Doue hebquen.

G. Penaus an tri Ferson-se na reont nemet un Doue hebquen?

R. Dre n'ho deus o zri nemet ar memes natur hac ur memes divinite.

G. Pehini eo ar c'hossa ac ar galloudeca eus an tri Ferson-se?

R. Quer cozh ha quergalloudeca eo an eileveleguila.

PEDIRVET QUENTEL.

Var Myster an Incarnation.

G. Pehini eus a tri Ferson an drindet a so en em c'hræt den?

R. Doue ar Map, an eil Ferson.

G. Petra ententet-hu pa leveret en deus map Doue en em c'hræt den?

R. Me entent en deus map Doue quemeret ur c'horf hac un ene heuvel ous hor re-ni.

G. E pelec'h e deus map Doue quemeret ar c'horf hac an ene-se?

R. E coff ar Verc'hes glorius Vari e vam.

G. Penaus eo bet concevet map Doue e cof ar Verc'hes glorius Vari?

R. Dre vertu ar Speret-santel.

G. Map Doue en em c'hræt den, hac-en so chomet ato Doue?

R. Ia, Doue a den eo assambles.

G. Penaus eo hanvet map Doue graet den?

R. JESUS-CHRIST eo hano map Doue.

PEMPET QUENTEL.

Var Myster ar Redemption.

G. Evit petra en deus map Doue en em c'hræt den?

R. Evit hor prena eus an ifern, hac hor save-
teit eus ar maro eternal.

G. Penaus en deus map Doue hor prenet-ne eus an ifern hac hor saveteet eus ar maro eternal?

R. Enntr seüilla e voad betec ar veraden divea hac en ur vervel var ar groas evidomp.

G. Ha collet e visemp-ni bed ma ne vise quez maro Jesus-Christ?

R. Ia, collet e visemp bet dre bec'het Adam.

G. Perac e visemp-ni bet collet?

R. Abalamour pec'het Adam a so caus ma e zomp oll ganet er pec'het.

G. *Penaus eo hanvet ar pec'het gant pehini e zomp ganet?*

R. Ar pec'het originel.

G. *Pe da zevez eo maro Jesus-Christ evidomp?*

R. Da Vener ar groas.

G. *Ha chomet eo Jesus-Christ etouez ar re varo?*

R. Salocrag : Jesus-Christ a so ressucitet d'an drede deiz.

G. *Pe da zeiz eo ressucitet Jesus-Christ?*

R. Da zevez Pasq.

C'HUEC'H VET QUENTEL.

Eus an Ilis.

G. *Petra reas Jesus-Christ goude e resurrection?*

R. Epad daou-ugnet devez en em zisquezas d'e zisquibien, hac o instrnas.

G. *Petra reas-en goude-se?*

R. Pignet a reas en eon da zeiz an Ascension.

G. *Petra reas Jesus-Christ goude beza pignet en eon?*

R. Cass a reas ar Speret-santel evit rei sclæ-rigen d'e ilis, hac evit e c'harga a c'hraçon ac a zonæsonou.

G. *Petra eo an ilis?*

R. An ilis a so an Assamblez eus an oll gristenien fidel pere a so var an donar hac a so oboissant d'ar memes pastoret.

G. *Piou eo ar penn eus an ilis?*

R. Jesus-Christ eo ar penn invisibl, hac ar Pap ar penn visibl eus an ilis.

G. *Pegueit e pado an ilis?*

R. An ilis a bado ato bete fin ar bed.

G. *Ha ret eo apparchant ous an ilis evit beza salvet?*

R. Ia, rac nep ne ma quet en ilis, ne all quet beza salvet.

SEIZVET QUENTEL.

Var gourc'hemennou Doue ha re an Ilis.

G. *Hac aoualc'h eo beza badeet ha caout ar Feiz evit beza salvet?*

R. Salocrag : ret eo c'hoaz miret gourc'hemennou Doue ha re an ilis.

G. *Pet gourc'hemenn Doue so?*

R. Dec so.

G. *Leveret gourc'hemennou Doue?*

R. Un Doue hebquen, etc. (*evel er C'hatechis bras*).

G. *Petra eo an abreve eus a gourc'hemennou Doue?*

R. Carante Doue hac hini an nessa.

G. *Ha ret eo ive miret gourc'hemennou an ilis?*

R. Ia, Jesus-Christ e-unan a gommant deomp an dra-se.

G. *Pet gourc'hemenn so en ilis?*

R. C'huec'h.

G. *Leveret-ho?*

R. Cleo devot a ben da ben, etc. (*evel er C'hatechis bras*).

EISVET QUENTEL.

Var ar pec'het.

G. *Petra eo ar pec'het?*

R. Un disobossang d'a lezen Doue.

G. *Ped seurt pec'hjou so?*

R. Daou seurt ; ar pec'het originel hac ar pec'het actuel.

G. *Petra eo ar pec'het originel?*

R. Ar pec'het originel eo ar pec'het gant pehini e zomp ganet.

G. *Petra eo ar pec'het actuel?*

R. Ar pec'het actuel eo an hini a gometomp ac'hanomp hon-unan dre hor bolonte prop goude an usaich a rason.

G. *Pe seurt pec'hejou actuel so ?*

R. Daou seurt: ar pec'het marvel ac ar pec'het veniel.

G. *Petra eo ar pec'het marvel ?*

R. Ar pec'het a ro ar maro d'an ene en ur denna digant-hi buez ar c'hraç.

G. *Ha red eo beza coupabl a galz a bec'hejou marvel evit beza daonet ?*

R. Unan hebquen so aoualc'h.

G. *Petra eo ar pec'het veniel ?*

R. Ar pec'het veniel eo an hini ne ra quet tout-a-fet coll ar c'hraç, mæs e bianat a ra, ha disposi a ra d'ar pec'het marvel.

G. *E ped façon e cometer ar pec'het actuel ?*

R. E pedir façon : o sonjal, o lavaret, oc'h ober an drouc hac o'leser ar vad.

NAVET QUENTEL.

Var ar pec'hejou capital.

G. *Ped pec'het capital so ?*

R. Seiz : Orgouil, Avariç, Luxur, Avi, Gourmandis, Coler ha Diegui.

G. *Petra eo an Orgouil ?*

R. Un istim re vras evidomp hon-unan, pehini a ra deomp en em preferi d'ar re-all, ha clasq sevel hueloc'h evit-ho.

G. *Petra eo an Avariç ?*

R. Un desir direglet eus a vadou ar bed, is-picial eus an arc'hant.

G. *Petra eo al Luxur ?*

R. Al Luxur eo ar pec'het vil a lous.

G. *Petra eo an Avi ?*

R. An Avi a so un distridiguez eus a vad ar re-all, rac ma sonch deomp e viana hon-hini.

G. *Petra eo ar Gourmandis ?*

R. Ar Gourmandis a so un appetit direglet da zibri ha da eva.

G. *Petra eo ar Goler ?*

R. Ur valiç prompt a direglet pehini a laca ac'hanomp d'en em facha ha d'en em vengi ous ar peç a noas ouzomp pe a zisplich deomp.

G. *Petra eo an Diegui ?*

R. Un dic'hoanteguez pehini a ra deomp displeser hon deverou quentoc'h evit quemer ar boan d'ho ober er vad.

DECVET QUENTEL.

Var ar Vertuziou theologal.

G. *Pere eo ar vertuziou necessera d'a ur c'hristen ?*

R. Ar vertuziou hanvet vertuziou theologal pe divin.

G. *Ped vertu theologal so ?*

R. Teir, ar Fei, an Esperanç ac ar Garante.

G. *Petra eo ar Fei ?*

R. Un donæzon eus an eon pehini a ra deomp credi e Doue ac er peç en deus Done discleriet d'e ilis.

G. *Græt un act a Fei ?*

R. Ma Doue, me gred ferm quement a brospodin da gredi an Ilis santel catolic, apostolic ha romen, abalamour c'hui ô va Doue, pehini a so virionememes, oc'heus discleriet dezi quement-se.

G. *Petra eo an Esperanç ?*

R. An Esperanç a so ur vertu eus an eon, pe un donæzon digant Doue, pehini a ra deomp esperont ar vuez eternal prometet gantâ d'e ser-vicherien fidel.

G. *Grœt un act a Esperanç,*

R. Ma Doue me a esper, gant ur fianç parfet, e reot din, dre veritou Jesus-Christ, ho craçon er bed-mâ ac ho gloar er bed-all, m'ar ben fidel da viret o gourc'hemenou, abalamour ma oc'heüs prometet din an dra-se ac abalamour ma zoc'h fidel d'ho promessaou.

G. *Petra eo ar Garante?*

R. Ar garante a so ur vertu eus an eon, pehini a ra deomp caret Doue dreist pep tra, hac hon nessa eveldeomp hon-unan.

G. *Grœt un atc a Garante?*

R. Ma Doue, me ho car eus a greiz va c'halon ha dreist quement tra, abalamour ma e zoc'h infinimant mad ha ma veritet beza caret; me a gar ive ma nessa eveldeon ma unan abalamour deoc'h.

UNNECVET QUENTEL.

Var ar Beden.

G. *Petra eo ar Beden?*

R. Sevel hor speret ac hor c'halon var zu Doue.

G. *Pere eo an dispositionou necesser evit pedi er vad?*

R. Pedir principal so : an attention, ar fianç, an intantion pur ac ar berseveranç.

G. *Pehini eo ar guella peden a ouffemp ober da Zoue?*

R. Ar Bater, hanvet peden hor Salver.

G. *Leveret ar Bater e brezonnect?*

R. Hon tad pehini, etc. (*evel er C'atechis bras*).

G. *Pe seurt peden a gustumer lavaret varlerc'h ar Bater?*

R. An *Ave Maria*, peden pehini a leveromp en enor d'ar Verc'hes.

G. *Leveret an Ave Maria e brezonnect?*

R. Meo salud Mari, etc. (*evel er C'atechis bras*).

G. *Pehini eo ar guella eus an oll pedennoù public?*

R. Ar Sacrific santel eus an oferen.

DAOUZECVET QUENTEL.

Var ar Sacramanchou.

G. *Petra eo ur Sacramant?*

R. Ur sin sclær ac anat instituet gant hor Salver, evit hor santifia.

G. *Ped sacramant - so?*

R. Seiz : Badiant, Confirmation, Finigen, sacramant an Auter, an Nouën, an Urz hac ar Briedelez.

G. *Petra eo sacramant ar Vadiant?*

R. Ar Vadiant a so ur sacramant pehini hor groa bugale da Zoue a d'an Ilis.

G. *Petra eo ar Confirmation?*

R. Ur sacramant eo pehini a ro deomp ar Speret-santel gant an abondanç eus e c'hraçou, hac hon rent christenien barfet.

G. *Petra eo sacramant an Auter?*

R. Ur sacramant eo e pehini e ma e guirione corf, goad, ene ha divinite hor salver Jesus-Christ, dindan ar speçou hac an apparançou eus ar bara ac eus ar guin.

G. *Petra eo ar Binigen?*

R. Ur sacramant eo pehini a effaç ar pec'hedjou commetet goude ar Vadiant.

G. *Petra eo an Nouën?*

R. Ur sacramant eo instituet evit soulajamant spirituel ha corporel an dud clân.

G. *Petra eo an Urz?*

R. Ur sacramant eo pehini a ro ar pouvoar da ober an oll fonctionou eus an Ilis, hac ar c'hraç d'ho ober santelamant.

G. *Petra eo ar Briedelez?*

R. Ur sacramant eo pehini a ra d'an dud demezet ar c'hraç d'a vevâ assambles evel guir gristenien, ha da rei d'ho bugale un descadures hervez Doue.

TRIZECVET QUENTEL.

Var ar Goëssion.

G. *Petra eo ar Goëssion?*

R. Un accusation eo pehini a reomp eus hon oll bec'hejou d'a ur belec aprouvet, evit caout an absolven anezo.

G. *Petra dleer da ober evit coëz er fad?*

R. Ret eo examina e goustianç, en em excita da ur guir glac'har da veza offancet Doue, ha coëz ar pec'hejou oll hep nac'h netra.

G. *Penaus e tleer coëz?*

R. Ret eo en em lacat d'an daoulin, ober sin ar groas ha lavaret d'ar c'hoessour : *Roet din ho penediction abalamour ma meus pec'het.*

G. *Petra dleer da ober goude-se?*

R. Lavaret a dleer ar *Confiteor* bete *meâ culpâ*, pe e brezonnet : *Me goëz ous Doue bete dre ma faut*; leveret peueit so abaoue ho coëssion di-veza, ha discleria goude-se ho pec'hejou-oll.

G. *Petra dleer da ober goude beza discleriet an oll bec'hejou?*

R. Ret eo chilaou ar pezh a lavar deomp ar

belec, achui ar *Confiteor* hac ober un act contrition.

G. *Græt un act a contrition?*

R. Ma Doue, c'ueus da meus da veza oc'h offancet, abalamour ma oc'h infinimant mad ha dign da veza caret, ha ma tisplich deoc'h ar pec'het; quemer a ran ar resolution ferm, n'oc'h offanci mui, gant sicour o craç, hac a rin pinigen.

G. *Petro dleer da ober goude ar goëssion?*

R. Trugarecaat Doue eus ar c'hraç hon deus recevet, ober ar binigen a so bet roet deomp, ha renouvelli ar resolution da ziaual rac ar pec'het en amser da zont.

Fin eus ar C'hatechis bian.

PEDEN DIOUS AR MINTIN.

En hano d'an Tad, d'ar Map ha d'ar Speret-Santel. Evel-se bezet græt.

Hon Tad pehini so en eon &c. }
 Me ho salud Mari, &c. } *Evel er C'hatechis bras.*
 Me gréd e Doue, hon Tad. }
 oll-galloudec, &c.

Act a Garante.

Ma Doue, me ho car a greiz ma c'halon, abalamour ma oc'h mad ha dign da veza caret; me a gar ive ma Nessa, evel don ma-unan, abalamour deoc'h ma Doue.

PEDEN DIOUS AN NOZ.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritû Sancti. Amen.

Pater noster, qui es in Coelis :
 Ave Maria, gratiâ plenâ, &c. } *Evel er C'hatechis bras.*
 Credo in Deum Patrem, &c.

Ma Doue, me ho car eus a greiz ma c'halon : roet
 din ar c'hraç d'ho caret bepret, ha da vervel quentoc'h
 evit oc'h oflanci ; conservet va Zad, va Mam ha va oll-
 guerent.

Ma Doue, me laca va ene etre ho taouarn ; va
 diouallet dious pepp ec'het en noz-mâ ac epad ar rest
 eus va buez.

F I N.

